

SCIENCE FICTION FANTASY HORROR

50KR.

34

EFTERÅR
2012

HIMMELSKIBET



MAGASINET FOR FANTASTIK

LARS KRAMHØFT & TOM KRISTENSEN

MADE FLESH



"...Ganske skræmmende"
-SKRÆK & RÆDSEL

MADE FLESH.BLOGSPOT.COM

NEW ONGOING HORROR COMIC
UPDATED EVERY FRIDAY

HIMMELSKIBET

MAGASINET FOR FANTASTIK

Nummer 34, Efterår 2012

HIMMELSKIBET udgives af foreningen Fantastik. Læs om Fantastik på www.fantastik.dk.

HIMMELSKIBET beskæftiger sig med de fantastiske genrer. Bladet bringer artikler, noveller, kunst, anmeldelser, nyheder m.v., der på den ene eller anden måde har med fantastik at gøre. **HIMMELSKIBET** er et non-profit forehavende, der udelukkende bliver produceret af ulønnet arbejdskraft. Alle indlæg er © indlæggenes ophavs-mænd.

Ansvarshavende redaktør:

Klaus Æ. Mogensen
Tlf. 30 65 11 12
himmelskibet@fantastik.dk

Kontakt adresse

(bl.a. ved adresseskift):
Thomas Winther
Haydnsvej 1 1TH
2450 København SV
kasserer@fantastik.dk

Dette nummers redaktør:

Thomas Winther

HIMMELSKIBET udkommer ca. fire gange om året. Medlemmer af foreningen Fantastik modtager bladet gratis. Institutions abonnement koster 200 kr. for fire numre. Medlemskab eller abonnement kan opnås ved at indbetale 200 kr. til konto i Bank Nordik 6515 3050475661. Husk at angive navn og adresse. Girokort til indbetaling kan rekvireres ved at sende en e-mail til forening@fantastik.dk.

Løssalgpris: 50 kr./stk.

Layout & montage:

Thomas Winther

Tryk: Frederiksberg Bogtrykkeri
ISSN-NR: 1603-5836

Deadline for #35: 1/1 2013

Annoncepriser:

Omslag, bagside: 500 kr.
Omslag, inderside: 250 kr.
Helside inde i bladet: 150 kr.
Halvside inde i bladet: 100 kr.

Forside: Christian Guldager

Forside grafik: Michael Bernth

Korrektur: Niels Gjerløff, Klaus Æ. Mogensen og Lykke Hashøj.

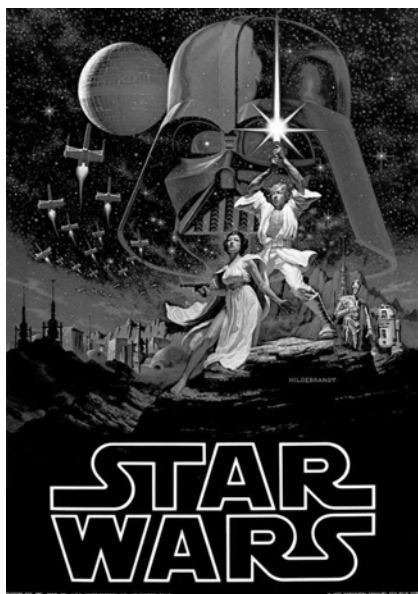
INDHOLD

Hva' fan er space opera?	4
Af Klaus Æ. Mogensen	
Til kisterne	8
Novelle af Martin Wangsgaard Jürgensen	
Anmeldelser	11
Kalender	27
Paradiset	28
Novelle af Hans Jørgen Hansen	
Fantasy Bogmesse	30
Af Thomas Winther	
Er Der Noget Ved Star Trek Tegneserier...?	32
Af Tue Sørensen	
Terra Nova	34
Novelle af Mikkel Harris Carlsen	
Dansepladsen	36
Novelle af Richard Ipsen	
Den lille, den mellemste og den store con	38
Af Flemming R.P. Rasch	
Nyt om Fantastik	42
Ved Klaus Æ. Mogensen	
Nyt fantastik på dansk	44
Af Janus Andersen	
Harry Harrison, 1925-2012	46
Nekrolog af Klaus Æ. Mogensen	
Universet i din computer	48
En artikel om EVE Online Af Brian Frederiksen og Bjarne Sinkjær	

HVA' FAN ER SPACE OPERA?

Af Klaus Æ. Mogensen

Fantastisk litteratur (fantastik) har en urskov af undergenrer med mere eller mindre fantasifulde navne. I en række artikler vil jeg præsentere nogle af disse undergenrer og fortælle hvad der kendetegner dem og hvad hovedværkerne er. I dette nummer kaster jeg mig over genren space opera.



Hvad er space opera?

Space opera har ikke noget med opera at gøre. Navnet er afledt af *soap opera*, der nu bruges om tv-komedier, men oprindeligt var fortsat radiodramatik sponsoreret og produceret af sæbefirmaer. Hvordan 'opera' kom ind i det, er uvist, men det kan handle om at dramaerne ligesom de fleste operaer havde fokus på stærke menneskelige passioner. En lignende afledning er *six-gun opera* eller *horse opera* om western-følgetoner.

Som det fremgår af navnet, foregår space opera for det meste i rummet, men det alene gør ikke et værk til space opera. For at en historie rigtig skal kunne kaldes space opera, skal den også være melodramatisk og gerne en smule kulørt. Viden-skabelig stringens er sjældent et krav for space opera, selvom der (især i nyere tid) er skrevet space opera, hvor forfatteren anstrenger sig for at gøre viden-skab og teknologi plausibel.



Der findes ingen entydig definition på hvad space opera er. Indtil ca. 1970 blev betegnelsen ofte brugt nedsættende om trivial underholdnings-science fiction, men siden er denne type science fiction (eller science fantasy, da genren ofte har metafysiske træk) blevet taget til nåde af respekterede forfattere og kri-

tikere. I indledningen til antologien *The Space Opera Renaissance* (2006) definerer redaktørparret David G. Hartwell og Kathryn Cramer space opera som: "colorful, dramatic, large-scale science fiction adventure, competently and sometimes beautifully written, usually focused on a sympathetic, heroic central character and plot action, and usually set in the relatively distant future, and in space or on other worlds, characteristically optimistic in tone. It often deals with war, piracy, military virtues, and very large-scale action, large stakes."

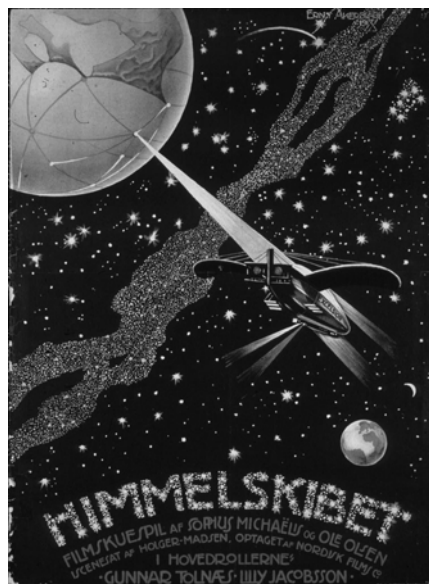
Space opera udspiller sig typisk i en fremtid hvor menneskeheden har koloniseret en større mængde planeter omkring flere andre stjerner, og typisk (men langt fra altid) er der også et antal alien racer, der ligeledes har skabt interstellare civilisationer. De forskellige civilisationer lever ofte adskilt med ret klare grænser, men i nogle værker lever aliens og mennesker sammen i skøn som blanding på de fleste planeter. Det er ikke usædvanligt at den menneskelige civilisation har en imperial struktur med en overordnet kejser og feudalherrer der styrer de enkelte planeter, men der er også ofte tale om en mere åben føderation hvor planeterne har udbredt selvstyre og varieret styreform, og der er også eksempler på store, demokratiske fællesskaber der spænder over hundredvis eller tusindvis af planeter.

Meget andet science fiction foregår på et lignende bagtæppe uden at kunne kaldes space opera af den grund. Det er for eksempel ikke usædvanligt at *planetary romance* (se *Himmelskibet* 31) foregår på en planet, der tilhører et stort imperium eller en galaktisk føderation. I space opera er et centralt element rejser mellem planeter, og historien skal enten foregå hovedsageligt på rumskibe og rumstationer eller på mere end én planet. Typisk skal historien også være episk; der skal være mere på spil end bare nogle få

menneskers skæbne. Krig og magtkampe er typiske elementer, men det kan også være noget så simpelt som et kapløb for at komme først til et stykke mægtig teknologi efterladt af en uddød, alien race.

Tidlige værker

Redaktøren Phil Hardy angiver i *The Overlook Film Encyclopedia: Science Fiction* (1994) den danske film *Himmelskibet* (1918) som den første egentlige space opera-historie, og filmen har da også mange træk man forbinder med space opera: et rumskib, en rejse til en anden planet (Mars) og mødet med en fremmed kultur. Der mangler noget af den episke dramatik, vi i dag forbinder med genren, men jeg vil ikke lade det stå vejen for at kalde Danmark oprindelseslandet for space opera, selvom det er ret begrænset hvad der ellers er skrevet inden for genren her i landet (nok med tegneserien *Villy på eventyr* og Brian Roland Larsens ungdomsroman-serie *Solar* som de mest markante undtagelser).



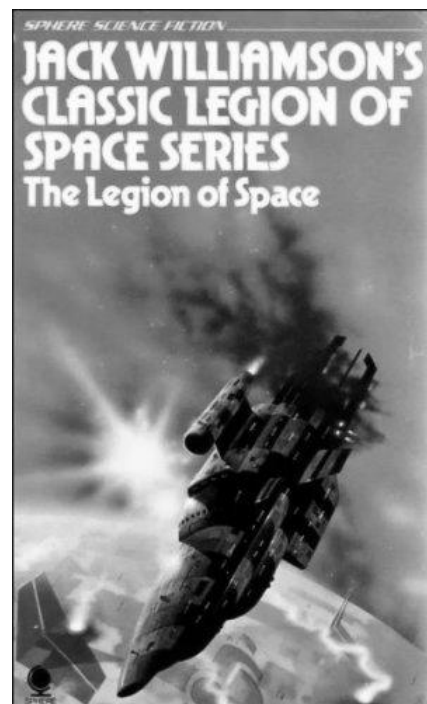
Den første store forfatter af space opera regnes normalt for at være amerikaneren E. E. 'Doc' Smith (1890-1965). Hans debutroman *The Skylark of Space* (skrevet 1915-1920, men først udgivet 1928 som føljeton i magasinet *Amazing Stories*) var en mellemting mellem planetary

romance og space opera, men fortsættelserne *Skylark Three* (1930) og *Skylark of Valeron* (1934) er rendyrket space opera (et fjerde bind i serien, *Skylark DuQuesne*, udkom mere end 30 år senere i 1965 og blev Smiths sidste roman).



'Doc' Smiths hovedværk er hans *Lensman*-serie, der begyndte med føljetonromanen *Galactic Patrol* (1937-38) og siden fik tre efterfølgende romaner og to prequels, hvoraf den første, *Triplanetary*, er en stærkt revideret udgave af en tidligere roman fra 1934, omskrevet så den passede ind i *Lensman*-universet. Seriens 'Lensmen' er medlemmer af det interplanetariske politikorps *Galactic Patrol*, der er domineret af mennesker, men også inkluderer medlemmer fra flere andre racer, nogle af dem temmelig umenneskelige. En ældre race i vores galakse, the Arisians, udstyrer patruljens medlemmer med en særlig linse båret på hånden. Linserne, der ikke kan bruges af andre end dem de er lavet til, er embedssymboler der ikke kan kopieres, men forstærker samtidig brugernes latente telepatiske evner. Patruljens hovedfjende er the Boskonians, der først manifesterer sig som pirater med rumskibe der er hurtigere end alle andres, men siden viser sig at være en del af en større trussel mod hele galaksen. Serien har alle de elementer, der hører til i 'rigtig' space opera: rumskibe, mærkelige aliens, fremmedartede planeter, kamp i ver-

densrummet, handlekraftige helte og solid spænding – men kan også kritiseres for en mangel på traditionelle litterære dyder såsom sprog og personkarakteristik ud over det mest banale.



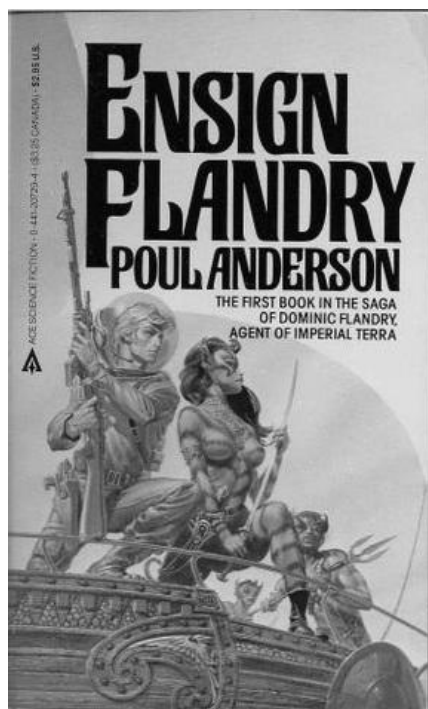
En anden tidlig forfatter af space opera var Jack Williamson (1908-2006), som er blevet kaldt 'the dean of science fiction' fordi hans forfatterkarriere strakte sig over mere end 70 år. Hans kortroman *The Ultimate Earth* (2000), skrevet da forfatteren var over 90 år gammel, vandt både Hugo- og Nebula-priserne. Hans store gennembrud var med romanen *Legion of Space* (føljeton 1934, bogform 1947), hvor menneskeheden kæmper for ikke at blive udryddet af den fremmede art *Medusae* fra Barnards Stjerne. Tre yderligere romaner (den sidste, *The Queen of the Legion*, skrevet så sent som 1982) bygger videre på universet i denne bog.

Også Ed Hamilton er kendt som forfatter til tidlig space opera. Blandt andet skrev han 1940-51 hovedparten af en mængde historier om videnskabsmanden og actionhelten Captain Future (skabt af tegneserieredaktøren Mort Weisinger). Captain Future er agent

for menneskeheden i en fremtid hvor menneskene rejser rundt i (og senere uden for) Solsystemet, hvor alle planeter er beboet af menneskelignende væsener (en præmis der var knapt så utroværdig i 1940 som den er i dag). Hans roman *The Star Kings* (1947) regnes også som en klassiker inden for tidlig space opera. Både Captain Future og hans senere figur Starwolf har dannet grundlag for japanske tv-tegnefilmserier, og Hamilton skrev også en del tegneserier for DC Comics, blandt andet mange tidlige historier med *the Legion of Super-Heroes*.

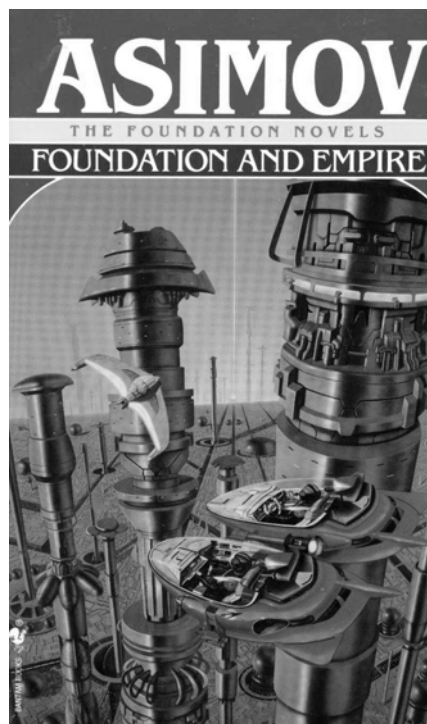
Hovedværker

I 1950'erne og 1960'erne, da magasiner som *Astounding* (senere *Analog*) begyndte at efterlyse mere seriøse historier, gik space opera lidt af mode. Nogle forfattere holdt dog genre i live og tilførte den bedre videnskab og personkarakteristik og mere velovervejede politiske strukturer og konflikter.



Man kan især pege på Poul Anderson (1926-2001), der skrev en lang række romaner og noveller sat i samme fremtidsverden, kaldet The Technic Civilization. Han har to gennemgående hovedpersoner fra for-

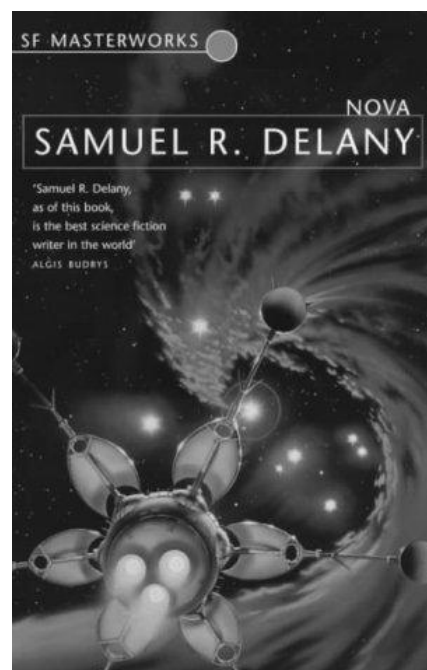
skellige tidsaldre, den Falstaff-inspirerede handelsmand Nicholas van Rijn fra perioden hvor menneskeheden er styret af the Polesotechnic League og rumofficeren Dominic Flandry fra det senere Terran Empire. Figuren Van Rijn ligger milevidt fra den tidlige space operas actionhelte; han er en fed og mageligt anlagt mesterhjerne der foretrækker at lade andre gøre det grove arbejde. Flandry er mere action-orienteret, men er også en tragisk helt. Han indser i en ung alder at Imperiet er på vej til at bryde sammen og henfalde til barbariske tilstande, så han kæmper for at udsætte denne skæbne selvom han undervejs må give afkald på stadig flere af sine moralske værdier. 2008-2011 er historierne fra The Technic Civilization blevet samlet i en række omnibusudgaver. Det sammenhængende fremtidsunivers i Andersons bøger er den væsentligste inspirationskilde til det klassiske science fiction-rollespil *Traveller*. I flere af Andersons romaner er planeternes astronomiske data såsom årstider og omløbstid regnet nøje ud og spiller vigtige roller for de planetære kulturer.



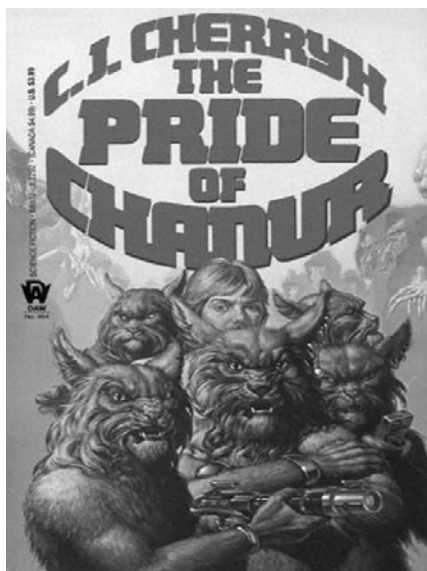
Også Isaac Asimov (1919-1992) gjorde det i space opera, blandt andet i hovedværket

Foundation, hvor han opfinder den sociohistoriske disciplin psykohistorie, der kan bruges til at forudsige den fremtidige historiske udvikling i store træk når menneskeheden er blevet stor nok til at man kan anvende statistiske metoder til at udregne deres samlede adfærdsmønstre. Den oprindelige historie blev oprindeligt udgivet som otte kortromaner i perioden 1942-50 og blev senere samlet i tre bøger, der blev kendt som *Foundation-trilogien*. Senere bøger kom til, skrevet af både Asimov selv og efter hans død af andre forfattere.

Nyligt afdøde Harry Harrison (se nekrolog andetsteds i bladet) skrev space opera med humoristiske træk. Mest populære er hans korte romaner om gentleman-tyven 'Slippery' Jim diGriz, kaldet *The Stainless Steel Rat*, der bliver hemmelig agent, mens *Bill the Galactic Hero* (1965) og *Star Smashers of the Galaxy Rangers* (1973) er direkte parodier på tidligere space opera af bl.a. Asimov og 'Doc' Smith. Mens Harrison skrev tegneserien *Flash Gordon* (Jens Lyn), skiftede serien fra at være planetary romance til at være mere rendyrket space opera.



Samuel Delanys tidlige romaner *Babel 17* (1966) og *Nova* (1968) regnes også blandt klassi-



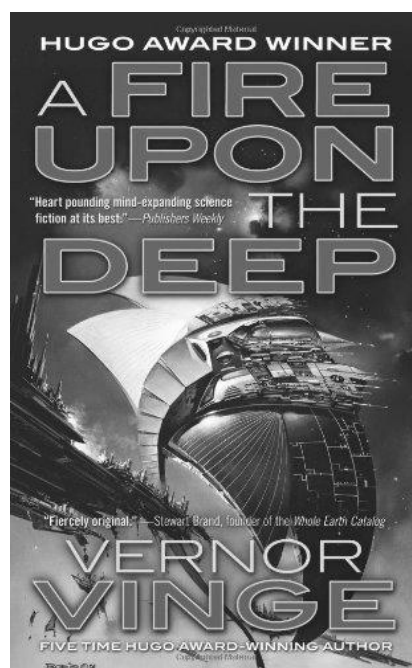
kere inden for space opera og udmærker sig ved at have mere filosofiske og kulturelle temaer end andet tidlig space opera.

Space opera-genren fik en genopblomstring i slutningen af 1970'erne, blandt andet båret af succesen med filmen *Star Wars*, og flere af de forfattere, der selv var vokset op som fans, begyndte at skrive bøger inspireret af de gamle klassikere, men moderniseret med ny viden om teknologi og med mere detaljerede og længere historier. Mest betydningsfulde for denne genopblomstring er nok C.J. Cherryh og David Brin.

Carolyn Janice Cherryh fik i 1977 tildelt *John W. Campbell Award for Best New Writer* og vandt senere Hugo for romanerne *Downbelow Station* (1981) og *Cyteen* (1988). Mere rendyrket space opera end disse er dog hendes *Chanur*-serie, der begyn-

der med *Pride of Chanur* (1981). Synsvinkelpersonen i denne serie er ikke et menneske, men en kvindelig, løveagtig alien, Pyanfar Chanur, der er kaptajn på rumskibet *Pride of Chanur*, som kommer til at samle et underligt væsen kaldet Tully (et menneske) op og derved bliver blandet ind i en konflikt mellem flere af de dominerende racer i hendes del af universet. Bøgerne er fyldt med action, intriger og aliens og er skrevet med en tydelig kærlighed for genrens tidlige værker.

David Brin debuterede i 1980 med den ret upågtede roman *Sundiver*, men slog stort igennem i 1983 med *Startide Rising*,



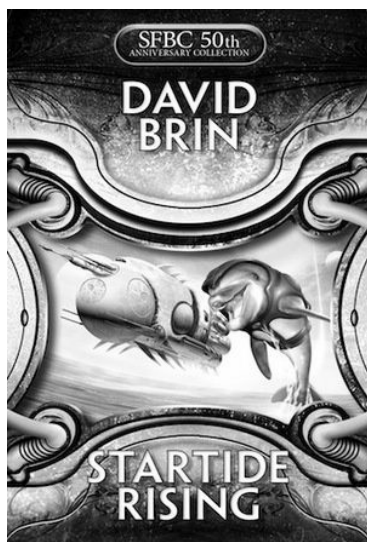
der vandt både Hugo, Nebula og Locus Award. Begge bøger samt en stribe fortsættelser er sat i Uplift-universet, hvor forskellige aliens i årtusinder har 'løftet' intelligente dyr op til fuld intelligens og civilisation, så de kan blive tjenere. Mennesket er som en sjældenhed udviklet selv, men er nu begyndt at 'uplifte' blandt andet delfiner og aber. Menneskeheden kommer i konflikt med nogle af de etablerede racer, men har også allierede, og det skaber nogle dramatiske historier.

I 1990'erne skrev den allerede etablerede forfatter Vernor Vinge to romaner, der er blevet moderne klassikere inden for

space opera, *A Fire Upon the Deep* (1992) og *A Deepness in the Sky*. Bøgerne er sat i samme univers, hvor vores galakse er inddelt i 'Zones of Thought', der gør at overførelse af information fungerer bedre, jo længere væk fra centrum man kommer. Man skal noget længere ud end Jordan før man kan rejse og kommunikere hurtigere end lyset, og længere ude eksisterer der intelligensvæsener ud over vores fatteevne. Romanerne er velskrevne og nærmest flyder over af gode ideer.

Genrens betydning

For de fleste mennesker, der ikke læser science fiction, er science fiction nærmest synonymt med space opera. Populære film og tv-serier som *Star Wars*, *Star Trek*, *Babylon 5* og *Firefly/Serenity*, som alle har deres egen stærke fanbevægelser, er rendyrket space opera og ville ikke have eksisteret uden de tidlige værker i genren. Superhelten Green Lanterns organisation, *Green Lantern Corps*, er i meget høj grad inspireret af 'Doc' Smiths Lensmen. Genren er meget populær i tegneserier med blandt andet *Linda* og *Valentin*, *Inkalen* og *Konvojen* som europæiske eksempler og *Nexus* og *Dreadstar* som amerikanske eksempler. Også i computerspil er genren populær, blandt andet i klassikere såsom *Wing Commander* og *Master of Orion*. Uden space opera ville livet have været en hel del kedeligere for mange mennesker.



Til kisterne

Novelle af Martin Wangsgaard Jürgensen

Martha hev sækken bag sig. Den var tung, og hendes fødder gled i klittens bløde sand. Hun blev ved med at synke i knæ, mens hun sled sig frem. Månelyst fik sandet til at lyse hvidligt og tegnede omgivelserne klart, men med udflydende konturer. Vinden var blid hernede, hvor hun var i læ. Den føg over klittens top, mens græsser og småvækster nikkede dumt til de evindelige ryk. Sækkens indhold sprællede og hylede, men Martha var ligeglad. Hun havde allerede sparket til den flere gange, og nu måtte hun koncentrere sig om opgaven.

Det sidste stykke vej op til toppen kravlede Martha på alle fire, og endelig nåede hun frem. Stranden åbnede sig for fødderne af hende som et langt sølvfarvet bånd med det glitrende sorte hav forude. Bølgerne brusen lå konstant i luften, og saltvandets råhed blev bragt med vinden. Hun sad et øjeblik og betragtede nathavet. Tårer pressede sig på, men Martha bed det i sig og spyttede hårdt ned i sandet. Et vindstød slog hende i ansigtet, og Martha så ned, mens hun trak sækken med det skingert jamrende indhold op til sig. Hun lagde et knæ på den lille krop under sækkelærredet og åbnede frakken.

Hendes nøgne overkrop var allerede blevet udmalet med cirkler og former på værelset, før hun kravlede ud af vinduet. Det havde taget lang tid for hende. Det var ikke let at tegne symbolerne selv, og blækket skulle tørre helt, før hun kunne tage noget over sig. Selve forberedelserne var allerede begyndt for længe siden. Martha havde ikke spist noget siden daggydagen før og kun drukket ganske lidt vand med udtrækket af urterne iblandet. I formiddags havde hun været svimmel og hørt stemmer, men de forsvandt

i løbet af eftermiddagen. Senere, da solen begyndte at gå ned, kunne hun endelig for alvor påbegynde arbejdet.

Efterårsluften var kold. Ikke bidende, men barsk og fyldt med voldsomhed. Martha rystede lidt, mens frakken gled af hendes skuldre. Fra inderlommen trak hun den store slagterkniv frem. Kniven lå tung og klodset i hånden. Hun havde aldrig brugt den før. Med en let bevægelse trak hun skeden af kniven og smed den i sandet. Så lagde hun omhyggeligt kniven foran sig og åbnede den ene lomme, hvor den lille flaske med lampeolie lå. Martha skruede låget af og lod den fede olie løbe ud i en lille cirkel foran sig. Hun hældte det hele ud, og da flasken var tømt, smed hun også den fra sig. Vinden førte hurtigt den giftige lugt fra olien væk præcis som de jamrende lyde fra sækken blev ført bort.

Langsomt begyndte Martha de rytmiske gentagelser af sætningerne, som hun havde lært dem af kvinderne i pilekrattet. Hun gentog ordenen, hvis det da var ord, igen og igen. Lod de sære sætninger tage bo i kroppen, mundhulen og tankerne. Martha blev ved, indtil sætningerne antog næsten fysisk form og drev af mundvigene. Ordene fyldte hende med kræfter, der snurrede i mellemgulvet og fik det til at sortne for øjnene. Bølgerne lyde blev stærkere derude bag stranden for foden af klitten. Marthas hår flagrede om hende, og hendes stive nakke gjorde ufrivillige kast, der tegnede statiske silhuetter mod himlen.

Mørket var i hende. Ordene flagrede op gennem halsen og ud gennem munden, men hun så hverken mørke, strand eller hav længere. Det eneste var ordene, der stod ud i ubrudte strømme og tog magten fra hende. Martha opfattede ikke selv, at hun trak den lille stormlighter frem fra jakken og smed den brændende ned i cirklen af lampeolie. Flammerne sprang øjeblikkeligt, først store og blålige, så små og kuede af vinden. Bålet slog til siderne, når vinden fejede ind

over klitten, men der forblev ild i olien. Bålet fortættede mørket om Martha og farvede hendes krop i lysende farver.

Martha ænsede heller ikke, at hun bevægede venstre hånd ned til sækken, der stadig lå fastspændt under knæet. Familien fik de kolde fingre fat om åbningen, hvor hun jog sin hånd ind. Med en usikker bevægelse trak hun den klynkende hundehvalp frem. Kræet sprællede og vred sig for at slippe fri af grebet, men hun holdt fast. Marthas blik var stadig rettet ud i det fjerne, rettet mod det evige punkt ude i horisonten, hvor sort himmel og sort hav tørnede sammen i de hidsige skumtoppe, drevet frem af vinden fra vest.

Med højre hånd greb hun fat om skaffet på slagterkniven og hævede både hvalp og kniv frem for sig. Så skreg hun ordene ud i mørket. Kvinderne fra pilelunden havde gjort deres arbejde godt. Martha sang sig hæs på deres forbandelse og lod ordene ramle ud i natten hen over bølgerne og ud i det sorte. Husk mig, hør mig, var det sidste, hun sagde, før et langt, tyndt skrig kvalte den sidste lyd, hendes hals var i stand til at frembringe. En hurtig bevægelse førte knivens æg over hundens strube og bryst. Snittet var skævt, men dybt, og opfyldte formålet. Dyret sprællede og hylede, mens det spjættende pumpede blod ud over den brændende lampeolie i sandet foran hende.

Da blodet ikke længere flød frit, holdt Martha dyret i bagbenene og lod de sidste dråber falde ned i det nu næsten slukkede bål. Flammerne fik hurtigt blodet til at størkne på hvalpen og efterlod det som brunrøde kager på dyret og hendes fingre. Hun hviskede fortsat ordene indvendigt, højt og lavt. Vinden og vandet var ved at få magten over klittens top igen, mens Martha selv var ved at vende tilbage til verden. Magien drev bort, og den kolde nat lå pludselig nærværende omkring hende.

Den sidste flamme i bålet slukkedes. Hun så ned og mærkede trætheden æde sig gennem

kroppen. Det brændte i alle Marthas led og øjnene sveg af røg. Hun var stadig svimmel af urteudtrækket, men nu virkede det bare ubehageligt. Ømt lagde hun den døde hund ned i den beskidte, halvtørre plet i det hvide sand. Omhyggeligt skubbede hun sand ind over dyret, og da der kun var en lille tue at se, trak hun sin frakke hen til sig. Martha sad et øjeblik og mærkede vinden mod den nøgne krop, så tog hun frakken helt på. Kvalmen blev stærkere, og til sidst lagde hun sig ned i sandet. I morgen ved daggry, tænkte Martha. I morgen begynder det.

I løbet af natten lagde vinden sig, og gusen lå tæt om stranden i de tidlige timer før daggry. Luften og vandet var fyldt med tung tåge, der bølgede sløvt i cirkler mellem bølgernes anslag. Ude i tågen, et stykke fra land, var der drevet en båd på grund. Den lå halvt på siden og vippede let, når bølgerne ramte den. Måske blev den stadig skubbet tættere på land. Hørte man godt efter, var der en lille klokke, der slog rytmiske bedeslag derude over vandet. Klokken måtte være sprækket, for lyden var skinger, uden efterklang.

Med et var der former, der rørte på sig på skibet. Silhuetter, der flyttede på sig ombord. Det så næsten ud som om, de satte både i vandet, men tågen lå tæt om skroget på skibet og slugte alle detaljer, før de havde ramt vandoverfladen.

Oppe i landsbyen bag klitterne var det stadig nat. Fiskerne var hjemme, og bageren havde ikke tændt ovnen endnu. Natten var ikke tæt længere. Toner af grå havde sneget sig ind i det sorte, der tegnede sig som grader af mørke i skygger og konturer. Mågerne var tavse. De havde frygtsomt forladt byen og var fløjet så langt bort, de kunne. Andre småfugle skjulte sig i buske og krat, mens dyr trykkede sig ned i de dybeste grave og huller. Alle fornemmede de, at noget var på vej.

Helt nede ved strandvejen,

der, hvor gruset møder det hvide sand, kom disen rullende. Den nærmest krøb op imod byen som en stiv masse, der løb ind over landet. Alt hvad den dækkede, blev slugt af massen og skjultes. Den trængte hurtigt op imod byen. Først faldt tågen ind over de ensomme fiskerhuse, der lå stråttækte i malerisk forfald nede ved klitterne. De forsvandt hurtigt ind i det grå. Så skyllede gusen over kirken. Den dansede i nogen tid om de korsprydede gavle, men så forsvandt de også i det gråhvide hav. Dernæst var det landsbyen, der blev ramt. Den gamle bymidte med de små teglhuse og deres kvadratiske haver, de små butikker på forretningsgaden, der hvor man havde asfalteret. De nye rækkehusene nord for byen forsvandt også ind i tågen, og det samme gjorde kroen, biblioteket og forsamlingshuset. Alt blev dækket af det rullende slør, der forlængede natten.

Med tågen fulgte en langsom vind, der drev den frem. Vinden var kold og skarp, havde tænder og klør. Den rev i alt, hvad den passerede over uden at være travl. Det var som en stille kværn, der malede landet og hvirvlede støvskyer op. Tågen drev kvalm og langsom omkring i byen. Bevægede sine fingre søgende afsted gennem de tomme gader, befamlede buske og hegn og klemte sig ind haver og udhuse. Vindfingrene, der fik form af tågen, søgte begærligt langs mure og tage efter åbninger. Der, hvor de fandt revner og sprækker, eller måske endda et vindue på klem, lirkede de omhyggeligt og stødte sig så ind gennem åbningen.

I slagterens hus faldt slap tåge ned gennem skorstenen og trippede med tusinde forsigtige tåspidser henover det kolde gulv. Alt var stille i stuen, men fra soveværelset på første sal lød de tunge åndedrag fra herren i huset og hans frue. Deres hund med hvalpene lå og jamrede sig under køkkenbordet. Der havde de søgt ly for længe siden, men nu hvor tågen var i huset, kunne de ikke flygte længere. Dyrene

lå på maven og peb ynkeligt, da hvidgrå strejf af klamme dampformer fyldte gulvet i rummet og svøbte alt i rådden stank.

Vejen op ad trappen til første sal var ikke nogen hindring. Bugtende som orme sneg tågefingre sig op ad trinene i det blå natlys, der oplyste husets indre. Knap synlig, men følbar og næsten hørlig, rullede den trin for trin op. I gangen, hvor soveværelset lå for enden, berørte tågetunger de højskaftede støvler, der stod under jakkerne på knagerne. Tøjet dirrende lidt, mens en støvle væltede pludseligt. Skvulpende fra side til side som vand sneg tågen sig frem til tider med former, der lignede en silhuet i slæbegang, krybende på hug over gulvbræddernes slidte lak.

Ved døren ind til soveværelset, der stod en smule på klem, stoppede bevægelsen. Gardinet var trukket for i værelset og mørket lå tungt. Døren gled sagte op, da tågen pressede sig mod den for så lydløst at sive ind i rummet. Lange fingerlignende former, der dannede sig i tågen, gled med humpende bevægelser ind over gulvtæppet. Hen over tøjet, som slagteren havde smidt for foden af sengen og ind over de slidte hjemmesko. Tågen rejste sig langsomt, da den nåede sengen og næsten som mandens tunge åndedrag pustede til den, lod tågen sig forme af luftstrømmen fra det svære legeme og hævede sig ind over sengen.

Fruen, der ikke var meget mindre end slagteren, lå med ryggen til manden. Hun havde derfor ingen chance for at se de grå skygger, der voksede sig ind over hendes mand. Hun opfattede heller ikke, da tågen faldt ind over hende og dækkede hele sengen. Mand og kone sov tungt, mens våde grå former fordelte sig ud over dem og med plirrende fingre skubbede de varme dyner til side. Tågearme kærtegnede deres kroppe, gled hen over maver, lår, halse, kønsdele for så at stoppe ved ørerne. Slagterens højre øre strittede rødt og dumt ud i nattemørket. Der satte

tågen sine læber og pustede sig ind i øregangen. Fyldte mandens fedtede indre med salt, råd og kulde. Hos fruene var det den lille opstoppernæse, som tågen stemte sine skarpe læber imod. Luftvejen var snæver, men tågen trykkede til og skubbede sig vej op i hovedet på damen, der gispede svagt, da hendes indre blev invaderet.

Både mand og kone slog øjnene op samtidig. De hørte det samme kald og mærkede den samme smerte i kroppen. Ingen af dem forstod hvad der skete. De stirrede ud i nattemørket og sansede tåge eller røg, der fyldte rummet. Der stank omkring dem. Dynd, død eller råd; lugten fyldte næsten lige så meget som tågen. Slagteren forsøgte at tale, men der slap ikke et eneste ord over læberne. I stedet bød noget ham at rejse sig, og det gjorde han. Konen kom også på benene, og de så nu hinanden i øjnene. Så hinanden stå ynkeligt i T-shirts og underbukser med rædsel i blikket og smerte om munden. Langsomt drejede slagteren sig og skridtede hen mod døren. Han var den nærmeste, og hun fulgte bare efter. Hvert skidt var sviende og flåede i musklerne, der strittede kæmpede imod af alle kræfter. De valgte ikke selv hvor og hvordan. Tågen sad i alle led og piskede sine to ofre ned ad trappen og ind i stuen.

Slagterens desperation blev til kvalme, der svulmede i ham og sendte gylp op gennem halsen. Ude af stand til at synke eller spytte blev væsken liggende i munden og drev nu og da ned ad kinderne på ham, mens de gik gennem huset. Køteren og dens hvalpe i køkkenet sendte lange, klagende hyl mod herskabet, da de forlod huset barfodede i nattøj.

Ude på gaden trak tågen sig sammen og genforenede sig med de mange lemmer, der havde vokset sig op over alle byens huse. Og der, midt i den grå masse, skridtede beboere – enlige og par, voksne og børn ud på vejen. Det var lysnet en smule, men himlen var stadig

sort. Beboerne så derfor også kun hinanden som skygger, aftegnet sløret i disen, der omgav dem. Selv gennem dis og stank af råddenskab, der nu fyldte hele byen, fornemmede de alle hinandens angst. Den steg ud af dem som sved og blandes med hyl fra hunde og skrig fra katte, der skjulte sig i krogene.

Landsbyens mennesker faldt ind i kæde, der stavrende, men med pinefuld sikkerhed, gik ned mod havet. De hørte alle det samme kald, der lød som bølgers smæld mod trommehinden. De mærkede, hvordan tågen sled omkring i deres indre og trykkede dem i hovedet som en svulst, der sendte dem på en uvis vandring.

Alle skridtede de ned gennem byen. Passerede de små butikker, parkerede biler og åbne for-døre. De passerede byskiltet, passerede de første af de små veje, der ledte ud til sommerhusene og passerede de gamle fiskerhuse, der næsten lå ude i klitterne. De gik også videre, da de nåede stedet, hvor asfalten slap op, og det knoglehvide sand bredte sig. Hernede, hvor vinden ruskede og bølgerne slog, tog tågen nye former. Den kunne bygge sig op og antage den skikkelser, den ønskede. Den tog form som et bueslag ind over stranden. Som en skælvende, grå arkitektur, der dryppede organisk, formede tågen sig ned over stranden og skabte en morbid aula, som beboerne måtte trave ned igennem.

I konstant foranderlige former blottede disen havet for de sørgmodigt travende. Det var ikke lys for enden af tunnelen, de så. De så sort vand med grønligt skum, der slog mod det gråhvide sand, som tågen fordærvede med sin damp. Et sted ude på vandet, skjult bag luftsløret, lå det sorte omrids af et skib og gyngede svagt fra side til side. Det, der fik hele flokken til at vride sig indvendigt uden mulighed for at vende om, var synet af kisterne. I brændingen, skyllet op på stranden, lå sortmalede kister. De var våde af vand og

skum, og de stod alle åbne med deres låg hængende på siden. Kisterne var sorte lys på stranden, hamret som pløkker ned i det hvide. De skreg med deres tavshed og skreg langt højere end flokkens indvendige hyl.

En for én gik de ned mod vandkanten og fandt en kiste. Slagterens svære legeme fandt vej ned i en, der lå et stykke oppe på land. Han mærkede det våde træ og det kolde vand, der skvulpede i bunden af kisten, da han pressede sig ned. Konen fandt en anden kiste, ude af syne og de så ikke hinanden igen. Gradvist kom de på plads og til sidst var strandkanten fyldt med små fartøjer, der afvendte signal. Det kom i form af den sprukne klokke, der hæsligt sendte sin lyd ud over bølgerne. Tågen samlede sine fingre på ny og faldt ned over strandsandet, hvor den gav sig til at skubbe kisterne ud i vandet. Når kasserne kom i bevægelse og ramte brændingen, greb de sejlene ud efter låget, udstødte et sært pinefuldt suk og lukkede kistens låg over sig i kisten. Som en anden Naglfar lå dødeskibet derude og ventede på sin last. Langsomt forsvandt kisterne ud i tågen over havet. De efterlod sig intet på stranden, selv deres spor i sandet var snart slettet af bølgerne.

Martha var vågnet kort før slangen af mennesker drev ned på stranden. Forvirret og træet med en følelse af tømmermænd i kroppen, så hun kisterne i vandkanten. Hendes første følelse var panik, men så forstod hun, at noget var ved at ske. Martha skuttet sig under jakken og forsøgte at få varmen i fingrene, mens hun betragtede stranden. Så kom menneskene travende langsomt ned til vandet og gik om bord i deres bizarre flåde. "Så havde kvinderne i pilekrattet ret", mumlede Martha, da hun så hændelserne på stranden – hun rullede skælvende om på ryggen, med ansigtet vendt op mod den gryende efterårshimmel.

ANMELDELSER

Anmeldt i dette nummer:

Bog- og magasinanmeldelser

- *Andre verdener*
- *Proxima* nr. 95
- *Solbarnet* – Kasper Hoff
- *Til deres dages ende*
- *Høstens Engle* – Alden Bell
- *Fremmed stjerne*
- *Ad mørke stier*
- *Frem jog nattens magter*
- *Houston, Houston, kan I høre os?* – James Tiptree Jr.
- *The Best Science Fiction and Fantasy of the Year*
- *Year's Best SF 17 (23)*
- *Blå engel* – Maria Louise Staffe
- *Hvid engel* – Maria Louise Staffe
- *Skygger fra Oktoberland* – Nikolaj Johansen

Filmanmeldelser

- *Abraham Lincoln: Vampire Hunter*
- *Snow White & the Huntsman*
- *Looper*
- *Dredd*
- *Galaxina*
- *Return of the Living Dead III*

Tegneserieanmeldelser

- *Ray Bradburys Fahrenheit 451* – Tim Hamilton

Læs anmeldelser fra tidligere numre af Himmelskibet på:
www.himmelskibet.dk



Abraham Lincoln: Vampire Hunter

Film, USA, 2012, 105 min.

Instr.: Timur Bekmambetov

Medv.: Benjamin Walker, Rufus Sewell, Dominic Cooper, Mary Elizabeth Winstead, m.fl.

Legendariske figurers eftermæle har det med at eskalere. Det gælder både i virkeligheden og i fiktionen. Gode mennesker helgenkåres, og den arketypiske sagnhelt bliver med tiden til en superhelt. Den moderne superhelt er interessant fordi den i antikken starter som en mytologisk hero, der oftest er en gud eller en halvgud. I dag er superhelten et symbol på det almindelige menneske (den maskerede helt er endda i kraft af sin maske netop 'hr. hvem-som-helst'), bare i en fantasi-form som giver mennesket magt til at ændre sin egen skæbne, som tidligere var styret af guderne. Det er et brud med hybris og nemesis; i stedet har mennesket vilje og selvstyre til bl.a. vhja. fornuft og teknologi at omforme verden til noget der passer os bedre.

I *Abraham Lincoln: Vampire Hunter* skildres præsident Lincoln som en hemmelig superhelt, via et præmis med et kæmpeglimt i øjet. Hele konceptet og pointen med at en beundret historisk person var vampyrjæger er selvfølgelig for sjov, og det er man nødt til at acceptere for at kunne sluge præmiset. Producer Tim Burton (!) og

instruktør Timur Bekmambetov er 100% dedikeret til denne sjove idé, og har taget den alvorligt på den seje måde. Det her er ikke amatøragtig pladderhumor som flere andre film af lignende type, f.eks. den uudholdelige *Hamlet the Vampire Slayer* (2008) og den middelmådige *Rosencrantz and Guildenstern are Undead* (2009). Næh, her er der kælet for alle narrative og filmtekniske detaljer. Det er muligvis ikke for det brede publikum, men til gengæld vil det smalle publikum elske det.

Manuskriptet til *Abraham Lincoln: Vampire Hunter* er skrevet af Seth Grahame-Smith, som er (en lille smule) kendt for litteraturparodien *Pride and Prejudice and Zombies* (Quirk Books, 2009). At tage dette komiske blandingskoncept til næste niveau med Lincoln og vampyrer virker eminent logisk, og resultatet er langt bedre end det forrige.

I filmens verden er vampyrernes ondskab sidestillet – næsten identificeret – med slaveriets ondskab. Derfor giver det mening at Lincoln bekæmper dem begge. Og heldigvis for ham så får han i dette filmunivers, uden yderligere forklaring, superkræfter ved blot at kæmpe for sandheden! I filmens første del oplæres han til at blive vampyrjæger, så han kan hævne sig på den vampyr der dræbte hans mor. Men i løbet af filmen fatter han gradvist interesse for politik og slave-spørgsmålet, og ender som præsident under borgerkrigen, hvor vampyrerne selvfølgelig vender tilbage på det værst tænkelige tidspunkt. Det er en imponerende kombination af rigtig historie og alternativ historie, og det virker mægtig fint. Min eneste anke er at der er for få action-scener med sølv-øksen, og overgangen mellem hans tid som vampyrjæger og hans tid som politiker virker ikke helt plotmæssigt gennemført (hvorfor forsøger hans dødsfjender, vampyrerne, ikke at dræbe ham mens han er politiker?). Men det er sådan set mindre detaljer i en film som er såre velspillet og

såre velproduceret og har hvad jeg vil kalde et både humoristisk og intelligent præmis. Jeg elsker når popkultur og finkultur blandes sammen, og de to ting har efter min mening langt mere med hinanden at gøre end mange går og tror.

Karakter: 8 stjerner ud af 10.

Tue Sørensen



Snow White & the Huntsman

Film, USA, 2012, 127 min.

Instruktør: Rupert Sanders

Medvirkende: Kristen Stewart, Chris Hemsworth, Charlize Theron m.fl.

Jeg må indrømme, at da jeg så traileren til *Snow White & the Huntsman*, syntes jeg, at den så spændende ud. Flotte billeder og *Snehvide* som actionfilm. Jo, jeg gik med visse forventninger i biografen.

Og det begynder også godt. Indledningsscenen er en fryd for øjet. Bloddråben som drypper ned i de hvide omgivelser. Jo, det ser godt ud.

I den oversættelse af Brødrene Grimms der ligger på www.grimmstories.com står der at "En morgen kaldte hun [den onde dronning] på en af jægerne og sagde: "Jeg vil ikke mere se Snehvide for mine øjne. Tag hende med ud i skoven og slå

hende ihjel og bring mig lever og lunge."

Denne jæger får så i filmen en mere aktiv rolle end i eventyret. Han gør så ikke som dronningen beder ham om, men indleder i stedet et samarbejde med Snehvide. Og ideen med at lade jægeren få en aktiv rolle er god, når det er en action udgave af *Snehvide*, man vil lave. Filmen formår at underholde hele vejen igennem og umiddelbart er billedsiden også meget smuk. Men alligevel synes jeg ikke at filmen er vellykket. Den har efter min mening nogle mangler. De mest graverende mangler er måden instruktøren fortæller sin historie på og så billedsiden.

Eventyret om *Snehvide* er opbygget omkring konflikten mellem den skønne og onde dronning og den endnu kønnere og uskyldige Snehvide. Denne spænding og kontrast formår instruktøren ikke at bygge ordenligt op i filmen. Uden at komme ind på diskussion om skønhedsideal og hvem der er kønnere end hvem, så er Charlize Theron langt kønnere end Kristen Stewart, selv om hun også er køn. Men dette er ikke det eneste problem. Det andet problem er at Kristen Stewart ikke formår at give Snehvide et format af kvindelig styrke som modspil til dronningen. Og instruktøren og manuskriptforfatteren bidrager heller ikke til det. Det kommer særligt til syne i slutningen af filmen hvor de fratager Snehvide alle hendes kvindelige styrker ved at iføre hende en ringbrynje. Nærmest perfidt bliver det når jægeren siger til Snehvide: "Ringbrynje klæder dig godt."

I stedet for at lade jægeren, som det ligesom blev lagt op til, stå for filmens action, ødelægger man dette fuldstændig ved i slutningen at tilføre Snehvide en actionrolle. Og i konflikten mellem de to kvinder kommer dronningen til at fremstå i sin ondskab som havende langt større format end Snehvide. Havde instruktøren været en kunstner der kunne fortælle en historie, havde han ikke lavet sådan

nogle brølere, men formået at give Snehvide et format overfor dronningen.

Den anden mangel er efter min mening billedsiden. Instruktøren Rupert Sanders kommer fra reklamebranchen, og det kan virkelig ses. Reklameæstetik er noget andet end filmkunst/æstetik. Jeg nævnte før at billedsiden var flot, og det er den sådan set også. Men jeg blev hurtigt træt af den. Sanders har ikke nogen billedmæssig kunstnerisk vision: En vision som Tarsem Singh havde da han lavede sin mere ironisk/humoristiske familieudgave af eventyret om Snehvide (*Lille spejl på væggen dér*). Sanders har hentet inspiration fra flere sider og tilpasset disse inspirationer til de forskellige scener. For eksempel er inspirationen til kampscenerne tydeligt taget fra Peter Jackson, og dværgenes land kunne være inspireret af Tim Burton. Men han formår ikke at holde samme billedmæssige tone hele vejen i filmen, og han formår ikke at lade billedsiden fortælle sin del af historien.

Min mening om filmen kan således bedst sammenfattes med disse ord fra Johannes Åbenbaring da Johannes sluger en bog, som han får fra en engel: "I min mund var den sød som honning, men da jeg havde slugt den, var den bitter i min mave." (Johannes Åbenbaring kap. 10 v. 10)

Karakter: 3,5 ud af 10

Jóannes á Stykki

Andre verdener

Antologi

Science Fiction Cirklen, 2012

Andre verdener er, som det forklares i forordet, et forsøg på at vise hvordan elementer fra science fiction bruges af forfattere, som ikke regnes for science fiction-forfattere. Man kan så spørge om hvorfor det er nødvendigt at udgive en samling af noveller for at vide det: Læser man bare nogenlunde bredt, kan man næsten ikke undgå at støde på fænomenet. Måske en sam-

ling af artikler som undersøgte fænomenet både mere bredt, og mere i dybden, med analyse af enkelte tekster, havde været mere interessant?

En anden måde at læse samlingen på, er som eksempler på hvordan forfattere, som ikke normalt skriver science fiction, begiver sig ud i at skrive science fiction. Her støder jeg på det første problem allerede i titlen på samlingen: I science fiction er et ret væsentligt element at man opbygger en verden, som både er forskellig fra den kendte verden på en eller flere måder, men også er beskrevet på en sådan måde at læseren, i hvert fald under læsningen, kan forestille sig den og tro på at en sådan verden vil kunne findes et eller andet sted, eller i et eller andet univers.

Langt de fleste noveller i *Andre verdener* er nemlig enten af en type, hvor elementerne fra science fiction bruges som en slags kulisser til at give kulør til historien, uden mere end vagt at antyde at de faktisk foregår i en anden verden, eller de foregår i en verden der er stort set identisk med den kendte verden. Den ene store undtagelse fra det er Grete Roulunds fremragende "Case Story", hvori vi præsenteres for en verden hvor folk, som lod sig fryse ned i håb om at kunne blive genoplivet af fremtidens læsevidenskab, i stort tal er vækket til live. Men i stedet for en relativ triviell historie om problemer med for mange mennesker i verden og lignende, får vi en historie som spænder fra filosofisk interessante ideer til sære, men meget velskrevne personer, og som foregår i en flot visualiseret fremtidsverden.

Også meget spændende eksperimenter med science fiction-ideerne finder vi i Leyla Tamers "Milliardæren", hvor en milliardær opsøger et meget specielt 'close encounter' og må leve med konsekvenserne af det. Mere løs omgang med ideerne, men stadig vældig interessante og velskrevne noveller er Stig Dalagers "Downloaded" om tidsrejser, virtuelle verdener m.m.,

og Charlotte Weitzes "Akvanauterne", der leger med tanker om udforskning af rummet og universet. Jokum Rohdes "Ægirs-gadesequenserne" balancerer mellem at være science fiction og horror: Ideen er at en matematiker har fundet ud af en dybere sandhed om verden. Der gøres en del ud af at beskrive den ide, men jeg synes ikke den giver meget mening, hvis man kender bare lidt til matematik. Jeg tror forfatteren havde fået en bedre novelle ud af enten at have tonet den i retning af den okkulte talmagi og gjort det til en horrornovelle, eller have gået mere i dybden med matematik-ideen, som f.eks. australieren Greg Egan har gjort det.

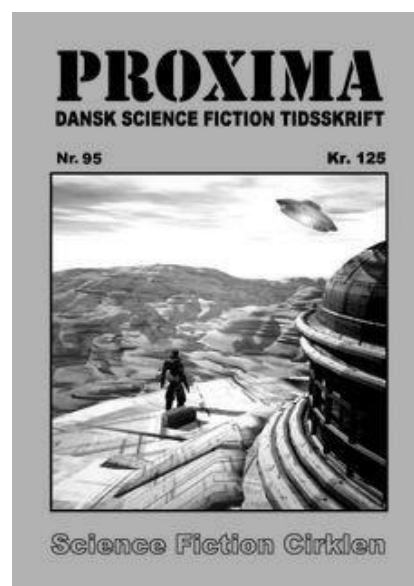


Viggo Madsens "Patent på tilværelsen" har flere ganske sjove ideer, men jeg synes ikke han får nok ud af dem, og det hele ender i bogstaveligste forstand lidt for langt ude i rummet. Resten af novellerne har jeg svært ved at se science fiction-relevansen i. De spænder fra sproglig eksperimenteren til en slags gys/horror. Men de ovennævnte noveller synes jeg alle har noget interessant at byde på, og af dem jeg ikke allerede har nævnt, synes jeg Søren Tofts sorthumoristiske "Hr. Fuptogts dyrehandel" er en ganske rørende historie. Så mit problem med samlingen er ikke at det er dårlige noveller – størstedelen af dem er absolut læseværdige.

En anden ting der irriterer

mig med *Andre verdener*, er at den kan bruges som et argument for at science fiction, det er noget som nogle inferiøre forfattere normalt skriver, men af og til bliver det skrevet af en 'rigtig' forfatter, og så er det af langt højere kvalitet. Det er selvfølgelig på ingen måde sandt, 'rigtig' science fiction kan være af lige så høj sproglig kvalitet som novellerne her og kan udnytte science fiction elementerne langt bedre end i de fleste af novellerne her, med Grete Roulund som den eneste klare undtagelse.

Flemming R.P. Rasch



Proxima nr. 95

Science Fiction Cirklen, 2012

Proxima er Science Fiction Cirklen's tidsskrift, som har eksisteret i mere end 35 år, og som dækker anmeldelser, noveller samt mindre artikler og transkriptioner af debatter fra science fiction-konventioner, alt sammen med science fiction i fokus, og nr. 95 er ingen undtagelse.

Dette nummer rummer ud over de faste elementer fem artikler, hvor de to af dem gennemgår de seneste års danske science fiction-udgivelser, den ene i form af en bibliografi, og den anden i form af en gennemgang af 11 nye danske science fiction antologier. Begge er forfattet af Niels Dalgaard, der fast

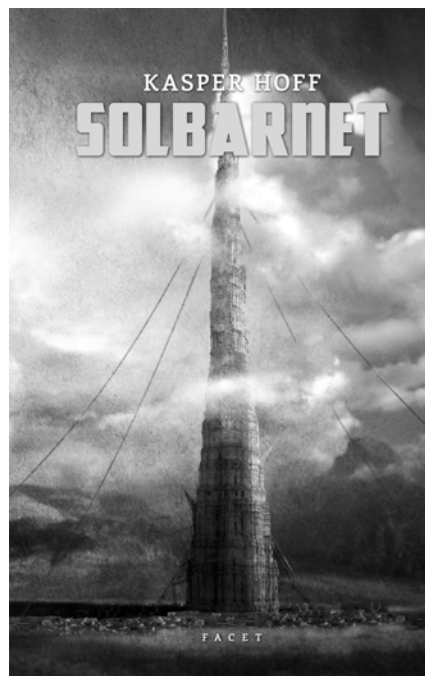
skriver til *Proxima* og har en meget stor indsigt i science fiction genren. Foruden disse to artikler er der en artikel, som er en samtale med Lise Andreasen om antologien *Sense of Wonder*, et opus på 225 noveller, essays og digte fordelt på omtrent 1000 sider om science fiction i sine mange afskygninger. Men som samtalen mellem Lise og Niels afslører, så er science fiction en mangfoldig størrelse, som selv med sine 225 artikler kommer bogen til kort, og til trods for at de to debatører fastholder, at *Sense of Wonder* er en anbefalelsesværdig udgivelse, så har deres store viden og indsigtsfulde kommentarer om værkets mangler efterladt en med så meget tvivl om værkets kvaliteter, at man lades noget i tvivl om, hvorvidt værket er pengene værd.

Et fast element i mange *Proxima* er en transkription af en debat mellem science fiction-entusiaster, -forfattere og -redaktører mv. om et givent emne, og som er loyalt nedskrevet til eftertidens glæde, og denne gang gælder det emnet "Er modernismen i science fiction død?".

Den sidste artikel er et oplæg til den ene af tidsskriftets fire noveller, som er en genudgivelse fra 1949 af Albert Dam og derfor er interessant at læse som et blik ind i en anden tids opfattelse af fremtidig eller fantastisk teknologi og hvordan den kan bruges til at fortælle historier. De tre andre er korte historier på knap to sider hver, som er hentet fra tidsskriftet *Nature*, hvor de blev udgivet i 2010, og nu foreligger de på dansk. De tre noveller fra *Nature* er underfundige, og på den korte plads formår de at præsentere et novum og dets indflydelse på samfundet.

Som altid er der en lang serie anmeldelser, og *Proximas* styrke er dets evne til at komme godt rundt i litteraturen ved ikke kun at inddrage danske og engelske udgivelser, men f.eks. også ved at have en sektion med tyske udgivelser.

Morten Greis Petersen



Solbarnet

Roman af Kasper Hoff
Facet 2012, 320 sider

Nimo er en 12-årig dreng der lever i landet Solrun, et land hvor alt er dikteret af religion. Folket tilbeder Sol og solbarnet, som er gudens stedfortræder på jorden. I omkring 1400 år har befolkningen bygget på et tårn der skal nå op til solen, således at solbarnet kan bringe Sol ned på jorden.

Nimo lever i en fattig ørkenlandsby, hvor der ikke bliver dyrket særligt mange afgrøder da mange voksne mænd er sendt til tårnet for at bygge på det, samtidig med at befolkningen er tungt beskattet. Ved et tilfælde bliver Nimo udvalgt til at kandidere til at skulle være det næste solbarn. Han bringes til hovedstaden, et sted hvor landets magthavere lever i overflod. Nimo bliver en brik i et magtspil blandt landets sande magthavere, De Usynlige. Han bliver udnævnt til solbarn, men det viser sig hurtigt at være en marionetrolle, noget han dog ikke selv lægger mærke til, da han har travlt med at mæske sig i overfloden af mad og vin. Pigen Zira er vokset op i dette magtspil, da hendes far er en af De Usynlige. Hun bliver valgt som kone til solbarnet, men til

forskel fra Nimo, så kan hun godt se det spil der finder sted og den fare som de begge kommer i. Hun har også fundet ud af at soltårnet flere gange igennem tiden har været faldet sammen, og at der er noget galt med de profetier som landet styres efter, og hun har svært ved at se at den tykke dreng, Nimo er blevet, skulle være gudens udvalgte.

Historien handler meget om magtspil og om hvordan religion kan bruges af magthaverne til at styre en befolkning. Beskrivelsen af magtstrukturen i Solrun kan virke overdrevet, men man skal ikke kigge langt i virkelighedens historie for at se at der er masser af eksempler på befolkninger der har sultet mens der er blevet bygget store monumenter.

Normalt i ungdoms-fantasy-bøger ser man barnet fra de trange kår der ændrer på tingenes tilstand, men her bliver Nimo mere draget ind i frådset, og det er først da magthaverne vil af med ham at han bidrager til ændring. Selv da er han kun en der bidrager, og det er Zira der er vokset op i magtens centrum, der er drivkraften til ændringerne.

Bogen er ikke bange for at tage tunge emner op, hvilket gør at den også henvender sig til andre end den ungdomsgruppe den er skrevet til. Bogen kan bestemt også anbefales til læsere af voksen-fantasy, for selvom det ikke er den store episke fortælling, så er det en fortælling om samfundsstrukturer og -magtspil.

Thomas Winther

Til deres dages ende

Ny dansk Fantasy 2012
Antologi redigeret af Nikolaj Højberg
Kandor 2012, 350 sider

At fantasy ikke bare er historier om magi og middelalderlige samfund, er denne antologi et godt eksempel på. Dette er anden gang at Højberg har samlet en antologi med ny dansk

fantasy, og lige som første bind, så er der en meget stor variation i samlingens historier. Der er de der minder om historisk realisme, der er fabler, der er fortællinger om væsner der lever i træer og så er der de mere klassiske fortællinger.

Samlingen starter med Aske Munk-Jørgensens "Seidr", som finder sted i Norden omkring den tid hvor kristendommen holdt sit indtog. Der er dog stadig nogle der dyrker de gamle traditioner, og den magi der ligger i de gamle runer og viden.

Samlingens nok mærkeligste historie er om en zebraunge der har muskedonnere som ben. Novellen er skrevet af Sven Ørnstrup, der anmelder fantasy på fantasyboger.com, så fra ham havde jeg forventet noget mere klassisk fantasy, men her er det en fantasifuld fabel han bidrager med.

Der findes mange historier hvis morale er at rigdom ikke kun bringer lykken med sig. I "Tale er guld, tavshed er sølv" af Kristoffer J. Andersen formår en alkymist at frembringe ting der kan lave guld, ting som hønen der lægger guldæg og guldringen der kan kopiere sig selv. Han er meget gavmild og forære disse ting væk, så nu har folk masser af guld. Som man nok kan tænke sig, forsvinder guldets købekraft, men det betyder ikke at den kloge ikke godt kan forblive rig.

"Til deres dagens ende" af Lars Ahn Pedersen er ikke en enkelt novelle, men en samling ekstra kapitler til klassiske eventyr. Her hører man om hvor paranoid Snehvide udviklede sig til at blive selv efter prinsen havde reddet hende. Også Tornerose og Rødhætte var ikke kommet psykisk uskadte igennem deres oplevelser. For slet ikke at tale om faderen der satte sine to børn ud i skoven. Selvom de kom tilbage med rigdomme, så vil den dårlige samvittighed ikke slippe ham.

De ekstra kapitler er både humoristiske og rigtigt godt skrevet og giver en ny vinkel på de gamle eventyr.

I Silvestris humoristiske novelle "Et horn i siden" møder vi den klassiske eventyrer der er taget ud på opdagelse. Han har sat sig for at fange en enhjørning, da dette vil bringe ham såvel rigdom som berømmelse. Han fanger sagndyret, men da han finder ud af at der er en hel flok af dem i skoven, lader han grådigheden løbe af med sig, for når han nu har kunnet fange en, så kan en vel også fange flere.

Endnu en favorit er Teddy Vorks novelle "Mare, Mare minde" der handler om at Ole Lukøje ikke er det eneste væsen der besøger børn i deres senge om natten.



Jeg kunne godt efterlyse et forord i bogen. Jeg ved godt at mange springer forordet over når de skal læse en bog, men jeg kan godt lide at læse redaktørens præsentation af samlingen, og høre om hvilke tanker han har gjort sig om udvælgelsen.

Ved at novellerne er så forskellige, vil der nok være delte meninger om flere af dem, om de hører til i en fantasy-samling eller ej. Der er også et par stykker af dem som jeg føler, er ved siden af, men det er Højbergs valg, og evt. uenigheder i valg til trods, så er det en rigtig god samling, der viser at fantasy er mange forskellige ting.

Thomas Winther



Høstens Engle

Roman af Alden Bell

Originaltitel: The Reapers Are The Angels

Forlaget Iris, 2012, 252 sider

25 år efter de døde rejste sig og civilisationen gik under, rejser den 15-årige Temple igennem USA. Hun er på flugt fra minderne fra sin fortid, og efter hun dræber en voldtægtsmand, er hun nu også på flugt fra dennes bror som har svoret hævn. Hun er handlekraftig, og da hun redder en retarderet mand fra zombierne, sætter hun sig for at få ham tilbage til hans familie. Rejsen går igennem et øde land med forbryderbander, indavlede mutanter og kannibaler (eller hvad man nu skal kalde mennesker der spiser zombiekød). Der er stadig folk i verden der ønsker at hjælpe andre, men selvom hun også støder på disse venligtsindede folk, så har hun svært ved at falde til ro sammen med dem, og hun søger hele tiden videre. Hun har drømmen om at se Niagaravandfaldene og i det hele taget hvad der måtte være tilbage i verden som er værd at se.

Det at hovedpersonen er en 15-årig leder tankerne hen på at dette må være en ungdomsbog, men den henvender sig også i høj grad til voksne. Det er ikke en typisk zombiebog, da zombierne kun spiller en lille rolle, meget i stil med *Walking Dead*

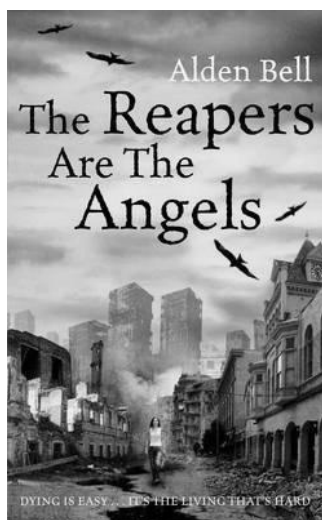
serien. Det er mere historien om den unge kvinde der forsøger at finde forsoning og oplevelser inden verden går helt under.

Selvom verden er gået under, så kæmper Temple videre, og da hun ikke kender til verden inden zombieerne, så er dette hendes verden, og hun følger det håb der alligevel er i den golde ødemark.

Bogens forfatter er Alden Bell, hvilket er et pseudonym for Joshua Gaylord, og med *Høstens Engle* vandt han ALA Alex Award 2011 og var nomineret til Philip K. Dick Award 2010 og Shirley Jackson Award 2010.

En ting der dog undrer mig ved denne bog er forlagets valg af forside. Den viser et fyrtårn, men det er kun bogens første kapitel der finder sted i et fyrtårn, og det har ikke nogen betydning i resten af bogen, heller ikke symbolsk som jeg ser det. Det virker til at designeren af omslaget kun har læst starten af bogen, og forlaget har ikke tænkt over at dette omslag ikke er specielt sigende for bogen. De omslag jeg har set til de engelske udgaver af bogen, er bedre, specielt det der viser Temple i en ruinverden. Det kan være at forlaget har tænkt at det valgte omslag ville gøre den mere til en voksenbog, men jeg tror bare at mange potentielle læsere vil gå lige forbi bogen som den er her. Omslagsvalget skal dog ikke ødelægge at det er en godt skrevet og stemningsfyldt bog og en bog der henvender sig til mange andre end zombiefans.

Thomas Winther



Fremmed stjerne

Lige under overfalden 6

Antologi redigeret af Carl-Eddy Skovgaard

Science Fiction Cirklen, 2012, 412 sider

Science Fiction Cirklen har de sidste år gjort meget for at udgive danske science fiction noveller, og flagskibet i det projekt er den årlige antologi i serien *Lige under overfladen*. Bind 6 i denne serie har titlen *Fremmed stjerne*. Denne gang er samlingen større end tidligere, og bogen er på over 400 sider. De forfattere, der har bidraget, er i høj grad gengangere fra tidligere bind, men der er også nye navne imellem.

Der fortælles rigtigt mange interessante historier i samlingen. I flere er forholdet imellem myndighederne og individet omdrejningspunkt. I "Savner du din far?" af Sofie Boysen er der en krig i gang, men for at sikre at man hele tiden har befolkningens opbakning, skal de pårørende til soldaterne dagligt udfylde spørgeskemaer omkring deres følelser for krigen. Der er dog også andre foranstaltninger der skal sikre at myndighederne får de data de skal bruge for at vinde krigen på hjemmefronten.

I "At bede en stille bøn" af Hanne Rump er fokus på befolkningens ret til religion og myndighedernes indgriben i dette. Der er også et element af at samfundslag ikke skal blandes.

I Beatrix Miranda Ginns "Orm" er det igen følelser der ikke må vises. Det er ikke velset at vise følelser som kærlighed og sorg, og folk går langt for ikke at afvige og vise følelser.

"Utilsigtet virkning" af Patrick Leis er en novelle om de etiske valg som forskningen må tage for at sikre fremdrift i udviklingen. Det er en god fremstilling af det klassiske dilemma om at målet helligere midlet og om hvilke overvejelser man må gøre sig når konsekvenser ikke altid er til at overskue.

I Maria Kjær-Madsens "Aldrig mere svag" er det illusioner der skal kæmpes imod. Mens nogle piger lokkes ud i prostitution for at klare sig, så er hovedpersonen i en form for psykisk prostitution. Folk kan betale for at opsætte illusionen af jagtscener som hun så skal igennem mens de observerer. For at komme fri af ham der holder hende fanget i dette, skal hun igennem 500 af disse seancer. En ting er dog at komme igennem, noget andet er hvilket menneske man er bagefter, samt til sidst at holde styr på hvad der er virkeligt og hvad der er illusion.

"Koden under huden" af Nicole Boyle Rødtnes refererer til DNA-kode. En novelle om hvad det kan føre til med åbne DNA-registre, hvis DNA-registre ikke kun bruges til at undersøge for sygdomme, men også kan bruges til at udvælge partner og ansatte. En god og tankevækkende historie.

"Hvis dette var science-fiction" er et digt af Oliver Ruby. Det er samlingens mest skæve bidrag, da det hverken er science fiction eller en novelle. Samtidig så er det virkelig velvalgt, da det på sin egen måde passer ind i samlingen. Godt at se at der åbnes op for flere former for science fiction.

"Julemandens store nat" af Klaus Æ Mogensen er en humoristisk, men også trist, lille novelle omkring en mand der har besluttet sig for at for en enkelt juleaften skal alle opleve julemanden. Til hjælp bruger han en tidsmaskine, men selv

med den kan han ikke løse opgaven selv, så han må finde hjælpere han kan stole på.

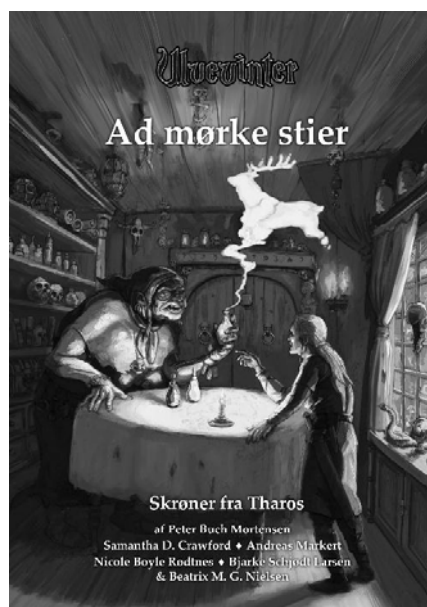
Mine favoritter i denne samling hænger lidt sammen. Samlingens titel novelle "Fremmed stjerne" af Michael Kamp handler om hvordan folk reagerer hvis vi lige pludselig finder ud af vi ikke er alene i universet og hvilke tanker det sætter i gang. Der er ikke tale om en invasions historie, men der kommer en form for besøg fra en fremmed stjerne.

Ud over at være titelnovellen, så er bogens flotte omslag også baseret på denne historie. Omslaget er lavet af Manfred Christiansen, og han har også selv en novelle med i samlingen: "Peblingsøen er forsvundet". Ikke ved at den er blevet beamet op af rumvæsner. Den er simpelthen blevet fyldt så meget med affald at den ikke længere kan regnes for en sø. Dette har været skidt for den trængte natur i København, men godt for de der forstår at udvinde kostbarheder af affald. Teknologien til at udvinde metaller af affald er dog i høj kurs.

Endnu en favorit er "Zoo" af Lars Ahn Pedersen. En mand bortføres af rumvæsner på den måde som alle klicheerne foreskriver. Han vågner i et gråt lokale, hvor han ofte får besøg af vogtere, men det går dog hurtigt op for ham at han ikke er blevet bortført for at indgå i fysiologiske forsøg, men at han er blevet taget for at blive brugt i en intergalaktisk Zoo. Som i zoologiske haver her på jorden, så er fremvisning kun en af delene, der er også avlsarbejde.

Endnu engang viser antologiserien at der er en bred skare af science fiction-forfattere i Danmark og at den danske novelle bestemt har noget godt at byde på. Bogen er bestemt et værdigt bind til serien *Lige under overfladen*, og med denne er der som nævnt åbnet op for nye former for science fiction, da digte nu er nævnt som et format man også må benytte til fremtidige samlinger.

Thomas Winther



Ad mørke stier

En novellesamling til *Ulvevinter*

Antologi redigeret af Line Lybecker & Bjarne Sinkjær

Rollespilsforlaget og Håbefulde Unge Forfattere, 2011, 124 sider

Rollespilsverdenen *Ulvevinter* er placeret i det kolde nord med de gamle sagn og guder som vi kender dem fra fortidens Skandinavien. Det er i denne verden at historierne i *Ad mørkets stier* finder sted, og de er med til at give denne verden endnu mere liv. Bogen er udgivet af Rollespilsforlaget som også udgiver *Ulvevinter*-rollespillet, men novellerne er alle skrevet af medlemmer af foreningen HUF Håbefulde Unge Forfattere. Bogen består af 7 noveller af 6 forskellige forfattere.

Der indgår magi i mange af historierne, men det er ikke gamle troldmænd med tryllestave og bøger med formularer. Der er historien om mosekoner med magiske bryg der giver den der drikker dem specielle kræfter. Ellers så er den magi der findes i historierne mere natur magi. Det er de ældgamle skove hvori magiske væsner holder til. Der er både de væsner der ønsker at hjælpe mennesker, men også de der ønsker at fortære de mennesker der kommer for langt væk fra skovens stier. I "Skovmandens brud" ofres en

ung pige til skoven for at skovmanden via sin magi skal sikre en god høst for hendes familie, mens magien i "Jagten på hvalrossen" er et hvalrosskind der kan hjælpe en ung dreng på hans søgen.

Novellerne er generelt meget mørke og dystre og handler om død og afsavn. I "Vores drømmes pris" fortæller titlen allerede at der her er en der opnår sin drøm, men at han må betale en høj pris for den. "Den sidste vagt" handler om den afdøde kejsers livvagter der følger ham til gravstedet og nu skal vogte dette sted for evigt. Selvom dette betragtes som en ære, så er det stadig døden der venter dem, det er blot et spørgsmål om hvilken død.

Den mørke stemning passer godt til at beskrive at miljøet i den kolde *Ulvevinter* er barskt og ubarmhjertigt.

Ud over novellerne så indeholder bogen også materiale til rollespillet, således man kan bruge karakterer og ting fra novellerne i rollespillet. Det at bogens formål er at beskrive *Ulvevinter*-universet gør dog ikke at den kun er værd at læse som et rollespils supplement, fantasylæseren vil også finde en god læseoplevelse her.

Thomas Winther

Frem jog nattens magter

En novellesamling til *Ulvevinter*

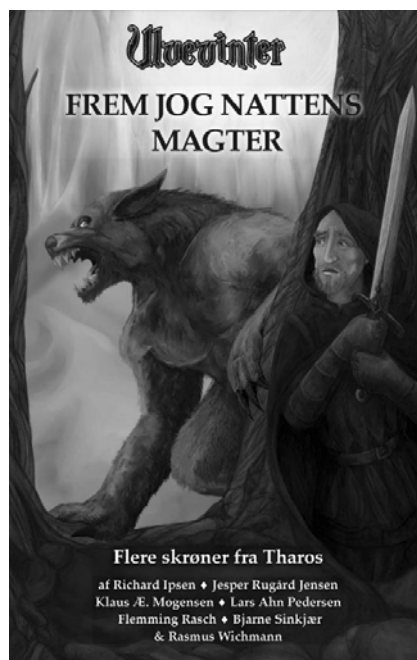
Antologi redigeret Bjarne Sinkjær

Rollespilsforlaget og foreningen Fantastik, 2012, 216 sider

Lige som *Ad mørke stier* så finder historierne i *Frem jog nattens magter* også sted i *Ulvevinter*-universet. Mens det første gang var noveller skrevet af medlemmer af HUF, så er det denne gang skrivegruppen i Fantastik, der har ladet fantasien udforske *Ulvevinter*-universet.

Flere af novellerne lader til at hente inspiration i klassisk old school rollespil, hvor en gruppe eventyrere drager ud på en

quest, hvor de skal besejre en fjende, finde en skat eller hente og bringe et objekt.



I Flemming Rasch historie "Mosekongens slot" mødes en flok venner efter syv års adskillelse. De har næsten alle spændende historier at fortælle om hvilke eventyr de har været ude på. De beslutter sig for i fællesskab at tage ud til Mosekongens slot for at finde den skat der skulle være der. Da de på turen møder farer viser det sig at de nok alle ikke har været helt ærlige omkring deres bedrifter, men i fællesskab kan deres manglende evner måske alligevel klare skærene.

"Lindormen i Langtorp" af Jesper Rugård Jensen er fortællingen om den lille landsby hvor en lindorm har slået sig ned. Nogle af byens borgere vil helst lave en aftale med lindormen, om at der bringes et menneskeoffer årligt til ormen, for at den lader dem i fred. En handlekraftig mand vil dog hellere besejre ormen, og drager ud for at finde en tyr der kan tage kampen op. Manden har allerede mistet sit syn til ormen, men på rejsen lader han sig lede af sin krøbling af en søn. Deres handicap til trods har de sat sig for at løse opgaven og tage kampen op.

I "Kaptajn Blodøkses skat" sætter to unge sig for at finde en

skat der bevogtes af spøgelseset efter Kaptajn Blodøkse. Ud over at besejre et spøgelse skal de også bekæmpe forræderi og ikke mindst myndighedernes skattesystem.

"Et uønsket sværd" af Lars Ahn Pedersen. Feskoven er befolket af talende og mere eller mindre intelligente dyr. Disse generer ikke Hakon så meget, lige bortset fra når egerne smider agern efter ham. Han kender skoven godt da han samler svampe derinde. Han bliver hyret til at lede en kvinde igennem skoven, noget han egentligt ikke er meget for, men både hendes skønhed og den lovede belønning overtaler ham. Selvfølgelig er intet som det foregiver at være, og pludseligt står han over for en Varulv.

I Rasmus Wichmanns "Ridderprøven" bliver det tydeligt at det kan være farligt at forsøge at stjæle fra de afdøde kejsers gravdysser. Der er både de magter der vogter graven, men også de andre som er på togt og som er ude efter det samme bytte.

Bjarne Sinkjær er manden bag *Ulvevinter*, men i denne antologi har han også kastet sig over at skrive en novelle. Det er historien "Skyggernes smed", hvori en ung dreng sætter sig for at redde sin far fra galgen, noget der kræver at han løser Skyggernes smeds tre prøver. Det er prøven for sten, prøven for stål og prøven for blod. Opgaverne udfordrer drengen til at finde styrker han ikke vidste han havde, men de afslører også familiehemmeligheder han helst ikke ville have kendt.

I "Månegudindens opaler" overtaler en gammel troldkvinde den unge pige Hulda til at hjælpe hende med at stjæle Månegudindens opaler fra et tempel i elvernes land. Grunden til at Hulda er udvalgt som hjælper er at hun har jætteleb og årerne, og derfor har stor styrke. Man skal dog passe på med at ville stjæle fra elverne.

Historierne er generelt lette i tonen og med humor, hvilket gør at samlingen er meget anderledes i forhold til *Ad mørke stier*.

Denne anderledes tilgang gør at bogen er markant anderledes end den første, men den er også med til at give *Ulvevinter*-verdenen mere tyngde og variation. Ligesom med *Ad mørke stier* er *Frem jog nattens magter* også velegnet til at læse som en 'normal' fantasy-antologi, da historierne også fungerer uden et rollespil i tankerne.

Thomas Winther



Houston, Houston,
kan I høre os?

Novellesamling James Tiptree Jr.

Udvalgt og oversat af Niels Dalgaard.

Science Fiction Cirklen i 2012.

SFC har denne gang sat fokus på en forfatter, der så vidt jeg ved stort set ikke har været oversat til dansk. Det er med stor glæde, at jeg kan sige, at det er et rigtigt godt valg og det er velgørende som SFC bliver ved med udgive disse oversete klassikere. James Tiptree Jr. er et pseudonym for Alice B. Sheldon (1915-1987), der først debuterede som 51-årig efter i mange år at have arbejdet som bl.a. kunstner, kritiker og analytiker af overvågningsfotos hos CIA. Her holdt hun op i 1955 og begyndte i stedet på en universitetsuddannelse, der endte med en doktorgrad i biologi i 1967. Det var først herefter at hun

begyndte at skrive noveller og altså under pseudonym indtil 1978, hvor hun blev afsløret ved et tilfælde. Personligt synes jeg det er relativt tydeligt at det er en kvindelig forfatter, men det var en stor historie dengang, hvor flere forfattere og redaktører var vildt uenige om Tiptree's køn.

Det er efter min mening interessant at vide, at Alice havde problemer med både depression, amfetamin og sin egen (køns)-identitet, hvilket i sidste ende førte til at hun i en alder af 71 skød sin 13 år ældre mand, der var meget syg, og derefter sig selv. Det kan man selvfølgelig mene er irrelevant sladder, men når man læser historierne med det in mente, er der et nyt niveau af selvmorderisk dødsdrift, der flyder nedenunder mange af historierne. Stilistisk er det hård science fiction, da Tiptree er godt hjemme i viden-skaben, men da de fleste af historierne mere drejer sig om relationer, så bevæger vi os mere i retning af new wave, hvor de sociale og psykologiske aspekter er mindst lige så vigtige.

Der er et repræsentativt udvalg på seks noveller i denne samling, der har vundet både Hugo, Locus og Nebula – altså de tre store, og det er absolut kvalitet. Novellerne forøges i længde fra den første på 10 sider til de to sidste, der begge er omkring 75 sider.

Jeg vil i det følgende forsøge at give et lille indtryk af de enkelte, men vil så vidt muligt undgå at spoile, så man kan roligt læse videre...

Den første og korteste er en ond lille sag fra 1969, der efter min mening er det, der har givet inspiration til introduktionssekvensen til Terry Nation's oprindelige *Survivors* tv-serie fra 1975-77.

Så kommer den sløjeste, der også er fra 69, der handler om en pilot i Vietnam-krigen, der har et lidt for tæt forhold til Star Trek. En slags surrealistisk anti-fan-fiction.

Den tredje historie er samlingens latterbombe fra 1968 og

dermed en af de første Tiptree får publiceret. Hvis man kan forestille sig et slags galaktisk toldkontor kaldet XKGG (Xenokulturel Gestaltgodkendelse – høhø), hvor diverse inkompatible aliens skal sørge for at fragt fra det ene sted til det andet forløber smertefrit, så har man lidt af ideen. Næsten udelukkende skrevet som en monolog under diverse 'telefon'-samtaler.

Fjerde historie er forbløffende fremsynet i betragtning af, at den er fra 73; her er både et verdensomspændende netværk, avatarer, megacorporations, manipulerende reklamer og meget mere.

Titelnovellen fra 1976 er først et syretrip, der pludselig udvikler sig til en rumrejse, der tager en meget foruroligende drejning. Deprimerende, rystende og fantastisk.

Sjette og sidste novelle fra 1985 handler om offervilje i rummet. Og nej, det er slet ikke så banalt som det lyder.

Til sidst i samlingen har Niels Dalgaard skrevet en spændende lille introduktion til Tiptree's liv og levned, den samtidshistorie, der har påvirket hende og lidt om baggrunden for enkelte af novellerne. Alt i alt er det en fremragende samling, oversættelsen er glimrende - specielt i de sidste 4 historier, der mestendels flyder rigtig godt. De 2 første er meget beskrivende historier, der præges af lidt for meget engelsk ordstilling og knudrede sætninger. Nu har jeg tidligere været kritisk overfor SFC's lettere mangelfulde korrekturlæsning og kan nu trøste med, at det denne gang er overordentligt meget bedre, og det har virkelig hjulpet at Lars Ahn Pedersen fik det job denne gang. Også ros til omslaget af Manfred Christiansen, der umiddelbart ser meget forvirret ud, men efter læsning er det tydeligt, at forsiden er fra en af de lange noveller (undtagen en lille ting) og bagsiden fra en af de andre.

Niels Gjerløff



The Best Science Fiction and Fantasy of the Year Volume 6 (31)

Antologi

Jonathan Strahan (red.)

Night Shade Books, 2012, 594 sider.

Year's Best SF 17 (23)

Antologi

David G. Hartwell og Kathryn Cramer (red.)

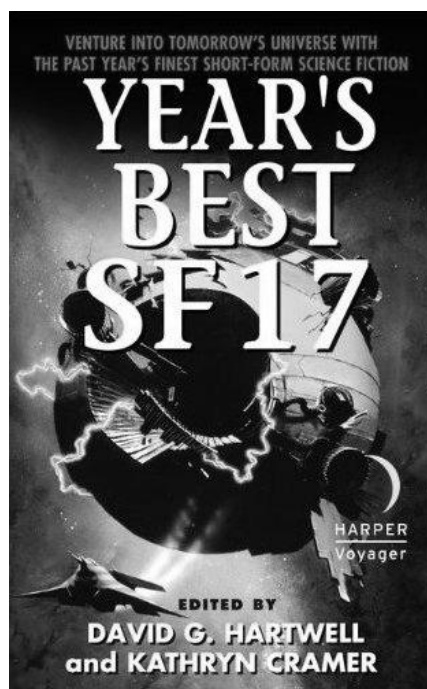
Harper Voyager, 2012, 489 sider.

Man kan sikkert få meget ud af, at to antologier, der begge har til formål at præsentere de bedste noveller fra et givent år, ikke har én eneste historie til fælles. Det er i hvert fald tilfældet med *The Best Science Fiction and Fantasy of the Year Volume 6* og *Year's Best SF 17*, og det er ikke en enlig svale, for året før var der kun én novelle, der overlappede mellem de to udgivelser.

En af forklaringerne er selvfølgelig deres forskellige udgangspunkter. Strahans antologi indeholder både science fiction og fantasy samt alt det, der befinder sig midt imellem, mens redaktørerne af YBSF17 i deres forord understreger, at de kun har medtaget noveller, som er rendyrket og uforfalsket science fiction.

Ud fra det vil det være let at konkludere, at BSFF6 befinder

sig i den blødere og mere eksperimenterende ende af genren, mens YBSF17 er for traditionalisterne, men så sort/hvidt er billedet heller ikke. For eksempel er det i BSFF6, at man finder de to hårdeste SF-historier, Peter Watts' "Malak" og finske Hannu Rajaniemis "The Server and the Dragon", der er så hårde, at der ikke engang optræder mennesker i dem, kun maskiner. Begge stammer i øvrigt fra antologien *Engineering Infinity*, som Strahan selv var redaktør på.



Omvendt er det i YBSF17, at man finder eksperimenter såsom Yoon Ha Lees "A Vector Alphabet of Interstellar Travel", der er lige så krøllet, som titlen antyder, og Paul Parks "Ragnarok", der efterligner stilen fra de islandske sagaer, men foregår i et fremtidigt Island.

Ser man på antallet af prisbelønnede noveller, bliver det til en klar sejr til Strahans antologi. Han har "The Man Who Bridged the Mist" af Kij Johnson, der fortjent vandt både en Hugo og en Nebula for bedste langnovelle, Geoff Rymans Nebula-vindende novelette "What We Found" og Ken Liu's Hugo- og Nebula-belønnede novelle "The Paper Menagerie".

YBSF17 har også en Ken Liu-historie, men har i stedet valgt "Altogether Elsewhere, Vast

Herds of Reindeer". Ellers er Charlie Jane Anders' "Six Months, Three Days" den eneste prisvinder i samlingen, da den fik en Hugo for bedste novelette.

Sat overfor hinanden tipper vægten til fordel for BSFF6, der har et højere bundniveau end YBSF17, som har et par noveller, der føles en smule gammeldags og er lidt for moraliserende til min smag.

Det skader selvfølgelig heller ikke, at Strahan har taget en række af mine favorit-historier fra 2011 med i BSFF6: "Steam Girl" af Dylan Horrocks, "Tidal Forces" af Caitlin R. Kiernan, "The Invasion of Venus" af Stephen Baxter, "After the Apocalypse" af Maureen F. McHugh (en femi-udgave af *The Road* med den ondeste slutning) og ikke mindst K. J. Parkers vidunderlige "A Small Price to Pay for Birdsong".

YBSF17 er dog ikke langt bagefter og byder på Ken MacLeods "The Best Science Fiction of the Year Three", der selvfølgelig indleder antologien, Neil Gaimans "Weep Like Alexander" og Carolyn Ives Gilmans "The Ice Owl", som var nomineret til både en Hugo og en Nebula for bedste langnovelle, men måtte se sig slået af Kij Johnson.

Så selv om det kan virke lidt underligt, at to årets bedste-antologier ikke kan blive enige om bare en enkelt historie, betyder det på den anden side, at man som læser trygt kan købe begge samlinger uden at føle, man betaler dobbelt for noget. Og begge er helt klart værd at investere i, hvis man er til genrebaseret kort fiktion.

Lars Ahn Pedersen

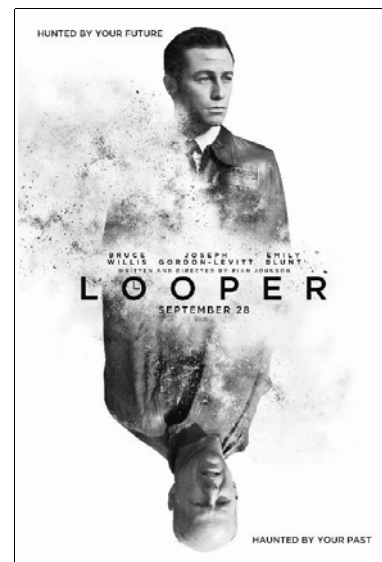
Looper

Film, USA/Kina, 2012, 118 min.

Instr.: Rian Johnson

Medv.: Bruce Willis, Joseph Gordon-Levitt, Emily Blunt, Piper Perabo, m.fl.

Looper er den seneste kontrovers-film som har knækket inter-



nettet på midten. Nogle synes den er vildt genial, andre siger at den slet ikke fungerer. Den handler om nogle mafia-mordere i 2044 som har til opgave at skyde folk fra fremtiden som skal skaffes af vejen. Dvs. deres arbejdsgivere sidder ude i fremtiden og får myrdet deres ofre ved at sende dem tilbage i tiden til 2044, hvorfra de ikke kan spores. Disse mafia-mordere hedder 'loopers', åbenbart fordi de skal ende med at skyde sig selv – mafiaen kan jo ikke have den slags løse ender rendende omkring. Men, som tak for deres tro service, bliver disse mordere lovet 30 års liv (fra den dag hvor de har skudt deres fremtidige selv, og derved har 'closed the loop') inden de bliver sendt tilbage i tiden og skudt. Hvis det lyder pænt stupidt og overkompliceret og urealistisk (hvem ville dog synes, eller stole på, at et sådant arrangement var helt fint?), tjah, så er det nok fordi det også er det. Men filmen har alligevel noget på hjerte.

En looper ved navn Joe har lukket sit loop og lever i 30 år, mest som mafia-hitman. Men de sidste par år bliver han forelsket i en kinesisk kvinde, gift med hende og lever lykkeligt i en lille håndfuld år. Da så de 30 år er gået, og han skal sendes tilbage til fortiden for at blive ryddet af vejen, som det jo var aftalt, kommer mafia-fyrene til at skyde hans kone ved et uheld. Joe beslutter derfor at ændre på aftalen og lave hele tidslinjen om

for at redde konen (og verden, mere eller mindre, da konens velfærd også afhænger af den store mafia-boss' skæbne). Det forsøger han så på i fortiden (altså hans fortid; vores fremtid, nemlig 2044) sammen med den unge udgave af ham selv. Et sideplot om telekinetiske evner overlapper med denne handling, og sideplottet fungerer efter min mening ganske godt. De telekinetiske evner introduceres som en mindre detalje, og jeg sad og ventede på at det skulle begynde at få relevans for det overordnede plot, og dét får det sandelig også i det for mig ganske tilfredsstillende klimaks.

Tidsrejseplottet er hammer-kompliceret – især fordi det understøttes af et større antal dybt utroværdige *ad hoc*-elementer som skal holde det overordnede plot kunstigt sammen. Det er bestemt ikke lavet så elegant som det kunne have været. Efter en hel del analyse er jeg kommet frem til følgende: De fleste tidsrejsefilm præsenterer os for en tidslogik hvor tingene enten kan ændres (det gjorde kan gøres ugjort) eller ikke kan ændres (den frosne eller selv-konsistente tidslinje). Men i *Looper* får vi forvirrende nok *begge dele*; konceptet med en tidsløkke fungerer kun i en frossen tidslinje, men løkken brydes så der kan ske noget nyt og fremtiden kan laves om. Hvordan løkken kan brydes, gives der ikke noget rationelt svar på; den brydes pga. kærlighed, fordi Joe bliver forelsket i en kinesisk kvinde. I den gamle tidsløkke, hvor Joe slog sit fremtidige jeg ihjel, flyttede han aldrig til Kina sammen med konen, men endte i Frankrig. Dette vises ikke eksplicit, men det fremgår af den unge Joes planer, som man hører om i begyndelsen af filmen. At tidsløkken brydes, repræsenterer således hvad jeg vil kalde et kunstnerisk element, som har det budskab at social tarv og tilværelsens håbløshed gennem generation efter generation faktisk kan brydes, selvom det ofte virker som om det er umuligt. På den måde giver filmen god

mening, og er en kombination af en sci-fi film og en kunstfilm, på trods af de mange plothuller i de dybere lag af fortællingen. Jeg synes ikke filmen tåler sammenligning med *12 Monkeys*, men den er nu alligevel pænt underholdende og tankevækkende nok til at give en dundrende hovedpine.

Karakter: 7 stjerner ud af 10.

Tue Sørensen



Dredd

Film, USA/UK/Indien, 2012, 95 min.

Instr.: Pete Travis

Medv.: Karl Urban, Olivia Thirlby, Lena Heady, m.fl.

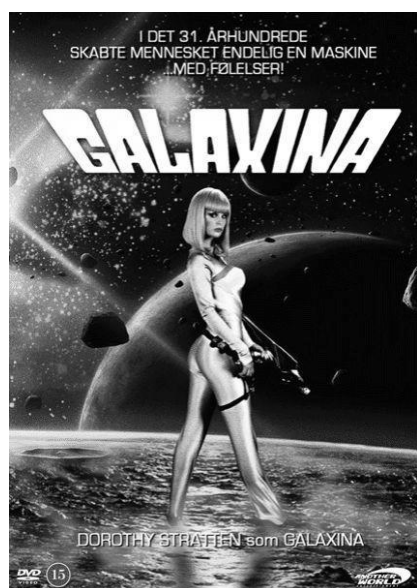
Det var længe ventet: den nye filmatisering af Judge Dredd-tegneserien, som i 1995 første gang blev bragt til filmlærredet med Sylvester Stallone i titelrollen. Den gamle film er generelt rimelig dårlig, men sine steder dog pænt underholdende. Den er meget lys i stilen, på en '80er-agtig måde (hvilket til dels er en god ting; lidt mindre godt er dens meget renvaskede look), men historien er ikke særlig god, og det håbløse *comic relief sidekick* er hammer-irriterende. Den film fortjente ikke mere end 5 stjerner ud af 10. Hvad sker der så i den nye film? Well, renvasket kan man ikke beskyldes den for at være. Den er meget mørk og støvet, sådan som man også forestiller sig en post-apo-

kalyptisk fremtid med radioaktivt nedfald, men den stil underminerer desværre det tegneserie-agtige look som man også kunnet have håbet på at få at se. Der er ikke meget at sige om historien; den består nærmest af én eneste lang action-scene, lukket inde i en mega-skyskraber, hvor der bor 75.000 mennesker. Narko-dronningen Ma-Ma forsøger at komme Judge Dredd og Judge Anderson til livs, men det er ikke lige så nemt som hun måske tror. Filmens visuelle højdepunkter (og 3D-effekter) består i at vise en langsom tids-gengivelse, som illustrerer hvordan folk der indtager stoffet Slo-Mo opfatter verden. Det er ganske godt lavet. Men, er det en god film? Ikke rigtigt. Det er en af de mest rendyrkede volds-film, jeg nogensinde har set. Jeg manglede nogle kulørte, satiriske elementer; lidt humor og noget mere beskrivelse af samfundet og handlingsuniverset – og i det hele taget *en historie*. En af filmens styrker er sådan set at den er opbygget fuldstændig ligesom et tilfældigt, enkeltstående 24-siders *Judge Dredd* tegneseriehæfte, men netop det at det er en lidt *tilfældig* historie er en svaghed; den formår ikke at introducere os ordentligt til universet. På den anden side plejer jeg også at være irriteret over at sådan en film lidt for ofte har en tendens til at bruge over halvdelen af spilletiden på en oprindelseshistorie, som er dødkedelig når man senere genser filmen (her tænker jeg f.eks. på en film som *The Punisher* fra 2004), og den fejl begås trods alt ikke her. Men den non-stop *action* som man udsættes for i *Dredd 3D* er der ikke meget substans i, og det er faktisk heller ikke noget jeg har voldsomt lyst til at se igen. De fleste af de mange one-liners er ikke særlig gode. Jeg debatterer med mig selv om jeg skal give filmen 6 eller 7 stjerner ud af 10, og det er svært at afgøre. Det bedste ved filmen er realiseringen af Judge Dredd og Judge Anderson; de er virkelig vellykkede (bortset fra at deres uniformer mangler lidt mere farve). En

anden god ting ved filmen er at den (til forskel fra nylige remakes som *Conan the Barbarian* og *Total Recall*, f.eks.) ikke er et remake af den første film, men en ægte nyfortolkning af tegneserien. Blot er det en nutidsfortolkning af en serie som visuelt og attitude-mæssigt var funderet i den britiske punk-bevægelse fra slut-'70erne, og hele det freakede punk-element er overhovedet ikke tilstede i den nye film (ligesom det heller ikke var det i Stallone-filmen), hvilket desværre gør at det ikke føles som det rigtige Judge Dredd-tegnese-rieuivers. Filmen tager kort sagt sig selv alt for seriøst og glemmer at tegneserien er ment som en fascist-satire. Men er man til ultra-vold i sig selv, så bliver man næppe skuffet.

Karakter: 6 stjerner ud af 10.

Tue Sørensen



Galaxina

Film, USA 1980, 90 min.

Instr.: William Sachs

Medv.: Dorothy Stratten, Stephen Macht, J.D. Hinton, Avery Schreiber, m.fl.

På DVD fra Another World Entertainment.

Med *Galaxina* satte forfatter og instruktør William Sachs sig for at lave en spektakulært dårlig sci-fi-komedie, og det lykkedes. Filmen er et lav-budget plagiat af *Star Wars*, med en hel del ele-

menter fra bl.a. *Alien* tilføjet, og som kirsebærret på toppen finder vi *Playboy*-centerfold Dorothy Stratten i uden tvivl den dårligste af hendes få filmroller. Er filmen lavet hovedsageligt for at tjene kassen på hendes popularitet? Dét har næppe virket. Historien, som skrider utroligt langsomt frem, omhandler et politirumskib i år 3008, som får til opgave at tage på en 27 år lang rejse til planeten Altair One (tydeligvis med underlyshastighed, for de beklager sig til deres overordnede over at de ikke har fået installeret en overlysmotor), hvor et rumvæsen fra en anden galakse (som tydeligvis kan rejse med overlyshastighed) er ved at stjæle The Blue Star (da da daaaaaahh!! Ja, den har sin egen lydeffekt), som man aldrig får at vide hvad er – udover at den vistnok kan gøre sin besidder til universets hersker, hvis man skal tro planetens lokale motorcykelbande. Betydningfuldt nok er rumvæsnet stadig i gang med at stjæle den blå stjerne (da da daaaaaahh!!) da politirumskibet ankommer efter 27 år ... Suk! Anyway, Dorothy Stratten spiller en robot med følelser som er politirumskibets pilot, og udover at udvikle en romance med rumskibets sergent, har hun ikke den store betydning for plottet. At se filmen føles lidt ligesom at være manden i Edvard Munchs "Skriget", men, den reddes dog på målstregen af enkelte komediescener og one-liners som rent faktisk er morsomme. Der er faktisk ganske få sekvenser hvor man glemmer at filmen er kedelig og bliver kortvarigt fanget af den. Ikke desto mindre er filmen og dens plot en farce i alle ordets betydninger, og bestemt ikke en film som jeg kan anbefale kvalitetsbevidste cineaster at spille tid på.

Karakter: 3 stjerner ud af 10.

Tue Sørensen

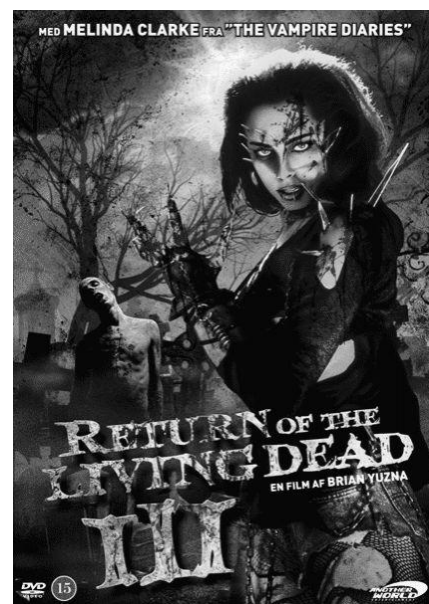
Return of the Living Dead III

Film, USA, 1993, 96 min.

Instr.: Brian Yuzna

Medv.: Melinda Clarke, Sarah Douglas, J. Trevor Edmond, Kent McCord, m.fl.

På DVD fra Another World Entertainment.



Braaaaaaaaiins!! En af de ting, alle ved om zombier, er at de elsker at spise hjerner. Men nævner man dette for den store zombiefilmskaber George A. Romero (*Night of the Living Dead*, *Day of the Dead*, *Dawn of the Dead*, etc.), så bliver han irriteret. Der' sgu' ingen af hans zombier der nogensinde har spist hjerner! Så hvor kommer ideen fra? Jo, den kommer faktisk næsten udelukkende fra den filmserie som startede i 1985 med *Return of the Living Dead*, skrevet og instrueret af Dan O'Bannon, screenplay-forfatteren bag film som *Alien* (1979) og *Total Recall* (1990)! I stedet for mere eller mindre rendyrket horror, tilførte O'Bannon zombie-genren et science fiction-element; hos ham var det militæret der havde opfundet en gas som kunne vække de døde til live, så de kunne bruges som udødelige soldater! Disse eksperimenter går selvfølgelig galt, så zombierne rager rundt i byen og spiser en masse uskyldige mennesker (og hjerner). Der er ingen tvivl om at de populære sci-fi/zombie-film i dag, *Resident Evil*-serien (baseret på computerspillet af samme navn), som i år byder på den femte *live action*-film i serien, samt den anden compu-

teranimerede film, er dybt inspireret af *Return of the Living Dead*-serien. I *Resident Evil* handler det også om at nogle onde og militaristiske videnskabsfolk (the Umbrella Corporation) vil lave biologiske våben ved hjælp af en kunstig virus som skal lave folk om til lydige zombie-soldater. *Return of the Living Dead*-filmene er kategoriseret som komedier, fordi de er ret overdrevne mht. blodsprøjt og derfor ikke kan tages helt alvorligt, men de er faktisk ikke komiske; de bliver *played straight*; som drama (om end tydeligvis *low budget*). Og i film nr. tre fungerer det faktisk bedre end de fleste andre steder. Teenagerne Curt og Julie sniger sig i starten ind på Curts fars militærbase, hvor de afskyelige eksperimenter foregår. De ser en død mand blive vækket til live ved hjælp af 'trioxin-gas', og skynder sig så ud derfra. Men senere samme aften kører de galt på motorcyklen, og Julie bliver dræbt. I chok tager Curt hende med tilbage til militærbasen for at bruge den mystiske gas til at genoplive hende! Det lykkes – på en måde. Julie vågner op igen, men hendes hjerte slår ikke, og hun bliver hurtigt meget, meget sulten... Historien skildrer hvordan Julie langsomt bliver mere og mere zombificeret og fuldt ud mærker hvad der sker med hende. Hun bliver kold, og dødsstivheden indfinder sig, og kun ved at påføre sig selv smerte kan hun udholde den frygtelige sult. Til sidst må hun lemlæste sig selv på det grusomme for at holde fast i den sidste rest af sin menneskelighed. Det er faktisk effektivt uhyggeligt og creepy; bestemt min idé om en ægte horrorfilm. Melinda Clarke som Julie giver en virkelig strålende præstation. Og noget som jeg synes er ekstra fascinerende er at den stil, som denne film er holdt i, er næsten identisk med den horror-stil som invaderede de amerikanske superhelte-tegneserier i nøjagtig denne periode; ca. 1991-1995. Der omkring skulle alting handle om punk-frisurer, piercinger, klo-agtige

negle, sort (ofte laset) lædertøj, og formidles i en outreret, *grim & gritty*, næsten psykedelisk tegnestil. Det var ikke en stil jeg brød mig særlig meget om, men man må indrømme at den var et symptom på nogle strømninger i tiden, og *Return of the Living Dead III* er et klart udtryk for det samme fænomen.

Karakter: 7 stjerner ud af 10.

Tue Sørensen



Blå engel Hvid engel

Romaner af Maria Louise Staffe
Skriveforlaget 2011, 2012
292 og 293 sider; 199 kr./bind

Blå engel og *Hvid engel* er de to første bind i en fantasy-trilogi rettet mod et yngre publikum (forfatteren skriver selv 8-16 år). Inden deadline nåede jeg kun hurtigt at skimme *Hvid engel*, så denne anmeldelse handler mest om første bind, *Blå engel*.

I starten af bogen får søskeneparret Emma på 14 og Oscar på 9 at vide at de i virkeligheden er engle og at de er udset til at være spydspidserne i kampen mod de onde, sorte engle. Englene her har intet med Gud at gøre; de er blot en magisk race, som bliver genfødt af mennesker. Der er tre underarter; blå og hvide engle, der er gode, og sorte engle, som er onde. De blå engle er unikke ved at kunne

formere sig selv i stedet for kun at blive genfødt af mennesker og er derfor de mest talrige. Det forhindrer dog ikke de sorte engle i at være en alvorlig trussel mod freden på jorden, for sorte engle trives ved at suge energi ud af mennesker når de er triste og bange, så deres plan er at skabe ufred ved at opildne til snigmord, terror, vold og krig.

Emma og Oscar bliver sendt i træningslejr for at lære at bruge engles særlige evner til at gøre sig usynlige, teleportere og udsende stråler af energi, der kan slå sorte engle ihjel. Træningen starter i København, hvor dele af det gamle Universitetsbibliotek i virkeligheden er en engleskole, og senere på de blå engles egen planet, Zariadis. Det viser sig nemlig at hver engleart har deres helt egen planet i solsystemet, større end Jorden, men skjult for menneskeøjne af magi og skydække (lige præcis hvordan det andet skulle fungere, fremgår ikke). Den nuværende krise skyldes at de sorte engles leder, Zorran, har fundet en måde at transportere større mængder af sorte engle til Jorden, hvor det ellers er ret besværligt at rejse mellem planeterne.

Inden de forlader Jorden, bliver de to børn venner med varkatten Enigma, den diminutive gargoyle Gekida og den magiske hest Sirius, som er i stand til at føre dem frem og tilbage mellem Jorden og Zariadis. På Zariadis bliver de optrænet på klostret Azariadis, der blandt andet indeholder en magisk have, der fungerer som fristed for truede, overnaturlige væsener såsom enhjørninge, nisser og alfer. Under træningen rejser de også rundt på Zariadis og møder hekse, løvegriffer, nisser og lykkedragere, der sætter dem på prøver, som giver adgang til særlige evner, markeret med tatoveringer på deres arme.

Det meste af første bog går med denne træning, men mod slutningen sendes børnene så tilbage til København for at tage kampen op mod de sorte engle, der er begyndt at sætte verden i

kaos. Det er en meget hård kamp, men netop da det ser ud til at de gode vil sejre, finder Zorran en måde til at trænge igennem til de hvide engles verden, Zunumi, og Emma og Oscar må følge efter. På Zunumi bliver børnene udstyret med englevinger; noget som de ikke har haft før og som de blå engle på Zariardis heller ikke havde. Hvad der mere sker, vil jeg ikke afsløre – især fordi jeg ikke har fået læst det grundigt nok – men jeg afslører næppe for meget ved at sige at serien fortsætter med en rejse ind i de sorte engles verden i et tredje (formentligt afsluttende) bind.

Handlingen i Blå engel er sådan set spændende nok, for selvom rigtig meget af tiden går med at de to hovedpersoner bliver trænet, sker der også dramatiske hændelser hvor de kommer i fare eller nogle af deres venner blandt mennesker og engle bliver dræbt af de sorte engle. De steder, børnene besøger på Zariardis, er også farverige og interessante. Problemet er blot at sproget er så fladt og kedeligt, at man aldrig som læser bliver revet med af historien.

Maria Louise Staffe har valgt at skrive historien i første person nutid, fortalt af Emma mens tingene sker. Det er et fortælleknep, der kan medvirke til at gøre historien mere vedkommende, fordi man kommer mere ind under huden på hovedpersonen. Desværre virker det ikke her, for man får aldrig rigtig fornemmelsen af at komme ind under huden på Emma. Hun beskriver alting som om hun var lettere bedøvet, og selv når hun er bange eller ked af det, er det noget man får fortalt i stedet for beskrevet. Forfatteren er tilsyneladende ikke bekendt med reglen show, don't tell, så bogen kommer trods sin længde på næsten tre hundrede sider mest af alt til at virke som et referat. Om dette har noget at gøre med forfatterens andet erhverv som underviser i retsretorik, er svært at sige.

Det fremgår af kolofonen i Blå engel at bogen er udgivet

med forfatteren som medudgiver og at forlaget fralægger sig ansvaret for det redaktionelle. Det virker som en dårlig beslutning fra forfatterens side, for bogen er skæmmet af et utal af grammatiske fejl, layout-mæssige smuttere og stavefejl af den slags som stavekontrollen ikke fanger, fx at bruge pression i stedet for præcision og tilsvarende. Kolofonen i Hvid engel har ikke et tilsvarende notat, så måske har forfatteren denne gang valgt at tage forlaget med på råd – i hvert fald ser der ikke ved en hurtig gennemgang ud til at være helt så mange fejl.

Bøgerne kan anbefales til yngre læsere, der ikke bekymrer sig så meget om sprog, for der er mange gode ideer i dem og en klassisk fortælling om kampen mellem det gode og det onde. Bøgernes længde og det flade sprog gør dem dog ikke velegnede til højtlesning eller til langsomme læsere. Jeg vil også fremhæve de flotte forsider (især til *Hvid engel*) af Per O. Jørgensen, der er kendt for de danske forsider til *Harry Potter*-bøgerne.

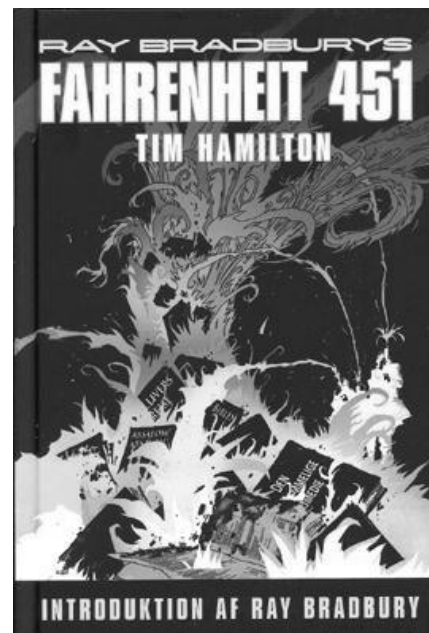
Klaus Æ. Mogensen

Ray Bradburys Fahrenheit 451

Tegneserie af Tim Hamilton
Forlaget Fahrenheit 2012
160 sider, 149,50 kr.

Forfatteren Ray Bradbury døde 5. juni i år (se nekrolog i forrige nummer), og meget passende kommer hans hovedværk, romanen *Fahrenheit 451*, nu på dansk som tegneserie – eller 'graphic novel', som det åbenbart nu hedder på dansk hvis formatet ligger et sted mellem en jumbobog og et traditionelt tegneseriealbum. Udgiveren er – også meget passende – forlaget Fahrenheit, som de seneste år har udvidet sortimentet fra kun at udgive originale danske tegneserier til også at udgive udvalgte oversættelser.

Tegneserien er tegnet og fortalt af Tim Hamilton, et for mig ukendt navn, men det fremgår af



en biografi bag i bogen at han blandt andet har tegnet til *Mad Magazine*. Der er nu ikke meget *Mad* over hans tegnestil, som er afdæmpet realistisk. Den dynamik, der er, kommer fra brugen af sorte flader og hyppige skift i kameravinkel og beskæring. Farverne er store flader af afdæmpede farver, undtagen når den for historien så centrale ild bliver tegnet. For romanen – grafisk eller ej – handler som bekendt for de fleste om en fremtid, hvor brandvæsenet ikke slukker brande, men i stedet brænder bøger (451 grader fahrenheit er angiveligt den temperatur, hvorved papir antændes).

Hovedpersonen er brandmanden Guy Montag, der efter mødet med en spørgelysten og eftertænksum ung pige begynder at stille spørgsmål ved sin rolle som bogbrænder og bliver nysgerrig efter hvad der mon kan gemme sig i de forbudte bøger, der ligefrem kan få nogle mennesker til at vælge at gå i døden sammen med bøgerne. Det bliver starten på en deroute for den tidligere gode samfundsborger, der ender historien som vagabond på flugt fra loven. Her kunne man drage en parallel mellem fascinationen af bøgernes fiktive universer og rusen og afhængigheden af narko, som også kan føre folk på en kriminel deroute, men det er ikke Bradburys pointe – og så lidt alli-

gevel. Bøgerne bliver for Montag en flugt fra en tom og overfladisk tilværelse hvor hverdagens eneste indhold er tomhjernet underholdning i hjemmet med en kone, som ikke forstår ham, og et arbejde han føler sig stadig mere distanceret fra; en type tilværelse der har drevet mange mennesker til druk og det der er værre.

Grundtanken om et korps der brænder bøger, virker ikke specielt realistisk, men skal også snarere ses som en metafor for et samfund, der bedøver befolkningen med ligegyldig underholdning – brød og cirkus – og helst ikke ser at man bliver udsat for ideer, der kunne få en til at stille spørgsmål ved tilværelsen og magthavernes politiske dispositioner, såsom grunden til at føre krig (en trafik af bombemaskiner med ukendt destination er en del af baggrundsstøjen i Montags verden). På denne måde minder bogens tanker om censur og meningstyranni en del om George Orwells *1984*, som udkom blot fire år før *Fahrenheit 451*, og den har også en hel del aktualitet i vores tid hvor befolkningen bekymrer sig mere om hvem der er med i et realityshow end om hvorfor vi fører krig i Afghanistan og Irak.

I et forord skriver Ray Bradbury om bogens tilblivelse og gør selv opmærksom på at den er en metafor, hvor detaljerne ikke skal overfortolkes. Bradburys holdning er at mennesket bør finde fordybelse i de små ting: at gå en tur, at betragte naturen, og at fordybe sig i en bog. Af en science fiction-forfatter at være, er han i forbavsende grad modstander af det moderne og udstiller i *Fahrenheit 451* moderne medier såsom tv og – ironisk i forbindelse med denne udgivelse – tegneserier som noget der nødvendigvis må være mere overfladisk, da det visuelle ikke kan indeholde samme dybder som det skrevne. Bradbury slutter sit forord med at opfordre læseren til at overveje lige netop den bog, som vedkommende ville vælge at lære udenad for at beskytte den mod censur og

brandmænd. Det er et udmærket sentiment, men jeg ville udvide registeret til også at omfatte film, tegneserier og tv – selvom det er mere moderne medier.

Alt i alt synes jeg der er tale om en fin udgivelse, der på flere måder udkommer på et passende tidspunkt. Prisen er heller ikke høj for en grafisk flot hardcover-udgivelse med farvetryk på kraftigt papir.

Klaus Æ. Mogensen



Skygger fra Oktoberland

Roman af Nikolaj Johansen
Replikant, 2012 , 214 sider

En pige forsvinder ind i en dyster verden hvor solen aldrig skinner. Hun dukker op ved en by hvori de kristne der tror på guds ord lever, mens hedningene lever uden for byens grænser. Hedningene er misdannede små mennesker der lever et nærmest dyrisk liv. I byen er tingene dog heller ikke sikre, selvom hun hurtigt møder en dreng der gerne vil hjælpe hende. Det lader dog til at der ikke rigtigt er nogen der ved hvordan hun skal komme tilbage til sin egen verden, og de der måske ved det, er svære at komme i kontakt med. I et forsøg på at opsøge en der kan vide noget om at rejse imellem verdner, bliver hun næsten

et offer for Forførelsen, som vil suge livskraften ud af hende. Hun bliver dog reddet af manden Mort, som dog tager sig betalt ved i første omgang at fortære hendes ene hånd. Han går også under navnet kannibalen.

Da hun ikke ved hvordan det er korrekt at opføre sig i denne verden, kommer hun til at skræmme to børn, hvilket gør at hun bliver mistænkt for at være en heks, og det er nu igen Mort hun tyr til for redning, men igen tager han sig betalt af hendes kød.

Det er en mørk og dyster verden pigen er kommet til, og der er ikke noget der virker til at hun har mulighed for at komme tilbage til sin egen verden igen, og efterhånden som hun tager mere og mere fysisk og psykisk skade, er det også svært at se hvordan hun skal komme tilbage til sit gamle liv.

Heksefeberen vokser og forstærker sig selv hele tiden mens den bliver mere og mere ødelæggende for byen, og farligere og farligere for pigen

I hendes egen verden kæmper hendes familie med tabet. Hendes far er kommet i kontakt med en kvinde der kan se glimt af den verden som pigen er havnet i. Selvom han ikke tror på det han hører, så opsøger han kvinden igen og igen for at høre nyt. Hun tager sig dog også betalt for sine oplysninger, og hun invaderer lige så stille hans sind.

Broderen forsøger via chatrooms at blive klogere på mystiske personforsvindinger, og han kommer i kontakt med folk som man også kan mistænke for ikke at ville ham noget godt. Moderen håber stadig på at politiet kan finde ud af noget, men sagen er dog hurtigt blevet skrinlagt, da der ikke er nogen spor at gå efter.

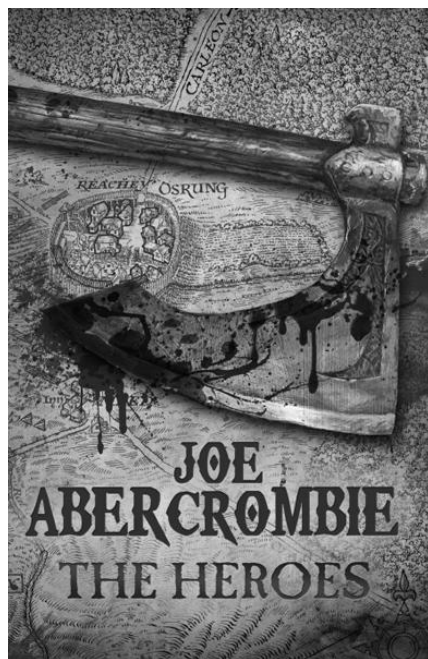
Hobens heksejagt beskrives både ud fra hvad pigen oplever, men broderen oplevere den også, dog igennem et rollepil, hvor stemningen bliver nådesløs over for de anklagede.

Det er en historie om en familietragedie som intet godt kan

komme af. De forskellige handlingsforløb kan virke rodede, men det er lige så meget fordi der ikke lægges op til at de skal samles og forløses. Det gør det også svært af finde ud af hvad det er forfatteren gerne vil med historien. Bogen er bygget op som en sammensmeltning af en del der bygger på research af en 'virkelig' hændelse, samt spekulationer omkring hvad der kunne være hændt. Historien om pigen i det mørke land er meget dystert, og fungerer rigtigt godt som en dystert fortælling om håbløshed, og om ting der kører af sporet

Man fornemmer inspirationen fra andre forfattere, der har skrevet om hekseforfølgelser som Hawthorne og andre der har skrevet historier om den nådeløshed som omklamrede heksejagten.

Thomas Winther



The Heroes

Af Joe Abercrombie
570 sider, forlaget Orbit 2011

I et slag der vil vare tre dage, bliver 'Nordens' skæbne afgjort i dalen Osrung. De kæmpende parter er de frie og vilde krigere fra 'Norden', og deres modpart i alle ting, de organiserede, sofistikerede og dekadente styrker fra imperiet Unionen. Det er

ikke fordi Osrung har nogen strategisk betydning. Her er hverken frodige marker eller værdifulde mineraler. Slaget skal mest stå (og helst overstås i en fart), på grund af et andet og langt vigtigere slag på en anden front, og på grund af en ide. At Norden skal forblive fri.

Vi følger flere hovedpersoner på begge sider. Der er den hæredede veteran Curnden Craw, en overlever fra mange andre slag, som mest slås fordi krigen er gået ham i blodet. Der er ungervenden Beck, der forlader gården med sit fars sværd og hovedet fyldt med heltedrømme. Og så er der den faldne prins Calder, søn af den gamle døde konge. Han er den kloge og intrigante lillebror, mens hans storebror er mere tykhovedet og i øvrigt en brav kriger. Begge brødre risikerer at deres liv får en brat slutning af den nye konge, Black Dow, som har kæmpet sig vej til tronen over dynger af lig, og som absolut ikke bryder sig om potentielle udfordrere. På Unionens side følger vi blandt andet Bremer dan Gorst, kongens tidligere livvagt, som nu er faldet i unåde og kæmper for at få sin gamle position og selvrespekt tilbage. Der er ingen mangel på mistro og intriger internt i nogen af hærene. Når personerne følges hver især, føles de realistiske og naturlige i den måde de taler og agerer, og du begynder hurtigt at føle med dem og deres trængsler. Abercrombie roder sig dog ud i stereotyper når han betragter kulturerne som helhed. De to kulturer er næppe mere end kli-cheer. Norden er grov, morderisk, fri og stærk. Unionen er civiliseret, men også dekadent og intrigant.

Der findes mange militære science fiction romaner, men emnet er ikke så udbredt i fantasy. I *The Heroes* er krig en beskidt affære. Slagene er beskrevet detaljeret og realistiske, og det er relativt nemt at følge med. Ofte følger vi en person indtil han møder sin død ganske brutalt, hvorefter vi følger hans banemand videre i

kampens kaos indtil han også møder døden på slagmarken. Det er sigende at *The Heroes*, som har givet bogen sin titel, ikke er nogen af personerne, men en kreds af stående kæmpesten som begge parter tillægger strategisk betydning og bittert kæmper om.

The Heroes er sat i samme univers som *First Law* trilogien, som jeg ikke har læst. Det er vist både en styrke og en svaghed, for nogle anmeldere har ment at elementer og personer fra trilogien er inddraget i *The Heroes* på en lidt forkrampet måde. Klimakset tager en uventet drejning, og virkede for mig lidt påklistret. Heldigvis kan bogen sagtens læses alene. *The Heroes* bryder, ligesom *A Game of Thrones*, genrens konventioner og bidrager med en helt ny realisme. Fantasy elementet er nedtonet i romanen. Det har den svaghed at romanen i lige så høj grad handler om romere og gallere, og Cæsars krig i Gallien. Alt i alt har jeg lidt blandende følelser omkring romanen, men *The Heroes* har en klar styrke i de realistiske beskrivelser af krigens brutalitet, og det er ikke mindst på grund af disse at jeg anbefaler romanen.

Bjarne Sinkjær

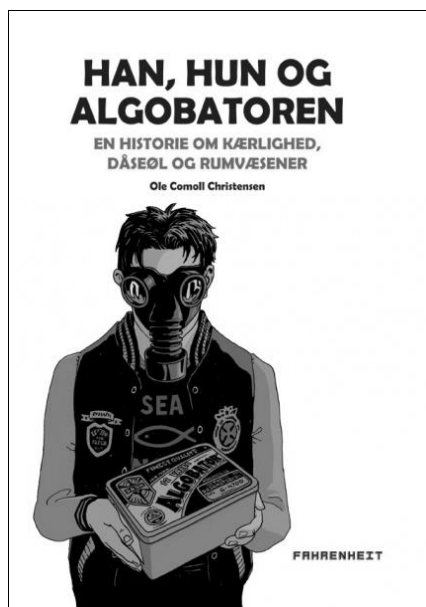
Han, hun og algobatoren

Tegneserie af Ole Comoll Christensen

Fahrenheit 2012
Hardcover-album
72 sider, kr. 149,50

To rumvæsener nødlander en sommeraften på Jorden og har brug for en algobator for at kunne genstarte deres rumskib. Den håber de at kunne finde i den nærliggende villaby Tuchola; en typisk amerikansk forstad i Spielberg-stil. De to strandede er heldige, dels fordi de taler de indfødtes sprog, og dels fordi de ankommer en aften hvor der er (mindst) en stort kostumefest i byen, så deres noget aparte udseende skaber

ingen problemer. En, de har snakket med, foreslår at en fyr ved navn Andy måske kan hjælpe dem - han kan skaffe lidt af hvert. Men Andy dukker ikke op til festen fordi hans kæreste (af god grund) er blevet sur på ham. I stedet hænger de ud forskellige steder og snakker med de indfødte om livet, kærligheden og andre svære spørgsmål mens de tyller dåseøl - en drik, der er ny for dem, men som de hurtigt lærer at sætte pris på. Det er i store træk hvad albummet *Han, hun og algobatoren* - med den meget passende undertitel *En historie om kærlighed, kærlighed og rumvæsener* - handler om, indtil en afslutning med nogle krøller jeg ikke vil afsløre her.



Ole Comoll Christensen er trods en relativt begrænset produktion en gammel rotte i tegneseriefaget med en karriere på mere end 20 år. Han er mest kendt for den prisbelønnede serie *Dimensionsdetektiven*, skrevet af Niels Søndergaard, men har også lavet tre samlinger af korte historier. Comoll mestrer mange forskellige stilarter, og dette album er tegnet i sort/hvid i en relativt enkel streg med meget brug af sorte flader - en stil der ikke er ulig den som hans ven og tegneseriekollega Peter Snebjerg bruger, blot en kende mere rå. Eftersom Comoll har været assistent på flere af

Snebjergs amerikanske serier, er det måske ikke så underligt.

Han, hun og algobatoren er ikke ligefrem et handlingsmættet tegneseriealbum. Det fokuserer i stedet på stemning og en afdæmpet humor i sin afbildning af dels den øvre middelklasseungdom i USA og dels de to bananlignende rumvæsener, der på én gang har det som fisk i vandet og fisk på land. Comoll viser sin modenhed som tegner i en udpræget mangel på effektjageri; til gengæld er hvert eneste billede perfekt komponeret med stor variation i kameravinkel og god balance mellem figurer og baggrund. Der er mange fine detaljer omkring de udklædte festgæster, blandt andet en pige der er klædt ud som Nofret, eller i hvert fald noget der ligner til forveksling, og en skægget Luke Skywalker, der bæller øl med Darth Vader.

Der er nok for meget 'art movie' over albummet til at det bliver nogen stor kommerciel succes, men Ole Comoll Christensen kan så i det mindste glæde sig over at have skabt en kunstnerisk succes. Det er meningen at albummet også skal udkomme på engelsk, og arbejdstitlen har faktisk været *Earthling Andy*.

Klaus Æ. Mogensen

KALENDER

Arrangementer arrangeret af eller med interesse for Fantastik.

Tilbagevendende arrangementer

Fantastik caféaften

TID: d. 2. og 20. hver måned kl. 19.00

STED: Café Asta, Valby Langgade 62, København (medmindre andet er aftalt via caféforummet på www.fantastik.dk). Kaffe, øl, mad og hyggesnak i afslappede omgivelser.

Gratisbiograf: Laterna Magika

TID: Sidste mandag i hver måned kl. 19.30

STED: Blågårdens Bibliotek, Blågårds Plads 5, København N
Gratis filmforevisning arrangeret af foreningen Fantastik og Blågårdens Bibliotek.

Festivaler

EightSquaredCon - Eastercon 2013

TID: 29/3-1/4 2013

STED: Cedar Court Hotel, Bradford, UK

Den store årlige britiske fantastik-festival.

Æresgæster: Walter Jon Williams, Freda Warrington, Anne Sudworth og Edward James.

www.eightsquaredcon.org

Eurocon 2013

TID: 11-14/4 2013

STED: Kiev Expo Plaza, Kiev, Ukraine

Årets fælleseuropæiske fantastik-festival.

Æresgæster: Endnu ikke annonceret.

www.eurocon.org.ua

World Horror Convention 2013

TID: 13-16/6 2013

STED: New Orleans, USA

Årets store horror-festival

Æresgæster: Ramsey Campbell, John Joseph Adams, Caitlín R. Kiernan og Jonathan Maberry.

www.horror.org

Paradiset

Novelle af Hans

Jørgen Hansen



Hans Jørgen Hansen, f. 1970. Bor i Århus. Dette er hans anden novelle i Himmelskibet. Han har tidligere skrevet en del lokalhistoriske bøger og udgivet noveller mm. online.

Det er mere end tre år siden han sidst var forbi her.

Han havde feber og så syner. Talte i vildelse. Eller måske var det hele bare blevet for meget for ham? De døde. Lugten. Angsten. Som om den sindssyge, der havde ramt verden også havde ramt ham?

Han var også på cykel dengang. Det var i de sidste dage, inden det hele gik helt i stykker. Han havde besluttet sig for at cykle til Vejle til sine forældre.

Han tager en slurk vand fra flasken på styret.

Krydset er ét rod. Det var det også før. Længe før. Et sted man passerede på vej et andet sted hen. Henkastet affald. Tilfældigt gods, tabt eller smidt. Ingen verdens sted på kanten, hvor to forstæder går over ... gik over i det lettere bebyggede opland. Et ikke-sted med busstoppestedet som eneste attraktion.

Han tager en slurk vand mere.

Øjnene slår smut henover vraggodset.

Ligene. Eller de indtørrede rester som ådselsæderne og vejret har levnet.

De tilfældige tegn på panik. Affald. Ødelagte cykler. Kufferter og tasker.

Han dvæler ved enkelte detaljerne, men glider mest af. Der er ting, detaljer han mener han kan huske, men der er sket meget siden da. Og det er også lidt ligemeget.

Ukrudtet vokser vildt i mellemrummene mellem fliserne og gennem sprækkerne i asfalten. Alting ser meget mere slidt ud nu. Uplejet.

Shell-tanken kort efter krydset i sydgående retning er brændt ned. Måske efter han tog afsted? Der var plyndringer. Folk forsøgte at

komme ud af byerne, da det gik op for dem, hvor det bar henad. Det er også ligemeget.

To biler er flettet ind i hinanden. Midt i krydset.

Føreren af den ene bil griner dødningsagtigt til ham. Øjnene, sorte kraniehuler. Føreren i den anden bil ligger på vejbanen ved siden af bilen ... eller ... det

meste af ham ligger ved siden af. Noget af ham ligger lidt derfra efter tøjet at dømme. Og måske resterne af et spædbarn.

Himlen er blå. Det er det smukkeste sommervejr. Men verden er grim. Og ikke til at reparere.

Han skruer atter proppen på flasken. Fæstner den til holderen på styret. Den er halvtom.

Der er ikke ret meget at hente her. Han kigger sig omkring.

Det er mest firmadomiciler. Specialbutikker. VVS. Armaturer. Køleanlæg. Noget i den stil. Lagre med dimser til ting, der hverken laves eller virker mere.

Småting hist og her. Men ikke noget der er risikoen værd.

Man skal vide, hvad man leder efter. De gode ting er der endnu. Man skal bare vide hvor.

Han har været heldig på vejen. To stutier og dyrlægen i Tranbjerg, en smule bedøvelse, nogle smertestillende tabletter og antibiotika.

Ikke noget af det fra indkøbs-sedlen. Ikke beregnet til mennesker. Ikke oprindeligt i hvert fald. For længst over sidste anvendelsesdato. Men alligevel. Gode sager.

Alt, der er for stort til at han selv kan tage med, eller som ser interessant ud skal mærkes på kortet. Hvis det er værdifuldt nok, kan de altid vende tilbage.

Han mærker tanken med et stort sort kryds. Uden interesse. Ødelagt. Afdød.

Næste mål er planteskolen.

Frø. Han skal finde og tage alt med af frø. Gulerødder. Blomkål. Alt der med en vis sandsynlighed kan forvandles til noget, der gror og kan spises. Bagefter skal han videre til Botanisk Have i midtbyen. Samme opgave. Hvis lugten da ikke fortsat er for slem.

Og så har han et sit eget lille ærinde.

...

De hilser på ham, da han kommer cyklende op ad bakken mod Botanisk Have.

Han står af cyklen. Hilser. Han er ikke overrasket. Men alli-

gevel lidt forbeholden og forsigtig. Det er meget lang tid siden nogen fra gruppen har været den her vej. Stanken er stadig slem. Men til at bære.

De er mand og kone.

De bor i Den gamle by. Husene er praktisk indrettet med kakkelovne, ildsteder ... til et liv uden moderne komfort. De dyrker jorden i den gamle botaniske have og i væksthuse. Stanken er ikke så slem. Ikke længere.

Vi forsøger at blive selvforsynende, siger hun og slår ud med hånden mod et bed med gulerødder. Slippe for dåsemad, du ved. De er næsten alle over sidste salgsdato efterhånden.

Det lyder fornuftigt, svarer han. Han står dumt for solen. Den er skarp. Han misser ufrivilligt med øjnene.

De står tavse et stykke tid alle tre. Kigger på hinanden med velmenende smil.

Vi vil gerne have børn, siger hun så. Men han er steril.

Både han og manden kigger forlegne ned til siden.

Vi ved det er ham, fortsætter hun. Jeg havde Amalie og Karl før. Hun fuldfører ikke sætningen.

Vi vil meget gerne have børn, fortsætter hun så efter en kort pause.

Da hun tager hans hånd giver det et sæt i ham ved den uvante berøring. Ingen har rørt ved ham på den måde siden ... før. Det kræver overvindelse ikke at trække hånden til sig.

Kom siger hun.

Det er i orden, siger manden.

Og hans lyst er stor.

...

Senere, da de står op, er der sat mad frem til dem. Grillet hare og kogte grøntsager. Helt klart ikke fra dåse.

Han kan ikke se manden nogen steder. Heller ikke høre ham.

De spiser i tavshed.

Han lader blikket vandre alle andre steder hen end hende. De sirlige rækker med grøntsager på skråningerne ned mod søen

og bækken i haven.

Måske har de en chance her ... formodentligt ikke.

Det er en puddelhave. Byjord. Mest til pynt.

De gamle pyntetræer og buske er allerede nærmest kvalt af det sejere ukrudt, der kan vokse hvor som helst. Bedene er dog holdt fint fri. De gør tingene rigtigt, ser det ud til. Gnavere burde dog være et stort problem. Gad vide, hvordan de holder dem væk?

Måske alligevel?

Hvis det ikke går, kan de altid flytte. Man kan bo, hvor man vil. Og hvis man vil nøjes med konserver, der er over sidste holdbarhedsdato og hvad man ellers kan finde, så ... men det er der ikke megen fremtid i. Ikke hvis man vil have børn.

Så skal man lære det hele forfra.

Måske skal han tilbyde dem at tage med hjem? Mor Hanne vil ikke bryde sig om det. Og heller ikke de andre.

Kvinden måske?

Der er så meget de ikke ikke bryder sig om.

Da hans tallerken er tom, tager hun ham i hånden og fører ham ind igen.

...

Senere spiser de igen. Og parrer sig igen.

Og spiser og parrer.

Det er for længst hørt op med at være rart. Hun er meget metodisk og vedholdende.

Han bryder sig ikke om hendes kærtegn. De ophidser ham, giver ham rejsning. Men det er som om, det er en anden hun kærtegner. Og hans egen krop føles underlig fremmed ved de uvante kærtegn.

På intet tidspunkt ser han manden.

Om natten vågner han med et sæt.

Han er alene i sengen. Kvinden er der ikke længere. Han famler i halvmørket efter sit tøj. Får det på. Et eller andet sted hører han stemmer. Sagte hulken. Det er kvinden. Mandens stemme lyder dæmpet beroli-

gende.

Han lister forsigtigt gennem halvmørket, henover det knirkende gulv. Finder sin taske. Jakken. Cykelhjelm. Det vil være åndssvagt at styrte i mørket og få kraniebrud, tænker han.

Udenfor er det lys sommernat. Månen er halv. Søen i den anden ende af haven reflekterer månens blege skær. Der er mærkelige skygger overalt.

Han finder uden problemer sin cykel og anhænger, hvor han satte den.

Så stille som muligt begynder han at cykle ned mod byen.

Væk.

...

Han forsøger kun at trække vejret gennem munden.

Lugten bliver værre, jo længere han kommer hen ad Nørre Alle. Jo tættere han kommer på det gamle Kommunehospital og Nordre Kirkegård.

I de sidste uger blev området erklæret for karantæneområde. Et kæmpestort open-air lighus. Det var inden folk bare blev liggende og døde, hvor de blev syge.

Sommernatten er lys nok til at han er tryk ved at cykle uden lygter.

Og gaderne er stort set pænt ryddede og passable. Biler holder parkeret kofanger mod kofanger ved kantstenene. Med de lovpligtige 10 meter til hjørnerne. Dækkene er punkteret. Lakken falmet. Alt er dækket af et tyndt lag af forfald og misvedligehold. Men de fleste holder ordentligt.

På dørene ind i ejendommen er der næsten uden undtagelse malet tegn. Fra evakureringer. Fra sygetransporterne. Spraymalede kryds. Datoer. Tal. Kors.

Et sted er ledningen til et trafiklys knækket. Kassen ligger smadret på vejen. Han kører øvet udenom det knuste glas.

Ellers er der kun det sædvanlige papir og affald at navigere udenom.

I begyndelsen af Nørregade er et hus er brændt halvvejs ned.

I gadeplan lå en kebabbar. Nu er det en brandtomt. Vinduer, der stirrer mod himlen med melankolske øjne. Et eller andet. En stump af en tekst kommer til ham, en linie fra en sang eller et digt? Meningsløst.

Hans hoved er lige så fyldt af vraggods som byens gader. Han kom her ofte engang. Før.

De tilstødende huse kun er lettere skadet. Brandsikringen må have virket efter hensigten. Ikke at man kan bruge det fakta til noget.

Det er en kort tur fra parret og til Paradisgade. Kun 5 minutter.

Et helt liv.

...

Butikken ligner sig selv udefra. Den ser ud, akkurat som han husker den. Den grå facade. Et smålummert og bredt udvalg af sexlegetøj og glittede, nu faldede pornohæfter bag et hvidt gitter.

Der er ingen grund til at være flov. Ingen grund til at være diskret. Han lægger cyklen fra sig på kørebanen foran butikken.

Døren er halvåben. Han kigger forsigtigt ind i halvmørket.

Stanken er overvældende. Og der er sort af fluer. Han træder uvilkårligt et skridt tilbage.

Han finder sin magnetlygte frem. Giver den et par hurtige ryk. En dyb indånding og så ind igen.

Alt er smadret.

Der er malet et stort hvidt kors på væggen bag den smadrede disk.

Reolerne er væltet. Hylder raget ned. Varerne er spredt udover gulvet. Film. Blade. Sexlegetøj. Udover det hele. Det knaser og piver under hans fødder, mens han forsigtigt går omkring i butikslokalet.

Stanken kommer fra bagenden af lokalet, hvor et forhæng skjuler døråbningen ind til biografkabinerne. Den er voldsom. Næsten fysisk. Fluerne dækker forhænget som et levende tæppe. Deres summen er overvældende.

Han holder afstand.

Kvalmen er ved at få sit tag i ham. Det er på tide af komme ud.

Han retter blikket mod gulvet. Mod de blade han kom efter.

Han stirrer ufokuseret ned i virvarret.

En hånd. Et smil. En flot, død pige, der smiler lokkende til ham. I sexet undertøj.

Han rækker ud efter hende. Men får fat i et andet blad. Han holder fast i det, for dog ikke at gå tomhændet derfra. Fra forsidens smiler en jævnaldrende køn brunette til ham.

Hun er nøgen.

Med velrundede små bryster. Ligesom han kunne lide dem. En velformet ... han kaster op. Går næsten i knæ, så voldsomt kaster han op.

Ud!

...

Udenfor.

Han tømmer vandflasken. Forsøger at skylle smagen af opkast væk.

Den bitre smag af galde bliver hængende i munden.

Uden at se sig tilbage over skulderen rejser han cyklen op. Sætter sig overskrævs og begynder at trampe i pedalerne.

Hjemad.

Paradiset er ikke, hvad det har været.

Længe ikke.

Fantasy Bogmesse

– conrep

Af Thomas Winther

Fotos af Henrik Conradsen

Man skal ikke kigge længe på boglisten her i Himmelskibet for at se hvor mange fantasytitler der udgives rettet mod børn og unge. Det er et markedssegment der vokser og vokser, og der er flere forlag der næsten specifikt er rettet mod dette segment. Ideen med at lave en bogmesse der er rettet imod dette segment, burde derfor ligge lige for, men det var dog først i år at der var nogen der tog den op. Næstveds litteratur har sikkert kigget til krimimessen i det gamle Horsens statsfængsel da de skulle vælge lokalitet til arrangementet, og Herlufsholm Kostskole, som bl.a. rummer gamle klosterbygninger, må siges at give en rigtig god ramme for en fantasysetting. Der var en vis Hogwarts-stemning over stedet, og med rollespillere der stillede op som ridere, orker og elvere, var rammerne godt på plads.

Foreningen Fantastik har nok ikke så mange børn og unge på medlemslisten, men det betyder ikke at der ikke er flere af os der godt kan finde på at slå et smut forbi ungdoms-fantasy-hylderne på biblioteket fra tid til anden, så vi ønskede bestemt også at deltage og støtte op om dette arrangement. Vi delte en stand med HUF og Rollespilsforlaget, og imens naboboden Tellerup solgte bøger til de unge, så forsøgte vi at gøre forældrene opmærksomme på vores eksistens.

Arrangementet var bygget op som en bogmesse, hvor de fleste af de interviews og oplæsninger der fandt sted, skete fra scener der var placeret i de to lokaler hvor standene også befandt sig.

Dette var med til at give et godt liv omkring standene, da gæsterne ikke hele tiden var i afsides lokaler for at høre på oplæg. Der var dog nogle af oplæsningerne der fandt sted i de gamle munkeceller, og specielt da Kenneth Bøgh Andersen trak folk dertil for at læse gysernoveller lagde man mærke til hvor meget liv det egentligt gav at de andre arrangementer var i de store sale.

Ud over Kenneth Bøgh Andersen var der en række forfattere på scenerne. Der var de helt etablerede såsom Josefine Ottesen, de der er godt på vej til virkeligt at blive etableret såsom Michael Kamp og Nicole Boyle Rødtne, og så var der debutanter som Kasper Hoff (*Solbarnet*). Forfatterne var primært fra de forlag som var repræsenteret (Tellerup, Facet og Rosinante) hvilke også gjorde at folk, efter at være blevet præsenteret for en forfatter eller en bog, kunne gå direkte hen og anskaffe sig bogen. Interviewet omkring *Solbarnet* var rigtigt godt, og kort efter kunne Facet melde udsolgt af bogen.

Som nævnt så var det rigtigt flotte rammer der var omkring arrangementet, og det må siges at der var en rigtig god stemning, både iblandt arrangører og deltagere. Jeg hørte at der var 1300 gæster til arrangementet, hvilket må siges at være rigtigt flot. Det virkede også til at de havde fået rigtigt godt fat i lokalområdet, og at dette virkelig havde bakket op om arrangementet.

Jeg håber bestemt at der også bliver et lignende arrangement næste år, og jeg vil anbefale alle fantasy-interesserede til at tage til det. Jeg håber dog at der næste år bliver lidt mere plads til voksenfantasy, hvilket der ikke var meget af i år. Anne Marie Vedsø Olesen og Sven Ørnstrup var primært de der repræsenterede voksen-fantasy, og jeg håber de næste år bakkes op af et par stykker mere, da det også vil være med til at trække endnu flere folk til arrangementet.



Fællestanden for Fantastik, Rollespilsforlaget og HUF



Kasper Hoff fortæller om bogen *Solbarnet*



Kenneth Bøgh Andersen fortæller historier i de gamle munkeceller

Er Der Noget Ved Star Trek Tegneserier...?

Af Tue Sørensen

Dette nummers SF-tegneserieklumme skal handle om *Star Trek*-tegneserier. Selv hvis du kender tv-serierne, har du muligvis aldrig set en *Star Trek*-tegneserie, men der findes faktisk en hel del af dem. I USA er stort set alle de mest populære science fiction-film og tv-serier også blevet lavet i tegneserieform. Du har sikkert set nogle *Star Wars*-tegneserier (de kom også på dansk), og der findes tegneserie-versioner af *Aliens*, *Battlestar Galactica*, *Planet of the Apes*, *RoboCop*, *Men in Black* og mange andre – og altså også *Star Trek*. Jeg vil starte med at sige at dette ikke er en ekspert-artikel om *Star Trek* tegneserier; jeg har kun læst nogle få, men jeg har kigget grundigt på dem hver gang jeg er faldet over dem (hvilket har været pænt ofte, da jeg har samlet på amerikanske tegneserier i mange år) og dannet mig en mening om det, jeg har set.

Tegneserieudgaven af rumskibet Enterprises eventyr startede allerede i 1967, udgivet af forlaget Gold Key, som også udgav en lang række andre serier, både baseret på film og tv (f.eks. westerns, *Flash Gordon*, *Buck Rogers*, *Lost in Space* og *The Twilight Zone*), og de sædvanlige humor-serier for børn (*The Flintstones*, *Bugs Bunny*, *Woody Woodpecker* plus diverse Disney-serier). Her var selvsagt tale om den gamle Enterprise-besætning fra *Star Trek: The Original Series* (1966-1969), og de virker ikke særlig gode, men hvem ved, måske fortjener de en chance til. Det gjaldt for dem, som for stort set alle tegneserier baseret på film og tv-serier, at tegningerne oftest er meget stive, fordi tegneren (som sjældent er en af de større navne i

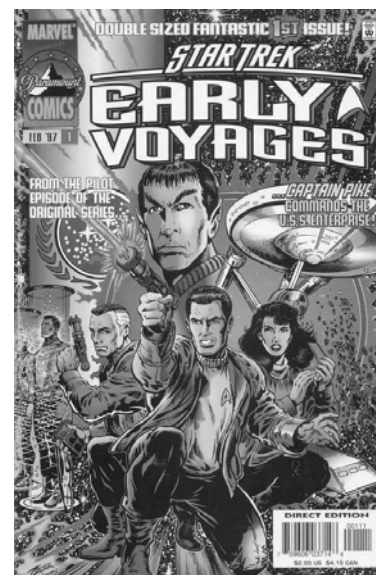
branchen) er kontraktligt forpligtet til at få figurerne til at ligne skuespillerne. Med mindre tegneren er virkelig god, fungerer det sjældent særlig godt.



Gold Key-serien kørte i 61 numre før den lukkede. Da *Star Trek*-tegneserier næste gang blev aktuelt at udgive, op til den første filmudgave, *Star Trek: The Motion Picture* i 1979, var det Marvel der løb med licensen, og de udgav en serie på 18 numre frem til 1981. Marvels numre var selvfølgelig mere moderne i både tegne- og skrive-stilen end Gold Keys, men de var desværre ikke særlig gode. Der var nogle enkelte at de typer historier som pga. budgetbegrænsninger ikke så nemt kunne laves i tv-serien, nemlig noget med mere fremmedartede rumvæsner (i stedet for de evindelige humanoider), men både tegninger og historier var meget skuffende.

I 1984 bliver det så DC der overtager rettighederne til *Star Trek* i tegneserieform. Her kører serien i ikke mindre end 80 månedlige numre (plus specialnumre til tegneserieversioner af filmene), og man starter også en sideløbende *Star Trek: The Next Generation*-tegneserie. Generelt er de ligeså skuffende som Marvels serie, men Peter David, som også har skrevet nogle *Star Trek* romaner, skriver en del af DC-numrene, og hans numre er en smule mere læseværdige end de øvrige. *Star Trek: The Next*

Generation tegneserien blev skrevet af Michael Jan Friedman, og det var desværre mestendels noget værre juks.



I 1993 begynder forlaget Malibu at udgive en *Star Trek: Deep Space 9* tegneserie. Denne serie er lidt bedre tegnet (bl.a. af Leonard Kirk, som senere har fået et pæn karriere indenfor superhelte-serier) og pletvist også bedre skrevet end de forrige serier. I 1997 overtager Marvel så igen rettighederne og sender hele fire fortløbende *Star Trek* serier på markedet: *Deep Space 9*, *Voyager*, *Early Voyages* (om kaptajn Pikes besætning, før Kirk) og *Starfleet Academy*. De to sidstnævnte titler har den fordel at figurerne ikke er baseret på bestemte skuespillere. Marvels serier fra denne periode er mere lyse og kulørte i stilen, hvilket får serierne til at se mere attraktive ud – i hvert fald hvis man som mig synes at der er alt for meget dysterhed i den mere populære mørke stil, som ofte dominerer. Tegninger og historier passer bedre sammen, men nogen åbenbaring er det nu ikke. Serierne solgte dårligt, og Marvel besluttede allerede efter halvandet år at lukke for samarbejdet med Paramount, og serierne gik ind. Der nåede dog også lige at udkomme fem numre af *Star Trek: Untold Voyages*, som skildrer (en lille del af) en ny fem-års-mission for Kirk og hans besætning, som foregår mellem de to første film.

Fra 1999 til 2002 er det igen DC, via *Wildstorm*-linjen, der udgiver *Star Trek*-tegneserier, og denne gang fokuserer de mere på gode tegninger og får også science fiction forfattere som Kevin J. Anderson og K.W. Jeter til at skrive nogle af historierne. Desværre er der heller ikke her meget at råbe hurra for, men noget af det bedste er samlet i trade paperbacken *Star Trek: Other Realities* fra 2001, med historier af Peter David og K.W. Jeter. Fra samme år er der også en tyk graphic novel skrevet af David Brin, der fortjener at blive nævnt: *Star Trek: The Next Generation: Forgiveness*, som handler om nogle af detaljerne omkring hvordan beaming fungerer. Den er ganske vellykket.



Efter en fireårig pause i udgivelserne begyndte *Star Trek* i 2006 igen at udkomme i tegneserieform, denne gang fra forlaget IDW Publishing. De har udgivet en stor bunke mini-serier, lavet af mange forskellige tegnere og forfattere, de fleste af hvilke også er blevet udgivet i samlede udgaver. F.eks. har John Byrne boltret sig med et par spin-off mini-serier der tager udgangspunkt i bestemte tv-episoder af *The Original Series*, og naturligvis er der kommet en del småhistorier der relaterer til den nye *Star Trek* film fra 2009. Fra sidste år påbegyndte IDW en fortløbende serie som foregår i den (snart de) nye films univers. Af mini-serierne fra IDW vil jeg

især nævne *Star Trek: The Next Generation: The Last Generation* fra 2009 (oprindeligt udkommet som fem numre, men nu mest bekvemt at købe i den samlede udgave), som består af et utal af referencer til kendte historier fra film og tv-serier. Den storhedsvanvittige Braxton fra det føderative tidsrumskib *Relativity* er taget tilbage til en central begivenhed i *Star Trek IV: The Undiscovered Country*, hvor han sørger for at Føderationens præsident bliver myrdet, hvilket sætter en alternativ tidslinje i gang hvor klingonerne har erobret Jorden. I denne historie er kaptajn Picard leder af en modstandsbevægelse som skal befri Jorden, og prøve på at genskabe tidslinjen. Kaptajn Sulu og rumskibet *Excelsior* er naturligvis også med. Det er mægtigt underholdende!

Jeg vil også hurtigt nævne en af de seneste historier fra IDW, hvor vi får et cross-over mellem *Star Trek* og DCs *Legion of Super-Heroes*. Det var en serie jeg glædede mig meget til, men den har desværre (endnu en gang) vist sig at være en stor skuffelse, som man kun kan trække på skuldrene over. Lige nu kører der så en 8-numres cross-over serie hvor selveste Doctor Who (!) møder *Star Trek: The Next Generation*. Spændende? Måske; måske ikke. Du må jo selv checke det ud, hvis du tror det måske er noget for dig.

Til sidst vil jeg dog fremhæve den enkeltudgivelse som efter min mening er klart den bedste *Star Trek* tegneserie der overhovedet er lavet, både hvad angår historie og tegninger. Det drejer sig om et 92-siders album fra 1992, som de færreste sikkert har opdaget eksistensen af, nemlig DCs graphic novel *Star Trek: Debt of Honor*, som er skrevet og tegnet af to exceptionelle talenter: Chris Claremont og Adam Hughes. Det er et album som fortsætter direkte fra den bedste af filmene, *Star Trek IV: The Voyage Home*, hvor vi bl.a. ser Gillian (hval-biologen) ude i fremtiden. Historien handler, som titlen antyder, om en æres-

gæld mellem Kirk og hans elskede Enterprise. Omdrejningspunktet er en vulcansk-romulansk kvinde ved navn T'Pol, som er et slags modstykke til Kirk i det romulanske imperie. Fortællingen er opbygget som en række flashbacks hvor Kirk og T'Pol gentagne gange mødes i nærheden af diverse nøglebegivenheder fra tv-episoder og film (og desuden møder nogle mystiske aliens), og begge oplever hinandens respektive fremadskridende karriere. Den klimatiske tematik giver mening på mindst tre niveauer. Historien er både kompliceret og teksttung, men også intelligent og særdeles veltegnet. Der gøres meget ud af figurerne, og *Star Trek*-universets historie udnyttes meget grundigt; næsten som om historien ligesom skal være en opsummering eller et destillat af hele *Star Trek*-fænomenets essens. Både i tekst og struktur er historien måske nok lidt overambitiøs, som man kan forvente det af Chris Claremont (som er berømt for teksttunge X-Men historier), men sådan kan jeg godt lide det, og det gør fortællingen rigtig dejligt detaljeret. At den tager tid at læse, betyder også at man bruger mere tid på at nyde tegningerne. Så længe man ved hvad man går ind til – nemlig ca. dobbelt så meget dialog som i de fleste andre tegneserier – så kan *Star Trek: Debt of Honor* absolut anbefales til fans af sci-fi tegneserier. Den er endda til at få pænt billigt på Amazon.com, både i hardcover og softcover.



Terra Nova

af Mikkel Harris Carlsen

Efter ønske fra forfatteren er novellen ikke tilgængelig i den elektroniske udgave af Himmelskibet.

Dansepladsen

af Richard Ipsen

“Tre tusinde år er ingen alder for en troldmand,” sagde Gandalf og lo. Lidt for hæst og lidt for højt. Han havde drukket tæt hele aftenen og var fyldt til randen med den billige, bitre mjød som kroværten i Bri ellers kun solgte til de allerfattigste og allermest tørstige skovarbejdere.

Det lignede ikke Gandalf. Han plejede at have en meget stram, nærmest asketisk, selvkontrol – men den var så sandelig gået fuldstændig fløjten denne kølige, fugtige forårsnat i Bri.

Det var nu ikke kun i nat. Sådan havde det været siden Kløvedal, og Traver forstod det ikke. De havde forladt Elronds hus for en uge siden, og det havde været et forfærdeligt besvær at få blot et enkelt ord ud af den gnavne troldkarl. Han havde intet spist, drukket tæt hver aften ved bålet af en lille lommelærke, der tilsyneladende aldrig blev tom, og han stank at gammelt snavs og uvasket tøj.

“Gandalf den grå ville snart blive til Gandalf den lortebrune,” tænkte Traver ved sig selv og sukkede. Han havde holdt sig til kroværtens sure ribssaft hele aftenen, og den havde kun den virkning at den fremkaldte utallige sure opstød.

“Nej”, samtykkede Traver mumlede. Han kunne ligeså godt tækkes gamlingen og prøve at finde ud af hvad der trykkede ham. “Tre tusinde år er ingen alder for en troldmand...”

“Og så... så alligevel...” Gandalfs tynde, skarptskårne ansigt trak sig sammen i en uklædelig grimasse. Der sad fedtet snavs i alle de dybe rynker. “På tre tusinde år er det aldrig lykkedes, nogensinde...”

Der voksede små ansamlinger af mug i det vilde, uredte skæg. Der var store tårer i de rødsprængte øjne.

“Hvad er aldrig lykkedes”, spurgte den mørke, ranglede Traver.

Gandalf så forbavset på ham, oprigtigt overrasket over at nogen forholdt sig til hans udgydelser.

“Det er ... aldrig ... Jeg har – aldrig ... været... intim ..., med nogen...” kom det så endelig frem, hikstende.

Traver måtte kvæle en pludselig opstået latter – og tænkte på den sidste nat i Kløvedal, på Arwen og hendes bløde pulserende sammentrækninger om hans pumpende manddom, mens de sang sammen og hele hendes familie stod omkring dem og sang med.

“Ikke dårligt”, tænkte han, ”af sådan en dødelig som mig.”

Elvernes indstilling til seksuelt samkvem i fuld offentlighed havde i begyndelsen forvirret og hæmmet ham, men en af Elronds blå kraftdrikke havde fået alle hans hæmninger til at forsvinde – og stærkt forbedret hans seksuelle formåen. Han sad faktisk og blev helt hård ved tanken om det æggende kor af nøgne elverpiger, der sang ekstasen frem i ham og Arwen. Og han blev endnu mere opstemt ved erindringen om Elrond og hans kone, der havde sluttet sig til dem. Elrond’s lange, spidse tunge mod hans hals, på hans mave, mens Arwen legede med hans bagerste hul og Elronds kone...!

“Åh!”, Traver skød de behagelige minder fra sig og koncentrede sig igen om den gamle, flæbende mand der sad over for ham.

“Men – gamle ven – du er jo troldmand og du må da have kunnet ... fortrylle nogen?”

Gandalf’s drukne øjne nedstirrede ham olmt.

“Som om du forstår en bønne af det hele, din forbandede grønskolling.”

Traver lod som ingenting. Det skulle nok komme – nu var der gået hul på bylden.

Den gamle skottede rundt i det halvmørke lokale, hvor nogle omrejsende handelsfolk larmende drak skummende øl og

en flok stamgæster skændtes i et hjørne.

“Det dur ikke! Det der gejl med sang og klap og offentligt samkvem! Jeg kunne brække mig...! Jeg ... jeg ...

Kan ikke – på den måde.” Han var ikke til at stoppe nu, troldmanden.

“Jeg har da prøvet – med og uden blå og lilla og blodrøde trylledrikke og anden magisk hjælp. Masser af den slags. Men jeg tænder ikke på det. Al den larm og ens forældre der skal blande sig...! Jeg vil have fred! Men, forstår du, din lange lømmel. Jer er jo ligesom Elrond og hans folk skabt sådan! Altså til at kunne og skulle gøre det i fuld offentlighed. Det er jo ikke kun kultur, det er også natur...!”

“Og du er anderledes...?”

“Ja”, hviskede han så. “Anderledes. Det er ikke fordi jeg ikke vil – men jeg kan ikke! Der sker noget inden i mit hoved, der gør at alting bliver slapt og blødt og udueligt...!”

Han var vred nu, oldingen der aldrig havde ligget intimt med nogen.

“Og så griner de”, mumlede han. “Alle sammen, griner de.”

Og Traver forstod med et Gandalfs evigt omflakkende liv, hans rastløse søgen efter orden, hans udlængsel selv når han var blandt sine egne. Både i Kløvedal og hos Galadriel var han en utilpasset afviger.

“Men ... hvordan ... gør du så?”

Grå øjne glødede i kroens halvmørke.

“Rager sgu’ ikke sådan en lømmel,” brummede Gandalf.

“Måske ikke,” nikkede Traver roligt. “Men måske kunne jeg – hjælpe dig? Hvis jeg ved, hvad du er ude efter. Jeg har masser af ... kontakter.”

Han var under stort tryk, den gamle troldmand, og nu kunne det ikke vente meget længere. Han så et kort øjeblik, nærmest ædru, på Traver, og nikkede.

“Find gamle Tom Bombadil og fortæl ham at jeg – har brug for hans hjælp, igen. Han vil forstå det...”

Traver var overrasket, han

havde ikke lige forestillet sig Tom Bombadil og Gandalf på den måde, men lovede at kontakte Tom næste dag. Så fik han den gamle, grå, snavsede og meget berusede Gandalf lagt i seng, og gik tilbage til krostuen for at drikke noget andet end ribssaft og bagefter besøge Madam Rosalies etablissement for at divertere sig lidt. Rosalies piger kendte ham godt, og var villige til at agere kor. Det ville blive mere besværligt, her i det afsides Bri, at finde en, der kunne agere Elrond. Blot tanken om den spændstige tunge, Arwens far besad, fik Traver til at gyse vellystigt og hans lem rejste sig, dunkende.

Der er dansepladser i Den Gamle Skov. Pladser hvor urfugle, traner og tjur mødes for at danse. Der er også enkelte åbne lysninger i den tætte bevoksning, hvor græsset er dybt smaragdgrønt og gyldne og hvide ranunkler står tæt.

Sådan et sted mødtes Tom Bombadil med Gandalf og hans hjælper.

“I skumring, i mørket, skal der danses, skal der kæmpes,” brummede skovens, rynkede lille beskytter. Han var aldrig i ro, aldrig stille. Han så på Traver.

“Du kender din rolle, din pligt?”

Traver rystede på hovedet. Han anede ikke hvad der skulle ske, og var allerede træt at Tom's evige hoppen op og ned og hans tåbelige vers.

“Hold inde, vær stille, hold vagt.”

Nå, det lød jo sådan set nemt nok.

“– og når det er slut, så få mig til Kløvedal så hurtigt som muligt,” brød Gandalf ind.

Det lød til gengæld mere ildevarslede. Men Traver var ikke Rejsende for ingenting. Og Gandalf var en slags ven.

Han så ikke godt ud, Gandalf. Han var bleg og så ud til at have dundrende tømmermænd, men der var også en brændende energi lurende under blegheden, og troldmanden virkede nærmest selvlysende i skovens dun-

kelhed.

“Bliv ved hestene, hold fast, hold vagt,” formanede Bombadil med sin insisterende gentagelse.

Da Traver havde trukket sig tilbage begyndte den sælsomme lille mand en boblende sang, der nærmest lød som en strømmende vand og stormens susen i trætoppene.

Fugle flaksede hastigt bort fra de omgivende træer. En tjur skyndte sig klukkende væk, tværs over lysningen. En ørn højt oppe forsvandt.

I skumringens halvllys var der en langsom bevægelse over Den Gamle Skov. Så landede en sort skikkelse tyst på græsset. Mere mørk end natten omkring dem, som et fravær af lys, dukkede hun frem og Bombadil forsvandt.

Traver holdt op med at trække vejret. Han sad halvskjult ved de nervøse heste og så hende sprede de mægtige vinger ud. De rakte hen over hele lysningens bredde.

Der er ørne – og så er der Ørne.

“Hun må være dronning over alle ørne,” tænkte i al fald Traver og anede en pludselig forandring med Gandalf.

Den gamle troldmand knælede foran Ørnen og stødte sin stav hårdt i jorden. Gnister sprang og genspejledes i Ørnens orange blik.

Så var de to – og de dansede længe sammen på det smaragdgrønne græs i en lysning i den Ældgamle Skov i et ritual, hvis rødder gik tilbage til de første slægters begyndelse. Det var så voldsomt inciterende og hidsende at Traver måtte kvæle den sang, der pressede sig på i hans bryst. Uh – han havde været god, den bette knægt Rosalie havde fundet til at agere Elrond...

Frem og tilbage gik det for sig ude i lysningen. Med stive hoppende trin og vingerne spredt ud i hele deres majestætiske længde. Noget pulserede rødtligt mellem de to ørne.

Så var han over hende. Hård som jern, vild af længsel undertrykt alt for længe. Næb huggede frem og blodet flød midt i

den voldsomme parringsdans. Deres eksalterede skrig gav genlyd langt inden i den gamle, mørke skov, hvor træerne virkede som om de stod mere ranke end før.

Hendes skarpe kløer trak lange, røde spor over hans brystfjer. Hendes næbs voldsomme kærtegn fik hans nakke til at smerte. Han gav igen – og fik mere tilbage.

Hans stenhårde lem gled ubesværet ind i hendes fugtige, ventende indre og da han havde fyldt hende helt og aldeles ud trak hun sig sammen om ham og i en enormt unisont løft fløj de op i natten sammen.

De skreg. Højt, længe og lystent, mens deres køn var ubrydeligt holdt sammen af svulmende kød i svulmende kød. Snart var den ene øverst, snart den anden og Traver mistede snart overblikket.

De blev ved længe og han sad stille og nød en pibe urt da to hylende kæmpeørne landede med et voldsomt brag i den lille lysning.

Hun stod over ham, mere mørk end mørket, og så nappede hun ham ømt på issen, sprang op, og forsvandt i stjernehvelvet over dem.

Traver gik forsigtigt frem mod skikkelsen på græsset, der nu ikke længere var en Ørn, men blot en træ, nøgen troldmand, oversået med dybe rifter og blå mærker. Hans røde lem lå slapt og dødt mellem nøgne fugtige lår og Traver pakkede ham nænsomt ind i en gammel kappe og fik ham lagt op på en af hestene.

Så gik turen adstadigt mod Kløvedal, mod rekreation, korsang og en lang, adræt tunge.

Traver kunne ikke lade være med at le højt, da det fra den bagerste hest lød mumlede, med slet skjult stolthed: “Tre tusinde år er da ingen alder for en troldmand.”

Den lille, den mellemste og den store con

Af Flemming R.P. Rasch

På kun lidt over en måned lykkedes det mig at være med på hele tre science fiction cons, nemlig Dancon, Swecon og Worldcon i hhv. Valby, Uppsala og Chicago. Hvor Dancon havde omkring 30-40 deltagere, var Swecon på over 400 og Chicon omkring 5000, dvs. mere end en faktor ti til forskel. Det gav nogle helt forskellige cons, men alligevel med mange ligheder.

Dancon løb over to dage, Swecon over tre og Worldcon over fem, men alle tre var samlet omkring en weekend, hvor det er nemmest for folk at få fri til at komme på en con, og det er som regel også der de fleste og mest interessante programpunkter ligger. Worldcon ligger traditionelt i weekenden før labour day (første mandag i september), hvor mange amerikanere har fri, så de kan vente med at slutte til om mandagen.



Niels Dalgaard fortæller om steampunk på Dancon

Dancon foregik i to lokaler i Valby Kulturhus. De fleste kom hjemmefra og tog hjem om aftenen. Swecon havde lavet en aftale med et hotel, hvor det hele foregik og hvor man også kunne bo. Det er lidt unormalt for en

nordisk con, men ganske normalt for f.eks. Worldcon, bortset fra at hotellet her var omkring ti gange så stort. Fordelen ved at have det på et hotel, er at man ikke skal bruge transporttid til og fra con og at man ikke er nødt til at slæbe rundt på sit overtøj og andre ting en hel dag. På Worldcon har man også en tradition for at holde mindre fester m.m. rundt omkring på hotellet om aftenen og natten, og det vil være lidt svært uden et centralt hotel.



Forfatterne på Dancon afprøver Hemingways metode

Selv om der også er mange der kommer på en con for bare at snakke med bekendte og være med til fester m.m., er det stadig det at gå til programpunkter som er det man gør på en con. Det kan være for at høre et interview med en forfatter, for at høre forfattere og eksperter diskutere et emne eller for at høre et foredrag af en ekspert. Programpunkter er som regel organiseret som i et skoleskema, med lige store tidsintervaller, pauser imellem og flere programpunkter ('klasser') samtidigt. Dancon havde dog kun et programpunkt ad gangen, og der var afsat variabel tid til hvert. Swecon kørte med det mere traditionelle, hvor hvert programpunkt starter på et helt klokkeslæt og der er ca. 10 minutters pause før det næste starter. Worldcon havde derimod afsat halvanden time mellem starten af programpunkter, da pauserne skulle være pænt lange for at man kunne nå at komme omkring på det meget store og godt fyldte hotel.

På Dancon var der kun et lokale med programpunkter og et hvor

man kunne købe bøger. Ulempen ved ikke at have flere parallelle programpunkter er at de alle helst både skal være vellykkede (dvs. godt forberedte) og brede nok til at alle vil finde dem interessante. Sidstnævnte var ikke det store problem, da Dancon udelukkende er en science fiction-con. Om programpunkterne også var vellykkede, er jeg lidt for inhabil til at udtale mig om, da jeg selv var med i tre af dem. På Swecon var der to eller tre parallelle programpunkter, hvilket gav et ganske stort publikum til hvert. Nogle af paneldiskussionerne virkede ikke helt gennemtænkte mht. emne der skulle diskuteres, men alt i alt synes jeg det spændte fra det rimeligt forudsigelige med enkelte gode pointer til det meget spændende og inspirerende. Worldcon havde et større problem. Her var størstedelen af programpunkterne paneldiskussioner, og der var både paneler med en uforståelig personsammensætning og paneler hvor ingen af paneldeltagerne forstod hvad der skulle diskuteres. Det var dog sjældent det gik helt galt, og der var også mange rigtig gode paneler. Bare det at man har et tocfret antal af genrens bedste forfattere, redaktører m.m. at sætte i panelerne, gør at det ikke kan gå helt galt.

Dem der optræder i programpunkterne på en con er en blanding af inviterede gæster, arrangørgruppen selv og tilmeldte til connen, som enten selv tilbyder eller bliver bedt om at stille op. På de store og mellemstore cons er nogle af de inviterede æresgæster, som får rejse og ophold betalt og til gengæld er med i flere programpunkter hver dag. Æresgæster er også en af de ting arrangørerne bruger til at få folk til at komme på deres con: En meget kendt og populær forfatter kan som regel trække en del flere folk til. På Worldcon anses det at være æresgæst for at være en af de største anerkendelser man kan få som forfatter, kunstner eller fan. Årets forfatter-æresgæst var Mike Resnick, en

af de mest prisbelønnede og populære science fiction forfattere, og selv om det han skriver ikke lige er min smag, var han meget underholdende at høre på i de programpunkter jeg så med ham. På Worldcon kommer også en lang række andre, som man ikke behøver at invitere, men som er omtrent lige så kendte som æresgæsterne. I år for eksempel Robert Silverberg, Connie Willis, Gene Wolfe, David Brin, George R.R. Martin, Ellen Datlow og Stanley Schmidt.



Linnea Anglemark lytter tålmodigt til Joe Abercrombie på Swecon

På Swecon var 'de store navne' Joe Abercrombie, Kelly Link og Peter Watts. Watts, der var den primære årsag til at jeg gerne ville på Swecon, havde taget sin kone Caitlin Sweet med. Hun er fantasy-forfatter og var også med i nogle af panelerne. Desuden var det svenske forfatter-par Mats Strandberg og Sara Bergmark Elfgren og danske Niels Dalgaard med som æresgæster. Og selv om det er den svenske nationale con, var der dukket en hel del deltagere fra de andre nordiske lande op. Dancon havde hverken æresgæster eller udlændinge, men til gengæld var det meget hyggeligt og uformelt, med god tid til at snakke med folk, hvor de større cons ofte er ret hektiske, så man har valget mellem at gå glip af at snakke med folk eller gå glip af spændende programpunkter.

Til sidst vil jeg prøve at opsummere lidt om hvad jeg synes jeg fik ud af at tage på de tre cons, startende med den mindste: Dancon var først og fremmest en mulighed for at være sammen



Så er der ved at være fyldt op i Swecons største lokale

med de andre fans jeg kender en hel weekend, hvor der er god tid til at få snakket. Jeg hørte også på alle programpunkter, og synes især Stigs W. Jørgensens foredrag om sprog i science fiction var godt, selv om der ikke var så meget nyt i det for mig. Også Thomas Winther gjorde et fint arbejde med at moderere panelet om noveller, som jeg var deltager i. Vi fik vendt mange spørgsmål, centreret omkring det boom der er for tiden i danske noveller i blandt andet science fiction genren. Lørdag sidst på eftermiddagen gik vi på en café, hvor nogle af os blev og snakkede til sent om aftenen.

Jeg er fan af science fiction og ikke fan af lange rejser og at feste hele natten. Det er derfor så godt at der på de fleste cons både er plads til dem der vil feste og dem der kun vil gå til programpunkter. Swecon havde kun to fest-agtige indslag på det officielle program: En reception for nogle nye bøger lørdag aften og 'dead dog party' på en nærliggende pub søndag aften. Det passede fint til mig. Turen til Uppsala var overraskende kort: 4-5 timers rejse hjemmefra og til jeg stod på hotelværelset. En af de ting jeg havde set frem til, var at høre noget mere til Peter Watts og hans ideer om f.eks. naturvidenskabsfolk der skriver science fiction. Han mener det er mere til besvær end gavn, og han burde vide hvad han snakker om, da han selv har arbejdet som forsker i marinbiologi i mange år. Selvfølgelig er det

sådan at hvis man ikke har baggrunden, må man lave meget research. Men Watts sagde også at han selv må lave research nu, fordi han har været væk fra sit fag så længe. Og han nævnte bl.a. William Gibson og Samuel Delany som eksempler på forfattere uden naturvidenskabelig baggrund, som var meget fremsynede mht. teknologi i nogle af deres bøger.



Peter Watts på Swecon

Udover Watts var Joe Abercrombie en af de forfattere jeg havde glædet mig til at høre. Han skriver fantasy med meget sort humor og meget realistiske kampscener, og så er han utrolig underholdende at høre på foran et publikum. Andre mennesker går ind og hører en komiker fortælle om hverdagsting på en sjov måde. Jeg går på con for at høre forfattere fortælle om deres bøger på en sjov måde. Det er i hvert fald en del af grunden. Og så er der selvfølgelig foredragene, hvor jeg specielt vil nævne islandske Emil Hjörvar Petersen, som fortalte om brug af myter i fantasy, med eksemp-

ler fra sine egne bøger. Det er interessant hvordan specielt de nordiske myter er så meget brugt i fantasy, mest kendt nok af Tolkien.

Worldcon i Chicago startede og sluttede ikke godt for mig: Da jeg skulle derover, blev mit fly aflyst, så den i forvejen lange tur blev endnu længere, og dagen før jeg skulle hjem, blev jeg ramt af en virus. Men heldigvis var det der lå imellem ret godt. Der var så mange interessante forfattere på programmet, at jeg blev nødt til at vælge nogle fra. Både på Worldcon, Swecon og Dancon kommer der mange fans som også skriver selv, mere eller mindre professionelt. Specielt på Worldcon var der rigtig mange programpunkter der handlede om at skrive og ikke mindst om hvordan man får skrevet noget der vil kunne udgives og hvordan man så får det udgivet. Det var nogle af de programpunkter jeg havde prioriteret højt, da jeg jo selv skriver lidt og har ambitioner om at skrive mere.



Chicon hotellet på 36 etager med 2000 værelser

Det er ikke sådan at man kan overføre råd om hvordan man skal gøre i USA direkte til Danmark, men nogle ting er nok universelle. Det er for eksempel en god ide at starte med noveller og prøve at få dem afsat, så ens



Redaktør-panel på Worldcon med bl.a. Ellen Datlow, Stanley Schmidt og Gordon van Gelder

navn bliver kendt, og man nemmere vil kunne få solgt en roman til et større forlag senere. Der er meget fokus på salg i USA, men det skyldes nok at de ikke har det samme sociale sikkerhedsnet, som vi trods alt stadig har lidt tilbage af her i Danmark: Hvis du ikke kan få dine ting solgt, så må du bo på gaden eller får ikke mad på bordet. Det har en veletableret forfatter som David Brin vist ikke så store problemer med. Jeg var stor fan af ham for omkring tyve år siden, men løb sur i hans "Uplift" serie, og troede han var en af de forfattere som havde fundet en recept på en bog, som solgte godt, og derefter blev ved med at skrive omtrent den samme bog til de fans som er vanemennesker. Det var så absolut ikke det indtryk jeg fik af ham på Worldcon. Han var fuld af gode ideer og sjove bemærkninger, og jeg besluttede snarest muligt at få læst nogle af hans nyere ting.

Jeg hørte også et panel med et emne noget lig det med Peter Watts på Swecon: Om naturvidenskab i science fiction. Det var et panel af ikke specielt kendte science fiction-forfattere, som også var forskere i naturvidenskab. De kunne ikke finde ud af andet end at rakke ned på

andre forfatteres dårlige videnskab og rose deres egne ret ukendte værker, så jeg gik faktisk før det var slut. De mere eller mindre beviste Peter Watts påstand om at det er en ulempe at kende for meget til naturvidenskab. Forfatterne i det panel var bare total tonedøve overfor at science fiction og 'science' ikke er det samme. Men der var andre programpunkter med naturvidenskab, hvor der deltog folk som havde siddet i kontrolrummet under Apollo-missionerne, en astronaut som havde været med til at reparere Hubble-teleskopet, en ingeniør fra NASAs Mars-missioner o.s.v. Folk der ikke bare vidste noget om emnet, men som nærmest var dem som havde skrevet lærebogen om det.

En af de herrer, en pensioneret 'rocket scientist' ved navn David Nordley, kom med nogle rigtig gode argumenter. For eksempel at der aldrig vil blive lavet generations-rumskibe til andre solsystemer, fordi ingen ville tage med et rumskib, som man kunne være sikker på nåede for sent frem, fordi et senere konstrueret rumskib ville være hurtigere. Han er forfatter nu, så jeg må hellere få undersøgt om hans noveller er lige så skarpsindige.

Også ESA-manden, som sagde at bemandet rumfart ikke var fremtiden, fik mig til at tænke, fordi jeg også hørte astronauten Story Musgrave fortælle om sine oplevelser. Normalt når en astronaut har været længe ude i rummet, er han så svag at han knap kan gå og skal bruge lang tid på at komme sig. Story, som har været i rummet mange gange, fortalte om en gang han kom ned fra en tur i rummet om formiddagen og tog på arbejde om eftermiddagen. Det slog mig da, at nok er vi mennesker ikke byggede til at leve i rummet, men vi er helt fantastiske til at tilpasse os. Så hvorfor skal vi ikke ud i rummet?

Worldcon var jo ret lang, så jeg fik også tid til underholdning: Blandt andet Hugo-ceremonien, som foregik i hotellets største lokale, der var fyldt til bristepunktet, så deres aircondition slet ikke kunne følge med. Det var sjovt at opleve, men jeg er ikke sikker på jeg gider det en anden gang: Alene at stå i kø for at komme ind tog tyve minutter, og det var meget svært at se noget nede bagerst i salen, hvor jeg sad. Det er dog sjovt at se (og mest høre) at Neil Gaimann pludselig dukkede op for at modtage en pris. Og jeg var glad for at det var en af de to jeg havde stemt på, der modtog prisen for den bedste roman: Jo Walton med hendes *Among Others*. Det er rigtigt at det er en bog om fans for fans, men hvor-

for skulle det ikke tælle at lave sådan en bog? Hvis man ser på hvad der ellers var nomineret, var det ikke ligefrem superoriginale mesterværker, og Waltons roman var faktisk ret velskrevet og rørende, som en delvis selvbiografi. Havde der derimod været flere rigtig gode og originale bøger nomineret, ville jeg have været enig i kritikken. Som det er, kan man kritisere nominerings-processen, hvor der bliver stemt på så mange forskellige bøger, at det er lidt tilfældigt hvilke der får stemmer nok til at komme på 'the short list' som man kan stemme på i anden omgang. Men alternativet er nok at gøre som f.eks. den britiske Clarke Award, hvor et panel af meget belæste mennesker læser sig gennem en kæmpe bunke af bøger og finder frem til en vinder.

Men tilbage til Worldcon: Jeg var lidt skuffet over niveauet på de paneler der havde mere literære overskrifter, hvor jeg generelt synes at niveauet på britiske Eastercon i foråret var højere end på Chicon. Men der var undtagelser. For eksempel panelet om science fiction som genre i forhold til hvad man kan kalde finlitteratur. Det var baseret på noget Gene Wolfe sagde i sin tale, da han var æresgæst på Worldcon for 27 år siden. Han var selv med i panelet, men havde ikke så meget at tilføje: Science fiction er en slags ghetto, ligesom finlitteratur er det. Mange science fiction-for-

fattere vil gerne over i den anden ghetto. Men Wolfe spørger da: Hvorfor det? Science fiction har så meget at byde på, så vi behøver ikke være en ghetto. Vi kan komme ud til alle. Og science fiction er en farlig genre, den kan kritisere samfundet på en måde ingen anden slags litteratur kan. Det var essensen af Wolfes tale. Connie Willis mente at det måske er for sent at ændre folks opfattelse af sf, men kunne tilføje at det, at science fiction ikke opfattes som finlitteratur, også giver forfatterne en meget stor frihed. Brug humor til at kæmpe for de gode sager. Og apropos humor, så var en af de bedste oplevelser jeg havde i Chicago at høre Mike Resnick, Robert Silverberg og flere af de andre gamle fans sidde i et panel og fortælle de 'hemmelige' historier fra tidligere tiders Wordcons.

Så jeg kan kun anbefale at tage på con, og tage på mange forskellige cons, hvis man har interesse for de samme ting som jeg har, dvs. primært science fiction i bøger, men også hvis man har nogle lidt andre interesser som for eksempel fantasy, som også fylder meget på de mellemstore og helt store cons. Eneste problem er at det koster en del tid og penge, men så længe det er i Nordeuropa, kan man faktisk nøjes med at bruge en weekend på det og udgiften er ikke større end hvad de fleste kan finde penge til, hvis de vil.



Worldcon-panel med Gene Wolfe, Jonathan Stars, David Hartwell, Connie Willis

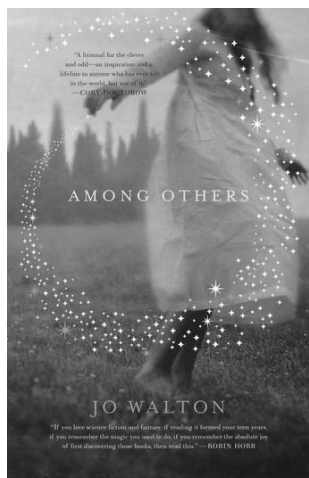


På Worldcon havde de råd til to af hver forfatter, her Robert Reed

Nyt om fantastik

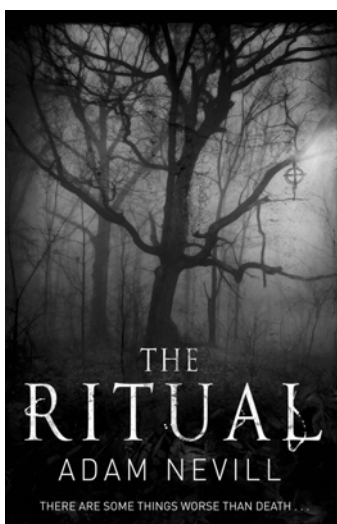
Ved Klaus Æ. Mogensen

Priser



Hugo Awards blev på årets Worldcon uddelt til:

- Roman: Jo Walton for *Among Others*
- Kortroman: Kij Johnson for "The Man Who Bridged the Mist"
- Langnovelle: Charlie Jane Anders for "Six Months, Three Days"
- Novelle: Ken Liu for "The Paper Menagerie"
- Faglitteratur: John Clute, David Langford, Peter Nicholls, Graham Sleight (red.) for *Encyclopedia of Science Fiction, Third Edition*
- Grafisk fortælling: Ursula Vernon for *Digger* (kan læses online på www.diggercomic.com)
- Dramatik – langform: *Game of Thrones*, Sæson 1
- Dramatik – kortform: Doctor Who: "The Doctor's Wife"
- Professionel redaktør – langform: Betsy Wollheim
- Professionel redaktør – kortform: Sheila Williams
- Professionel kunstner: John Picacio
- Semiprozine: *Locus*
- Fanzine: *SF Signal*
- Fancast: *SF Squeecast*
- Fanskribent: Jim C. Hines
- Fankunstner: Maurine Starkey
- John W. Campbell Award (for ny forfatter): E. Lily Yu.



British Fantasy Awards er gået til følgende:

- Horrorman (Derleth Award): Adam Nevill for *The Ritual*
- Fantasyroman (Holdstock Award): Jo Walton for *Among Others*
- Kortroman: Lavie Tidhar for *Gorel and the Pot Bellied God*
- Novelle: Angela Slatter for "The Coffin-Maker's Daughter"
- Antologi: Ann & Jeff VanderMeer (red.) for *The Weird*
- Novellesamling: Robert Shearman for *Everyone's Just So So Special*
- Screenplay: Woody Allen for *Midnight in Paris*
- Magasin: *Black Static*
- Graphic Novel: Joe Hill & Gabriel Rodriguez for *Locke and Key*
- Small Press: Chomu Press
- Kunstner: Daniele Serra
- Faglitteratur: Grant Morrison for *Supergods*
- Debutantpris (Sydney J. Bounds Award): Kameron Hurley
- Særpris (Karl Edward Wagner Award): Nicky & Peter Crowther fra PS Publishing

Den chilenske forfatter udi magisk realisme **Isabel Allende** har vundet H.C. Andersen-prisen, der er Danmarks største internationale litteraturpris. Prisen er kun uddelt to gange før; til Paulo Coelho i 2007 og til J.K. Rowling i 2012. Med prisen følger en pengesum på 500.000 kr.

Mythopoeic Awards for fantasy skøn- og faglitteratur er gået til:

- Voksenfantasy: Lisa Goldstein for *The Uncertain Places*
- Børnefantasy: Delia Sherman for *The Freedom Maze*
- Faglitteratur om "The Inklings": Carl Phelpstead for *Tolkien and Wales: Language, Literature and Identity*
- Øvrig faglitteratur: Jack Zipes for *The Enchanted Screen: The Unknown History of Fairy-Tale Films*

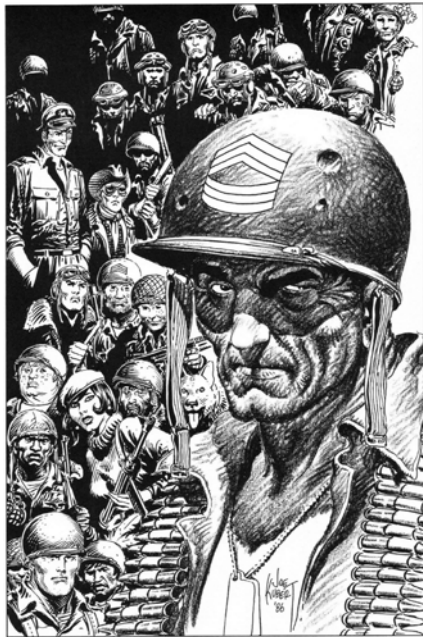


Chesley Awards for bedste kunstnere er bl.a. gået til følgende:

- Paperback-forside: Matthew Stewart, for *The Cloud Roads* af Martha Wells
- Hardcover-forside: Tom Kidd, for *Deathbird Stories* af Harlan Ellison
- Magasinforside: Lee Moyer for *Weird Tales #357*
- Illustration: Julie Dillon, for "The Dala Horse" af Michael Swanwick
- Produktillustration: John Picacio, for *George R.R. Martin: A Song of Ice and Fire, 2012 Calendar*
- Lifetime Artistic Achievement: Jean (Moebius) Giraud

Sidewise Award for bedste alternate history blev givet til Ian R. MacLeod for romanen *Wake Up and Dream* og Lisa Goldstein for novellen "Paradise Is a Walled Garden".

Dødsfald



Joe Kubert's Sgt Rock

Tegneserietegneren **Joe Kubert** er død, 85 år gammel. Kubert var en af de helt store amerikanske tegneserietegnere og har blandt andet tegnet *Batman*, *Punisher*, *Tarzan*, *Korak*, *Sgt. Rock*, *Conan* og *Hawkman*. Han var skaber eller medskaber af blandt andet serierne *Tor*, *The Viking Prince*, *Son of Sinbad*, *Enemy Ace* og avisserien *Tales of the Green Beret*. Han tegnede også forsider til mange magasiner tegnet af andre tegnere. Kubert var kendt for sin løse, men meget dynamiske streg i en tid hvor det ellers var på mode at tegne præcist og detaljeret. I 1996 tegnede og skrev han historien *Fax From Sarajevo*, baseret på en vens faxede breve fra den krigshærgede by. Denne dokumentariske stil fulgte han op på i de blyantstegnede graphic novels *Yossel: April 19, 1943* (2003), *Jew Gangster* (2005) og *Dong Xoai, Vietnam 1965* (2010). Kubert stiftede i 1976 tegneserieskolen The Kubert School, hvor tegnere bliver undervist i tre år i grafiske teknikker. Blandt eleverne har bl.a. været Kuberts to yngste sønner, Adam og Andy, der begge i dag er højt respekterede tegneserietegnere. Kubert var aktiv til det sidste som rentegner af sønnen Andys tegninger til miniserien

Before Watchmen: Nite Owl, som i skrivende stund endnu ikke er færdigudgivet.

Kunstneren **Michael Embden**, der i 70'erne og 80'erne malede over 100 bogomslag til fantasy og science fiction, er død, 63 år gammel.



Michael O'Hare

Skuespilleren **Michael O'Hare**, bedst kendt for rollen som Commander Sinclair i tv-serien *Babylon 5*, er død, 60 år gammel. Han følger sig derved til rækken af skuespillere fra denne serie, som er døde i en forholdsvis ung alder.

Den franske forfatter og antologiredaktør **Roland C. Wagner** blev 5. august dræbt i en trafikulykke, 51 år gammel. Hans hovedværk, alternate history-romanen *Rêves de Gloire*, vandt flere priser.

Forfatteren **Josepha Sherman** er død, 65 år gammel. Hun er blandt andet kendt for at skrive *Star Trek*- og *Buffy*-romaner og for at skrive bøger sammen med bl.a. Mercedes Lackey, Laura Anne Gilman og Susan Schwartz. Hun vandt Compton Crook Award for sin egen roman *The Shining Falcon* (1990).

Diverse

Ikke uventet vandt London retten til at afholde **Worldcon 2014**. Datoen er 14-18- august (2014, naturligvis!). Æresgæster bliver Iain M. Banks, John Clute,

Malcolm Edwards, Chris Foss, Jeanne Gomoll, Robin Hobb, og Bryan Talbot. Man kan tilmelde sig på www.loncon3.org.



Efter ikke mindre end 34 år som redaktør af novellemagasinet *Astounding* (en tangering af John W. Campbells rekord) er **Stanley Schmidt** trådt tilbage. Hans afløser er Trevor Quachri, som også er managing editor på *Asimov's*.

Den klassiske japanske monsterfilm *Godzilla* er ved at blive genindspillet igen-igen, denne gang instrueret af Gareth Edwards, manden bag den anderledes invasionsfilm *Monsters*. Filmen vil dog ikke være noget for science fiction-fans, siger Edwards: "There's nothing sci-fi about this movie. It's very grounded, very realistic." Åh, ja, det er vel den rette beskrivelse af et usårligt, skyskraberhøjt, radioaktivt monster der skyder laserstråler ud af munden.

Forfatteren **Terry Pratchett**, bedst kendt for *Discworld*-bøgerne, har stiftet sit eget produktionsselskab Narrativa, der skal håndtere udgivelser af Pratchetts værker på film og tv og som merchandise.

Når man besøger Los Angeles, kan man nu lægge vejen forbi **Ray Bradbury Square**. Pladsen på hjørnet af Fifth Street og Flower Street er nu opkaldt efter den nyligt afdøde forfatter, som frekventerede den nærtliggende Clifton's Cafeteria og det lokale bibliotek.

NYT FANTASTIK PÅ DANSK

af Janus Andersen

Listen i denne udgave dækker perioden Juli-September 2012



Skønlitteratur, voksne

- Alexander, Stefan: *Ad astra 2012*. StjerneVrimlen, 444 s.
- Blixen, Karen: *Syv fantastiske fortællinger, 1. tekstkritiske og kommenterede udgave*. Det danske Sprog- og Litteraturselskab, 720 sider
- Bohnstedt, Sagar *Constantin: Imellem: living between*. Bogan, 294 sider
- *Frem jog nattens magter: en novellesamling til Ullevinter*, redaktør: Bjarne Sinkjær. Rollespilsforlaget, Fantastik, 215 sider
- Friedrichsen, Annegret: *Porcelænskvinden: kortroman*. PrintXpress, 91 sider
- Guðrún Eva Minervudóttir: *Yosoy: skrækteatret ved verdens ende*. People's Press, 377 sider

- Kamban, Hanus: *Guldpigen: noveller*. Torgard, 134 sider
- *Kosmos og katastrofer: noveller og essays*, redaktør: Klaus Æ. Mogensen. Ny Science Fiction, 112 sider
- Lindow, Niels: *Overraskelsen: en fabel fra Øvre og Nedre afdeling af det ukendte*. Hovedland, 238 sider
- Milton, Freddy: *Sasja's sidste chance*. Limbo, 256 sider
- Murakami, Haruki: *1Q84*, bog 3. Klim
- Rickman, Phil: *Midvintersjæle (Et Merrily Watkins mysterium)*. Klim, 511 sider
- Shelley, John Doe: *Den store udredning*. DoeWorkz, 189 s.
- Silva, Freddy E.: *Mediatropolis*. Valeta, 356 sider
- *Til deres dages ende: ny dansk fantasy 2012*, redaktør: Nikolaj Højberg. Kandor, 350 sider
- Vallgren, Carl-Johan: *Havmanden*. Modtryk, 243 sider
- Vedsø Olesen, Anne-Marie: *Gudestorm: triologien om Seth*. Gyldendal, 1003 sider
- Walker, Karen Thompson: *Miraklernes tid*. Lindhardt og Ringhof, 269 sider

Skønlitteratur, unge

- Armstrong, Kelley: *Åndernes hvirken (Mørkets kræfter, 2)*. Carlsen, 359 sider
- Clare, Cassandra: *Urværksprinsen (Djævelske mekanismer, 2. bog)*. Borgen, 447 sider
- Eybye, Pernille: *Kampbrødre (Blodets bånd, bind 3)*. Tellerup, 283 sider
- Falls, Kat: *Livet under havet (Dark life; 1)*. Tellerup
- Gratton, Tessa: *En blodig arv (Blood magic; 1)*. Tellerup
- Hand, Cynthia: *Kald mig engel (Unearthly; 1)*. Tellerup
- Harrison, Kim: *Heksejagt (The hollows; 1)*. Tellerup
- Hathaway, Jill: *Slide*. Politiken, 275 sider
- Hawkins, Rachel: *Dæmonjægerne (Hex Hall; 3)*. Tellerup
- Hoff, Kasper: *Solbarnet*. Facet, 319 sider
- Kate, Lauren: *Fallen: de fire valentinsdage: noveller*. Tellerup, 190 sider

- Murray, Tamsyn: *Mit såkaldte efterliv*. Flachs, 231 sider
- Nichols, Lee: *Hjemsogt (Haunting Emma, #1)*. Tellerup, 350 sider
- Ward, Rachel: *Døden i dine øjne - arven (Døden i dine øjne; 2)*. Politiken, 383 sider
- Weatherly, Lee: *Angel - forrådt (Angel-trilogien, 2. bind)*. Carlsen, 677 sider

Skønlitteratur, børn

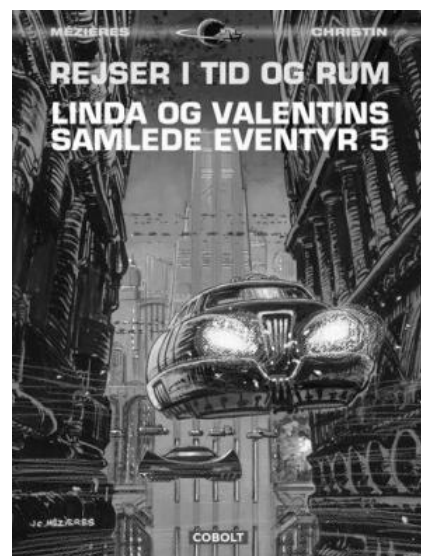
- Asquith, Ros: *Breve fra en udenjordisk skoledreng - kosmisk cremebudding*. Flachs, 191 sider
- Bane, Jared: *Rædslernes borg (Trolddomsjægerne, 1)*. Flachs, 156 sider
- Bass, Guy: *Lappeffæs*. Flachs, 190 sider
- Blade, Adam: *Krigeren fra Arktis Koldo (Monsterjagten, 28)*. Flachs, 117 sider
- Blade, Adam: *Hersker under jorden Trema (Monsterjagten, 29)*. Flachs, 118 sider
- Boberg, Simon K.: *Greenboy - en superhelts bekendelser & Non-stop - en rejse i rummet*. Drama, 63 sider
- Briggs, Patricia: *Dragevogteren (Legenden om Hurog; 1)*. Tellerup
- Briggs, Patricia: *Drageblod (Legenden om Hurog; 2)*. Tellerup
- Brændstrup, May-Britt: *Tordenfuglens arving (Glasfolket, 1)*. Facet, 208 sider
- Bugge, Erling: *Vogternes klub - Odins øje*. Cadeau, 175 sider
- Bødker, Benni: *De dødes hersker CD+BOG*. AV Forlaget Den Grimme Ælling, 31 sider
- Bødker, Benni: *De taknemmelige døde (Infernus, 1)*. Gyldendal, 92 sider
- Bødker, Benni: *Den flydende by (Shishu, 5)*. Gyldendal, 46 s.
- Bødker, Benni: *Det yderste mørke (Tusmørkekongen, 1)*. Gyldendal, 50 sider
- Bødker, Benni: *Ildstrålen fra rummet (Kaptajn Prometheus, nr. 3)*. Gyldendal, 78 s.
- Bødker, Benni: *Øjne af ild CD+BOG*. AV Forlaget Den Grimme Ælling, 31 sider

- Clausen, Julie: *Tankespind*. Tellerup, 232 sider
- Clausen, Nick: *De hviskende veje*. Tellerup, 179 sider
- Donbavand, Tommy: *Yetien æder alt! (Gysergaden Scream Street, 11)*. Alvilda, 122 sider
- Dürr, Morten: *Alligatorblod* CD+BOG. AV Forlaget Den Grimme Ælling, 85 sider
- Dürr, Morten: *Den anden Freja*. Carlsen, 78 s.
- Dürr, Morten: *Øksemorderens kranium* CD+BOG. AV Forlaget Den Grimme Ælling, 76 sider
- Elvstrøm-Vieth, Martin: *Tågeø*. Mellemggaard, 177 sider
- Finderup, Mette: *Tyvekongens by (Sværdets mester; 3)*. Gyldendal
- Fleischer, Charlotte: *Den lille Heks og Atju (Vejen til Spang Kuk, del 2)*. Sofort, 31 s.
- Fleischer, Charlotte: *Den lille Heks og sandets sang (Vejen til Spang Kuk, del 3)*. Sofort, 31 sider
- Gotthardt, Peter: *Dæmonernes dronning (Den magiske falk, 3)*. Carlsen, 70 sider
- Gotthardt, Peter: *På liv og død (Elverdronningens børn, 7. bog)*. Carlsen, 67 sider
- Hoff, Kasper: *Varulven kommer! (Doktor Z, 3)*. Gyldendal, 123 sider
- Hunter, Erin: *En farlig sti (Kri-gerkattene; 5)*. Sohn
- Jensen, Michael: *Sump-troldene*. Talisman, 62 sider
- Johansen, Martin: *Magerens arvtager (Niacondra, 2. del)*. Forlaget Uhrskov, 379 sider
- Jones, Allan Frewin: *Cirklen sluttet (Himmelørerne, 6. bog)*. Flachs, 166 sider
- Jørgensen, Ulrik: *Krafttrunen (Ahsurens saga; 1)*. Mellemggaard
- Kjær, Jan: *Kampen om kronen (Kong Neos løver, 2)*. Carlsen, 62 sider
- Kristensen, Lars: *I vulkanens skygge (Gumpy - den ildprut-tende gargoil, 2. bog)*. Skrive-forlaget, 162 sider
- Mercer, Sienna: *Stjerneliv (Min søster, vampyren, nr. 8)*. Alvilda, 200 sider
- Messer, Mikkel: *Det onde hotel*

- (Giga gys, 9). Elysion, 24 s.
- Messer, Mikkel: *Vampyren (Giga gys, 10)*. Elysion, 24 s.
- Messer, Mikkel: *Zombie (Giga gys, 11)*. Elysion, 24 s.
- Messer, Mikkel: *Ånden i glas-set (Giga gys, 14)*. Elysion, 24 s.
- Messer, Mikkel: *Forbandelsen (Giga gys, 15)*. Elysion, 24 s.
- Messer, Mikkel: *En skrue løs (Giga gys, 16)*. Elysion, 24 s.
- Miller, Christopher: *Hunter Brown og Slutningernes Øje (Kodebærerne, 3)*. ProRex, 432 sider
- Riskjær Boysen, Karen: *Portens fald*. Mellemggaard, 245 sider
- Rydahl, John: *Bjovulf: den gamle dragedræber*. RPF, 57 s.
- Rydahl, John: *Gilgamesh: verdens ældste historie om verdens første konge*. RPF, 63 s.
- Rødtne, Nicole Boyle: *Chat-søstre (Wicca-veninder, 1)*. Facet, 175 sider
- Sage, Angie: *Mørkhed (Sep-timus Heap, bog 6)*. Gyldendal, 640 sider
- Salmson, Jo: *Tam og drageo-prøret (Drageridderne, 5)*. Carlsen, 111 sider
- Salmson, Jo: *Tam og nydragen (Drageridderne, 6)*. Carlsen, 133 sider
- Silver, Max: *Rockhead: den levende klippe (Invasion fra rummet, 1)*. Flachs, 108 sider
- Silver, Max: *Infernox: ild-starteren (Invasion fra rum-met, 2)*. Flachs, 108 sider
- Skytte, Dorte: *Lukas på Mars (Lukas er ninja; 2)*. Gyldendal, 27 sider
- Snebjerg, Peter: *Det hemme-lige våben (Exo; 2)*. Alvilda
- Stark, Ulf: *Varulvedrenge*. Gyldendal, 43 sider
- Taylor, G. P.: *Stormogulens diamant (Dopple Ganger-fortællingerne; 3)*. Fokal
- Tillberg, Jesper: *Den hemme-lige bog (Lennart van Helsing)*. Flachs, 134 sider
- Vejen Thulesen, Juliane: *Barnets beskytter*. Mellemggaard, 308 sider
- Vejen-Jensen, Frederikke Efryd: *Rytteren*. Mellemggaard, 467 sider
- Wooding, Chris: *Bleggænger*

Flachs, 78 sider

- Zeuthen, Johnny: *Møllens magi: Tarvs tre rejser, i tid og sted*. kahrius.dk, 412 sider



Tegneserier

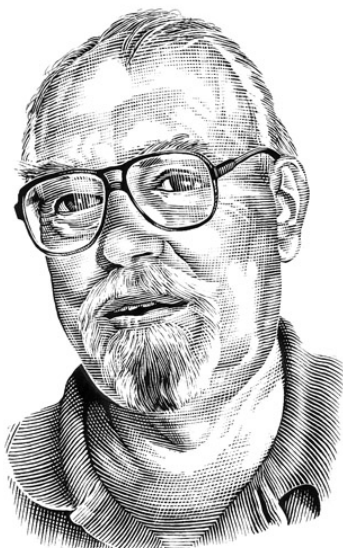
- Bendis, Brian Michael: *Hem-meligheder og løgne (De nye Avengers, vol. 3)*. G. Floy Stu-dio, ca. 120 sider
- Best of the best. JNP Press, 86 sider
- Christin, P.: *Rejser i tid og rum: Linda og Valentins samlede eventyr, bind 5*. Cobolt
- Cisse: *Big bang baby (Kooka-burra K; 1)*. Arboris
- Jansson, Tove: *Mumitrolden: de samlede striber, bind 5*. Carlsen
- Lyng Larsen, Kim: *Maxter: en tegneserie*. Forlaget Sovs & Kartoffler, 48 sider
- Morvan, Jean-David: *Den fly-dende verden (Konvojen, 11)*. Arboris, 46 sider

Fag og anden litteratur

- Kafka i syv sind, redaktør: David Bugge. Anis, 187 sider
- Petersen, Anne: *Fankultur og fanfiktion*. ViaSystime, 154 s.
- Reynolds, David West: *Star wars – den ultimative illustre-rede guide til den usynlige fjende*. Alvilda, 103 sider
- Syng gudinde: *trojanske temaer i litteratur, kunst og analyse*. Pantheon, 191 sider

Harry Harrison, 1925-2012

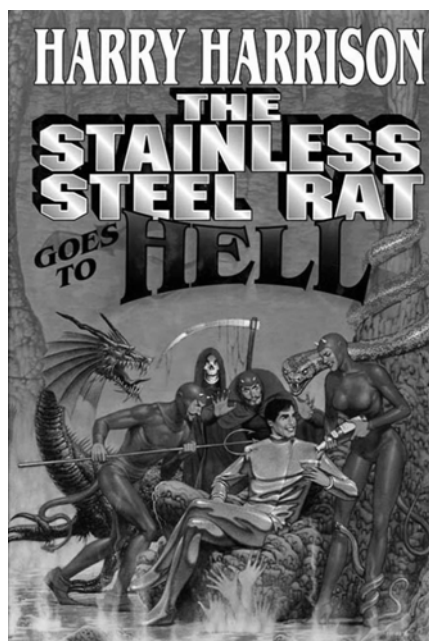
Af Klaus Æ. Mogensen



HARRY HARRISON

12 MARCH 1925 • 15 AUGUST 2012

AD ASTRA



15. august døde en af det 20. århundredes store science fiction-forfattere, Harry Harrison, 87 år gammel. Ud over at være en meget produktiv forfatter til mere end halvtreds romaner og utallige noveller, var han også noget af en verdensborger og en populær figur i science fiction-fandom.

Harrison blev født i 1925 i Connecticut, USA som søn af en amerikaner af irsk afstamning og en russisk jøde. Efter high school blev han i 1943 indkaldt til militæret. På det tidspunkt var USA i krig med både Japan og Nazityskland, men Harrison blev ikke udsendt og tjente i stedet som våbentekniker, skydeinstruktør og militærpolitimand. Han forlod hæren efter krigen med en livsvarig afsky for alt militært i bagagen.

Harrisons kunstneriske karriere begyndte ikke som forfatter, men som tegneserietegner for blandt andet EC Comics' science fiction-magasiner *Weird Fantasy* og *Weird Science*, hvor han blandt andet arbejdede sammen med den legendariske tegner Wally Wood. Han droppede dog hurtigt tegneriet og begyndte at lave redaktionsopgaver for novellemagasiner mens han også selv skrev noveller, i starten især under diverse pseudonymer, blandt andet Hank Dempsey. (Dempsey var faktisk hans oprindelige efternavn, men da hans far havde skiftet navn til Harrison kort efter Harrys fødsel, havde han aldrig brugt navnet Dempsey selv og var faktisk ikke klar over at han hed det før han blev 30, hvorefter han prompte officielt skiftede navn til Harrison). Harrison skrev dog avistegneserier i flere år, blandt andet til serierne *Rick Random* og *Flash Gordon* (Jens Lyn), som han var hovedforfatter på fra 1958 til 1964.

Harrisons store gennembrud som forfatter kom med romanen *Deathworld* (1960; da. *Dødens verden* 1967), en adventure-roman om den stærkt menneskefjendske planet Pyrrus, med en afsluttende pointe om at vold skaber modvold og at vejen frem



er at slutte fred med fjenden frem for at bekæmpe den. Harrison brugte pengene fra bogen til at rive rødderne op fra New York og flytte først til Mexico og siden til England, Italien og Danmark, hvor han boede i syv år. Han flyttede så med familien tilbage til USA for en kort bemærkning for derefter at flytte til Irland, hvor han boede indtil hans kone Joans død i 2002, hvorefter han flyttede til Brighton i England, hvor han boede resten af sit liv. Harrison talte udmærket dansk og holdt af at vise sine sprogfærdigheder under sine mange besøg i Danmark, sidst i forbindelse med Fantasticon 2005 (hvor han var æresgæst) og Eurocon 2007. Harrison havde også en stor forkærlighed for kunstsproget Esperanto, som han var ambassadør for og holdt foredrag om på sf-festivaler.

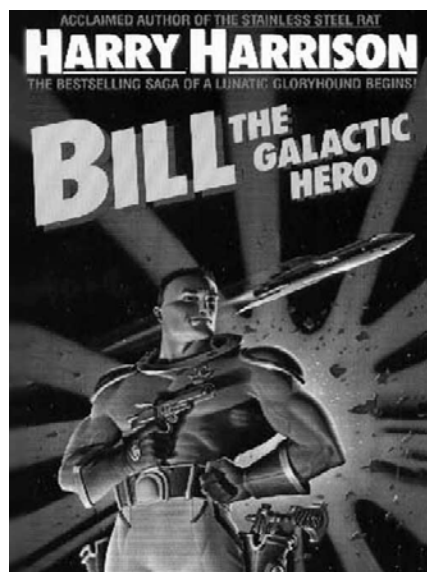
Succesen med *Deathworld* blev fulgt op med *The Stainless Steel Rat* (1961 og frem), en serie humoristiske space operabøger med hovedpersonen Slippery Jim DiGriz, en gentleman-svindler og tyv der bliver rekrutteret som hemmelig agent. DiGriz (med øgenavnet *The Stainless Steel Rat*) blev Harrisons mest populære figur, og han skrev 12 bøger i serien fordelt over hele sin karriere (den sidste, *The Stainless Steel Rat Returns*, er fra 2010 og blev Harrisons sidste roman). Stor succes fik også den dystopiske overbefolkningsroman *Make Room! Make Room* (1966; da. *Gør*

plads! Gør Plads 1973), der blev filmatiseret i 1973 som *Soylent Green* med Charlton Heston i hovedrollen – en film som Harrison ikke tjente nogle penge på pga. Hollywoods noget kulørte regnskabspraksis. Harrison var også en fast bidragsyder til magasinet *Astounding* (senere *Analog*) mens det blev redigeret af den legendariske redaktør John W. Campbell, men måtte udgive sine mere humoristiske og politiske noveller andre steder, da de ikke faldt i Campbells smag.



Humoren fyldte meget i Harrys forfatterskab, ofte i direkte genrepapodier som *Bill The Galactic Hero* (1965), *The Technicolor Time Machine* (1967) og *Star Smashers of the Galaxy Rangers* (1973), men hans bøger er også gennemsyret af hans pacifistiske, humanistiske, ateistiske og liberale menneskesyn, ofte præsenteret med en vis kynisme og ironi. Særligt politisk bliver han i trilogien *Homeworld*, *Wheelworld*, *Starworld* (1980-81), hvor første bind nærmest er en opdatering af Orwells 1984, mens de sidste to mere har præg af space opera. Noget politik er der også i *The Daleth Effect* (1970), der udmærker sig ved at foregå i Danmark, som bliver verdens førende rumnation.

Harrison skrev alternate history før det blev moderne, først i romanen *Tunnel Through the Deeps* (1972; også kendt som *A Transatlantic Tunnel, Hurrah!*), hvor De Forenede Stater aldrig løsrev sig fra det Britiske Imperium, og fra midten af 1980'erne udgør genren størstedelen af hans forfatterskab med *Eden*-trilogien (1984-88) om intelligente dinosaurer der lever side om side med stenaldermennesker, *Hammer & Cross*-trilogien (1993-1997) om en verden hvor vikingerne ikke lader sig kristne, og *Stars & Stripes*-trilogien (1998-2002) om en alternativ amerikansk borgerkrig.



Harry Harrison havde et livslangt venskab med Brian Aldiss, og de redigerede adskillige antologier sammen, blandt andet *The Year's Best SF* fra 1967 til 1976. Sammen stiftede de to også organisationen World SF, som har til formål at styrke science fiction-genren uden for de engelsksprogede lande. I det hele taget var Harrison meget internationalt orienteret og en hyppig gæst på science fiction-festivaler over hele verden. Jeg havde selv fornøjelsen af at møde ham mange gange og interviewede ham to gange på danske festivaler, under Fabula 97 og Fantasticon 2005.

Trods sin store popularitet og kvaliteten af hans forfatterskab vandt Harrison ingen af de store genrepriser, selvom to af hans

romaner (*Deathworld* og *Sense of Obligation / Planet of the Damned*) blev nomineret til Hugo og novellen "By the Falls" blev nomineret til Nebula. Det blev der rådet bod på i 2009, da blev Harry Harrison udråbt til Grand Master af den amerikanske sf- og fantasy-forfatterforening SFWA.



Universet i din computer

Om EVE Online

Af Brian Frederiksen og
Bjarne Sinkjær



EVE Online er et science fiction multispiller online rumskibsspil, hvor du grundlæggende spiller et ... hrm ... rumskib. Med dit rumskib kan du føre krige, lægge piratbaghold, lave mine-drift eller anden industri, eller blot lade andre om det hårde arbejde mens du fragter gods og scorer profitter ved at købe billigt og sælge dyrt. EVE er et sandkassespil, hvor spillerne har frihed og har indflydelse på verden. Du kan, hvis du giver dig tid, opbygge imperier og blive en magtfaktor – det kommer i mistænkelig grad til at ligne et heltidsarbejde hvis du når så langt, men det kan lade sig gøre.

De fleste online spil er let tilgængelige og sætter barren så lavt at alle kan lege med, for så er der flere betalende spillere. Modsat dem så er EVE fyldt med hjerteløse pirater og æreløse svindlere. Ingen holder dig i hånden. Indlæringskurven er monstrøs. Og det er et koldt mørkt univers der gerne slår fjolser ihjel. Men for spillere af

den rette støbning, er EVE et af de mere udfordrende spil. Her kan du teste dine evner til det yderste mod andre spillere.

EVE 101

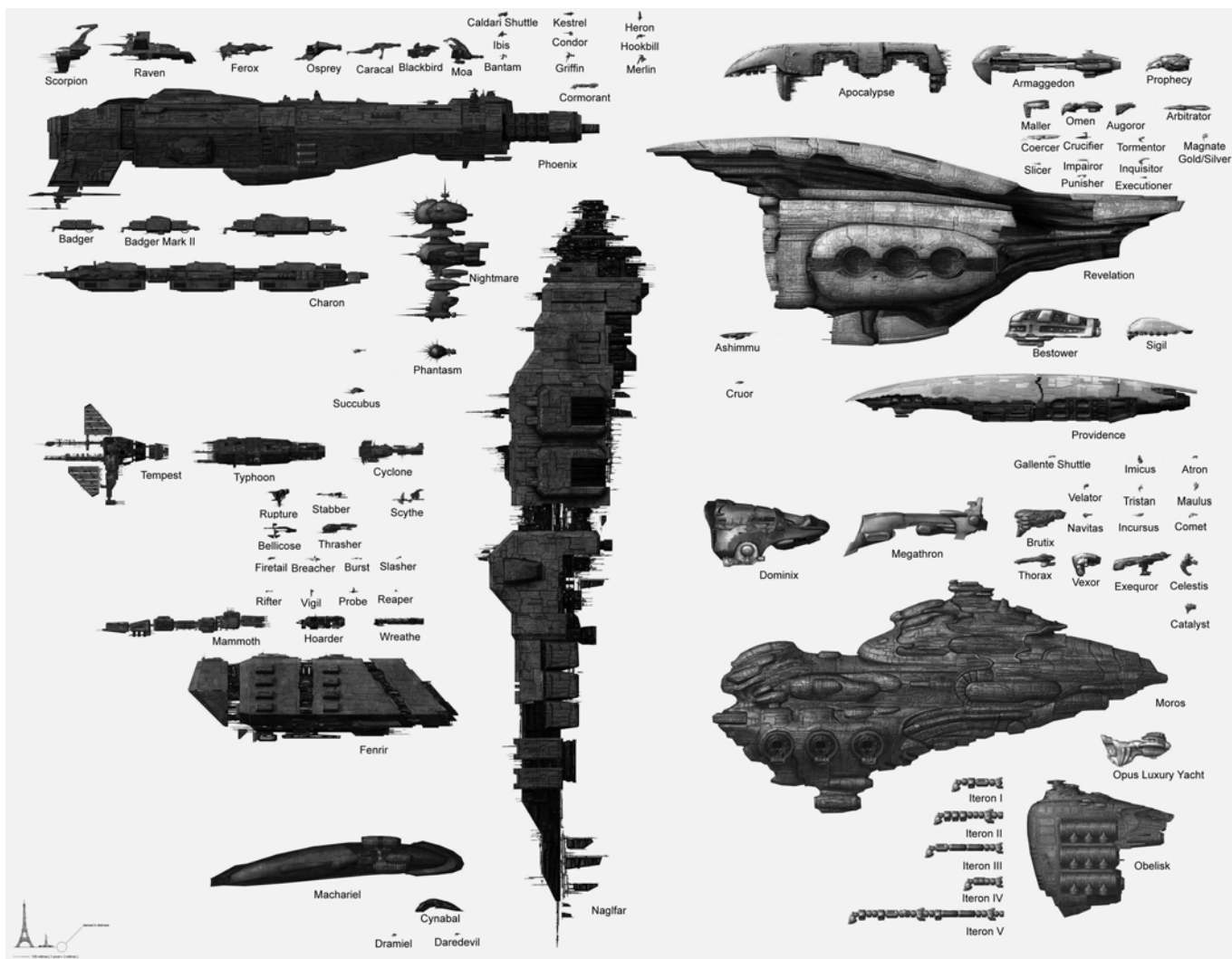
Men lad os nu ikke forhaste tingene. Du starter EVE for første gang med at lave en karakter. Du vælger en af fire racer (det har nu mest tabt sin betydning), udseende og noget cool tøj. Derefter vågner du op i din kabine, hvor du kan gå lidt rundt, læse nyheder og se dig selv i spejlet. Firmaet bag EVE, CCP, havde planer om at du skulle kunne gå rundt på rumstationer med en avatar og gubbe skuldre med andre spillere, men ind til videre er det blevet ved kabinen. Gå i stedet ned af en kort gang, så er du i hangaren, hvor dit pjevsede lille skib venter på dig. Så er det tid til at snakke med din Agent.

Agenter er de computerstyrede bipersoner der giver dig missioner. De fleste missioner er enkeltstående, men nogle af dem er bundet op i korte serier. Der er tre lidt længere serier lige i starten. Kampagnerne har et militært, industrielt og handels tema. Det anbefales at du kører dem alle tre igennem, da de lærer dig grundbegreberne Den militære serie er til dig der mest har lyst til at tæve andre spillere og udføre kampmissioner. Du lærer hvordan du fintuner dit skib ved at påmontere våben, skjolde eller nogle af de andre moduler der giver dig en fordel overfor dine fjender. Den industrielle kampagne lærer dig hvordan du forsker og udvikler blueprints, miner asteroider og bruger de mineraler du har indsamlet til at bygge våben, udstyr eller rumskibe efter de blueprints du har forsket i. Du lærer også hvordan du finder komplekser; områder der er skjulte og gemmer på interessant skatte og mineraler, men også er beskyttet af fjender. Handel består mest i at du flyver rundt med gods, og køber og sælger det.

Allerede nu er du i gang med at træne dine færdigheder, eller

'skills'; ikke ved som i så mange spil at tæve monstre og score erfaringspoint; men ved at sætte træningen i gang og så lade tiden gå. Uden de rigtige færdigheder kan du ikke bruge de stadig mere avancerede typer af våben og tungere klasser af rumskibe, og højere niveauer i en færdighed gør dig mere effektiv. Færdigheder danner hierarkier, og du skal mestre de grundlæggende færdigheder for at kunne gå i gang med de mere avancerede. Det tager tid at træne skills, og des mere kompliceret færdigheden er, des længere tid tager det at mestre den. Der er næsten ingen øvre grænse for hvor god du kan blive, men skulle du have maks. i alle skills, ville det tage dig 21 år at træne dem. Altså må du specialisere dig.

Du trykker på knappen og skyder dit rumskib ud i det tomme rum. Tag et blik omkring dig. Bagud kan du se den rumstation du lige har forladt. Andre spilleres rumskibe haster forbi dig. På din scanner kan du se hvad solsystemet indeholder af planeter, rumstationer, asteroidebælter, stjerneporte og komplekser. EVE har 5.200 unikke stjernesystemer, der er forbundet på kryds og tværs af porte. De byder på noget forskelligt. Nogle har mange asteroidebælter og er tiltrækkende for minefolket, mens andre ligger strategisk i forhold til de ruter som handel og trafik bevæger sig i gennem. Du kunne blive i systemet, warpe fra bælte til bælte, og udrydde de 'NPC pirater' eller 'rotter' der forpester dem og indkassere dusøren for dem. Men du har et større bytte i tankerne. Stjernesystemerne rangerer nemlig fra sikre systemer hvor 'politiet', kaldet Concorde, iler dig til hjælp hvis du blive overfaldet af andre spillere, til low-security systemer hvor du må klare dig selv. Dilemmaet er, at de sjældneste mineraler, de sværeste missioner og de fedeste 'rotter' findes i low-sec. Du ved at der ligger et passende system syv jumps fra hvor du er. Heldigvis er der



sikkerhed i antal, og fire venner fra din Corp venter på dig, så I sammen kan jage jeres bytte.

Corporations

Corps er grupper af spillere der holder sammen, til fælles beskyttelse og gavn. Corps kan rangere fra små bander af pirater eller lejesoldater, til store industrielle corps der miner og producerer moduler og skibe. Der er en vis sikkerhed i at være mange nok. Ikke bare ved at have flere kanoner I kan pege i fjendens retning, men også ved at have støtteskibe der kan genoprette skibenes skjolde og armering hvis de er ved at blive skudt i smadder af fjenden. En god balanceret flåde består af et miks af offensive kanonbåde, som selv er relativt sårbare, men som bliver holdt oppe af støtteskibe. En mineoperation forgår også mest effektivt i grupper. Minefartøjer er hverken egnet til kamp eller til at flytte store

mængder af gods. Hvis du derfor vil lave mineoperationer i low-sec laver du en flåde, der består af lederskibe der indsamler malm og giver bonus til de omkringliggende mineskibe, mineskibe der skovler malm ind fra asteroider, spejderskibe der ligger ved stjerneporte og holder øje om der kommer fjender, og transportskibe der fiser frem og tilbage mellem asteroidefeltet og rumstationen med malm. Og så er det også bare lidt mere hyggeligt at småsnakke over Internettet, mens I tømmer bælte efter bælte for mineraler. Corps har også mulighed for at bygge rumstationer og udposter, eller POS (Player Owned Starbase). POS' kan bygges i kredsløb omkring måner. De er base for din corps' aktiviteter, med hangarer, lagre, siloer mv., og de kan yderligere bygges så de er specialiseret i f.eks. at forske og udvinde mineraler fra måner. POS er også det eneste sted du kan bygge tech 2 og tech 3 skibe, samt Titaner,

den største klasse af rumskibe i EVE.

Corps er også selve grundstenen i krige. Corps kan nemlig melde krig mod andre Corps, og så er de ellers fredelige high-sec solsystemer frit jagtområde hvor de krigsførende parter kan kaste sig frådende over hinanden uden at Concorde blander sig. Efter at krigen er erklæret, har du 24 timer til at krybe i flyverskjul, før det går løs, for krige gør nemlig minedrift og godstransport til en meget risikabel affære. Hvis din corp mest er til fredelig handel og produktion, vil du derfor ofte hyre andre corps til at slås for dig, i håb om at du gør det så dyrt for modstanderen at fortsætte kampen, at han dropper krigen allerede efter den første uge. Corps kan danne alliancer, som så kan kontrollere så store dele af 'galaksen', at det faktisk kan ses på EVEs store kort. Nogle alliancer er meget strikse. Der er ofte en



prøveperiode, hvor dit corp helst ikke skal have for mange tab, for det påvirker alliancens ry. Nogle alliancer giver af samme grund 'dummebøder' når medlemscorp mister skibe. Alliancer kan være ret organiserede. F.eks. har nogle alliancer standardiseret opbygning af skibe, så alle flyver rundt i nøjagtig den samme udgave af den samme type kanonbåd eller støtteskib; det letter logistikken og gør det nemt for dig at købe et nyt skib hvis du mister dit i kamp.

Krig handler om økonomi

At skyde andres skibe i stykker, indebærer også i det store økonomiske regnestykke, at der skal være nogle til at bygge dem. Mængden af de ting der kan bygges, er ganske stor, her er der for hver af de 4 racer noget i stil med 54 (lige p.t.) forskellige skibe per race, og herudover er der så to andre undergrupper, den ene er for mineralindsamling og en undergruppe af fraktionsskibe, så altså yderligere 50 eller mere dér. Så er der ammunition, som kan være små, mellem eller store størrelser, og som enten er raketter, missiler eller bomber, m.fl. – og de fleste af alle disse ammunitionsundergrupper har andre undergrupper. Udover dette er der naturligvis også droner som du kan bruge til at angribe eller forsvare dig med. Også i forskellige størrelser. Der er altså rigeligt at specialisere sig med.

For hver del du ønsker at bygge, er der et såkaldt blueprint, som er grundlaget for at du kan bygge. Alle blueprints skal købes; nogle er billige og

kan købes overalt, mens de sjældne handles til absurde priser (nogle kan ikke længere købes på markedet da de er udgået, men findes stadig som vareting i spillet, og hvis de færdigproducerede varer stadig er i brug, er de i meget stor efterspørgsel).

Hvis du opbygger dine skills til at bygge med, opnås der fordele, såsom kortere byggetid og mindre materialeforbrug. Det er vigtigt hvis du skal bygge 300.000 missiler, som selv med stor erfaring (skill) sagtens kan tage op til mange dage. Dette er også nødvendigt hvis du skal bygge nogle af de rigtigt store skibe. Dette kan sagtens tage op til 2 måneder og bruge materialer som grupper af andre spillere har været med til at indsamle.

Igen er her en grundsten i EVE; udbud og efterspørgsel. I et område i universet, hvor der er stor sikkerhed, let adgang til bygge materialer og byggesteder, er konkurrencen høj for at få sine varer solgt, mens der i udkantssystemerne eller ved stor efterspørgsel, vil være få varer og prisen høj.

Hver dag blive der skudt over 6.500 skibe ned, og der bliver brugt over 3.000.000 missiler. Nogle af disse skibe kræver så mange materialer, at en mand vil skulle bruge flere dage eller uger på at indsamle dem og købe resten. Ca. 99,9 % af alle de ting der bliver bygget og solgt i EVE, laves af spillerne selv. Dem der producerer, sætter selv deres salgspris. Der er ingen der griber ind hvis nogen sætter prisen på en vare 2000 % over hvad de andre gør. Der er ingen der nødvendigvis vil gribe ind hvis samme person køber alle andre konkurrenters varer op og sælger dem igen til samme 2000 %. Hvis køberne ikke kan lide prisen, så kan de bare lade være med at købe og finde et andet sted at handle. Der er overraskende mange der alligevel køber til overpris, hvis de skal bruge en eller flere dage på at finde noget lignende til lavere pris, og oven i købet bruge tid på at flyve langt for at få det – som i

det rigtige liv som også i EVE, er tid lig med penge hvis man er handelsmand.

EVEs fansider

Folkene bag EVE, CCP, har gjort det muligt at udtrække visse data fra EVE. Dette kan f.eks. være varepriser, sammenkoblet med salgssteder. Det kan også være skibsopbygninger, så man ikke behøver at være inde i spillet for at finde den bedste sammensætning af angrebsvåben, men kan sidde på arbejdet, i stuen med resten af familien eller noget helt tredje, og stadig være i gang med at planlægge strategi i EVE. Da man meget hurtigt får samlet en ret stor bunke af ting sammen, fordelt over ret så mange steder, er det også muligt at få en oversigt over hvad men faktisk ejer, og hvor lang tid det vil tage at hente dem hvis man ikke lige er der hvor de ligger.

Der er også mulighed for at finde ting uden for ens egen region, hvis de ikke lige er der hvor de bliver udbudt. Det er sådan, at man er regionsbegrænset. Så ofte må man selv rejse omkring på må og få for at finde nødvendige ting til at fortsætte, eller også kan man gå på nettet og bede om hjælp og oplysning.

EVE er en sandkasse

Da jeg oprindeligt startede, var der en weekend hvor op mod 55.000 spillere var på samtidigt. Da EVE, modsat andre online spil, har en verden hvori alle er inde i spillet samtidigt (modsat f.eks. WOW hvor der er ca. 5000 spillere per 'verden', og hvor de alle er spejle af hinanden), så var det sådan at alle havde en effekt på alle de andre spillere.

Det er også brugt i deres egne reklame videoer, hvor de fortæller om sommerfugleeffekten, hvor en spiller i en lille rolle (nybegynder) kan have stor effekt på andre større grupperinger af spillere.

Da jeg sidst stoppede med at spille (har jeg gjort flere gange pga. manglende tid til at spille)



var der dog kun 35.000 spillere på. Det kunne mærkes, udover at der nogle steder, hvor der normalt var stor trafik i særlige knudepunkter, så var der væsentlig færre der. Udbuddet af varer var også faldet. Idet nogle skibe og varer er svære at lave, og kræver vanskelige materialer at lave, så var der også en uheldig nedgang af udbud af varer. Det påvirkede andre til også at stoppe, da alt lige pludseligt blev meget dyrere og mere besværligt at spille.

Det at alle har en effekt på andre, er både spillets styrke og akilleshæl. Men det har sin charme. De fleste der spiller, kommer der ikke nødvendigvis for spillet alene, men meget ofte også for det sociale. Når du er med i et firma (Corp) så har du også venner som du oftest ikke har set i den virkelige verden, men som du alligevel deler dine oplevelser med. Det kan sagtens være private oplevelser. Da du jo ofte kun kender de andre spillere i spillet, og ikke i den virkelige verden, er du fri til at fortælle sandheden, eller opdigte en oplevelse – der er jo reelt ikke nogen til at lave tjek på om det er sandt.

EVEs mørke side

EVE er noget berygtet fordi snyd og bedrag ikke bare er tilladt, men ligefrem en del af spillet. En

enkel måde at snyde på er f.eks. at forsøge at sælge 'falske' skibe. De fleste skibe findes både i en tech 1, normal udgave, og en lidt mere lækker tech 2 udgave. De to udgaver ser stort set ens ud. Snyderiet går så ud på at du udbyder et tech 2 skib over spillets chat, men under handlen bytter du tech 2 skibet ud med tech 1 udgaven. Det kan selvfølgelig gøres meget mere elegant end simpelt plebejer-snyd. Lad os tage et par historier.

Det lykkedes for medlemmer af corp'en Guiding Hand Social Club, ved hjælp af alt'er, at infiltrere og få tillidsposter i den rivaliserende corp Ubiqua Seraph. Gennem 10 måneder opbyggede de et tillidsforhold, før de en dag slog til. De overbeviste Ubiqua Seraphs leder om at flyve parade i sit superskib, med dem selv som livvagter. Det endte med at 'livvagterne' skød skibet og lederens redningskapsel (og ødelagde dermed hans hundedyre cybernetiske implants). Samtidigt fik deres sovende agenter ordre til at strippe Ubiqua Seraph for alt af værdi. Ubiqua Seraph mistede for op mod 30 milliarder ISK (møntenheden i EVE) af skibe og udstyr – svarende til \$16.500 – og kom sig vist aldrig helt.

Et mere konventionelt kup omhandlede en 'bank'. EVE har en for online-spil velfungerende

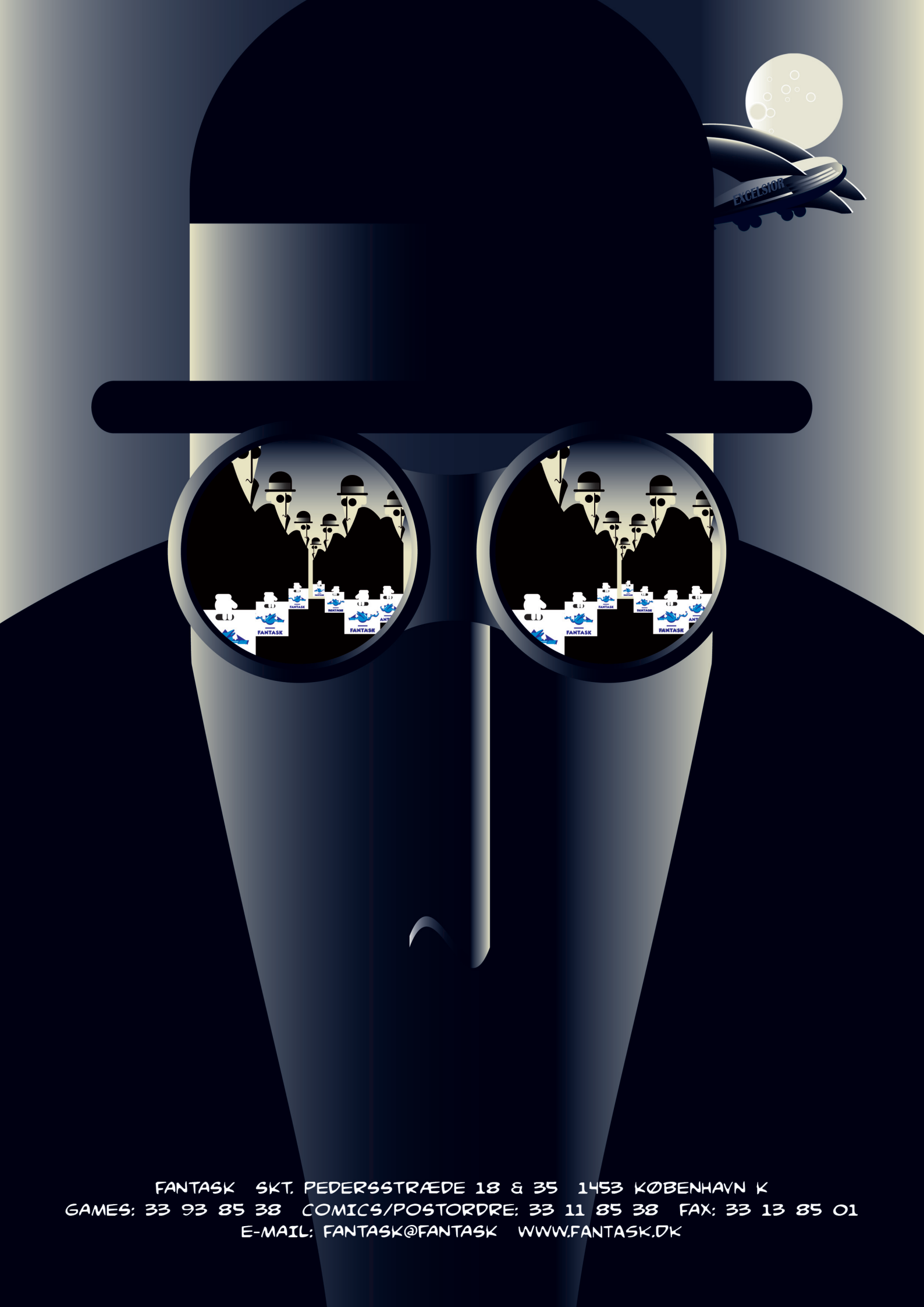
økonomi, og nogle folk tilbyder ydelser der ligner bankers. En spiller, Dentara Rast, åbnede EVE Interstellar bank og tilbød fine afkast på indlån. Nogle folk prøvede banken og fik som lovet deres tillid rigeligt belønnet. Ordet bredte sig, og alle var glade. Problemet var at det hele byggede på en 'Ponzi' pyramide struktur. Dvs. at du tager imod indlån mod at love et meget flot afkast, optager nye indlån som du bruger til at betale for de første indlån – osv. osv. På et eller andet tidspunkt knækker systemet. Da Rast havde ophobet omkring 700 milliarder ISK, begyndte nogen at spotte fare-signalerne – Rast så at boblen var ved at briste, lukkede foretaget og kunne flyve ud i solnedgangen med en meget fed bankbog.

Epilog

EVE online kører stadig derudaf med ufortrøden fart. Der er stadig mange spillere på, og idet det er hele verden der spiller, er der spillere på alle døgnets 23 timer (Der lukkes 1 time for vedligehold). Når spillere i Europa logger af og går i seng, går amerikanerne på og fortsætter, så Japan og Australien og så videre.

Der nedskydes, handles, bygges hele døgnet rundt. Selve EVE Online får rettelser ca. hvert 1/2 år (en del af dit spil abonnement). Så laves der om på udseendet af dine skibe så de bliver flottere, og spillets 'regler' rettes til hvis de favoriserer nogle grupper alt for meget. Eller nye ting introduceres for at vedligeholde interessen i spillet.

Der er skrevet noveller ud fra fan-perspektivet, der laves instruktionssider som forklarer spillet for nye spillere, og database-internetsider giver information som du kan bruge til at tilrette strategier. Der er masser at tage sig til. Der er et univers inde i din computer.



FANTASK SKT. PEDERSSTRÆDE 18 & 35 1453 KØBENHAVN K
GAMES: 33 93 85 38 COMICS/POSTORDRE: 33 11 85 38 FAX: 33 13 85 01
E-MAIL: FANTASK@FANTASK WWW.FANTASK.DK